

Dossier biomassalobby & bomenkap

Belangenverstrengeling politiek en directeuren Staatsbosbeheer

Samenvatting & aanbevelingen

21 juli 2024 – Samenvatting (concept v1.0)

Stichting EDSP ECO is een non-profit onderzoeks- en projectenbureau die een omgeving creëert ter ondersteuning van organisaties wereldwijd die zich bezig houden met acties om de planeet te beschermen, armoede tegen te gaan en het welzijn te vergroten. Wij bieden ondersteuning in de vorm van het bouwen en beheren van websites, het uitvoeren van uitgebreid onderzoek, het opzetten en aanbieden van digitale campagnes, het verbinden van belanghebbenden, het geven van toespraken en interviews, en het ontwikkelen en implementeren van natuur en klimaatvriendelijke oplossingen.

Dit onderzoeksrapport is op vrijwillige basis tot stand gekomen, zonder enige financiële of andere voordelen, en is uitsluitend bedoeld ter ondersteuning van de doelstellingen van De Klimaatcoalitie, De Bomenbond en de Federatie tegen biomassacentrales & ontbossing.

“In het algemeen is met natuurbescherming geen droog brood te verdienen. Met het vernietigen van natuur wel.”

Maarten Brabers – Directeur Staatsbosbeheer (1994)

Colofon

Op [21 juli 2024](#) hebben we een conceptversie (v.09) van ons onderzoeksrapport online beschikbaar gesteld en een groot aantal betrokken en geïnteresseerde organisaties de [kans gegeven](#) om aanvullingen, commentaar, correcties of wederhoor aan te leveren voor een eerste definitieve versie van het rapport die we op 1 oktober 2024 wilden publiceren ter gelegenheid van het [125 jarige bestaan](#) van Staatsbosbeheer.

Van de 43 betrokken overheids- en controlerende instanties die we om een reactie of wederhoor vroegen, hebben 30 organisaties gereageerd. Van de 49 bedrijven die we aangeschreven hebben, stuurden 11 daarvan een reactie. Van de 17 betrokken natuur-, milieu- en/of klimaatorganisaties die we het rapport hebben toegestuurd, reageerden er 8 en van de 10 bij de biomassalobby betrokken Universiteiten reageerden er 4.

Veel reacties betroffen enkel een ontvangstbevestiging maar we hebben ook een groot aantal inhoudelijke reacties met correcties en wederhoor ontvangen die we in [de nieuwe conceptversie](#) verwerkt hebben (v1.0). Omdat we graag een waarheidsgetrouw rapport willen opleveren verlengen we de reactieperiode waardoor ook de organisaties die nog niet gereageerd hebben, uitgebreid de tijd krijgen om wederhoor aan te leveren zodat we die nog kunnen meenemen in de definitieve versie (v1.1).

In het [online reactie formulier](#) kunnen organisaties een reactie op de concept- of straks de definitieve versies van dit rapport aanleveren. Zodra we uw reactie ontvangen hebben zullen we deze beoordelen en besluiten of we deze zullen toevoegen aan een volgende versie van dit rapport. We zouden het op prijs stellen als u de conceptversies van dit rapport niet deelt met derden. Nadat wij de reacties ontvangen en verwerkt hebben, stellen wij een definitieve versie beschikbaar die voor publicatie bedoeld is. Informatie uit de definitieve versie (v1.1) van dit onderzoeksrapport mag ten behoeve van de gezondheid, de natuur en het klimaat worden gereproduceerd en/of openbaar worden gemaakt door middel van afdrukken, kopiëren, geluidsopname, elektronisch of op welke manier dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wij zijn niet neutraal of onbevooroordeeld en zijn open over onze opvattingen en morele overtuigingen achter onze interpretaties van de beschikbare informatie en aangeleverde aanvullingen, commentaar, correcties en [wederhoor](#). De weergave van de bevindingen, de conclusies die we trekken en de aanbevelingen die we geven zijn zonder invloed van buitenaf of binnenuit tot stand gekomen en we hebben onze uiterste best gedaan om de informatie waarheidsgetrouw te presenteren. De onderzoekers- en schrijvers van dit rapport zijn de medeoprichters van stichting EDSP ECO, de Klimaatcoalitie, de Federatie tegen Biomassacentrales & Ontbossing en de Bomenbond.

Contactinformatie

Adres

EDSP ECO
Kraanspoor 50
1033 SE Amsterdam
Netherlands

Auteurs

Jeroen Spaander
Marloes van de Pol

Contact info

W edsp.nl/eco
E contact@edsp.nl
T +31 (0) 6 2888 3999

Voorwoord

Deze samenvatting van ons onderzoeksrapport maakt onderdeel uit van een uitgebreide studie naar de betaalde biomassa-lobby activiteiten in Nederland, de EU en wereldwijd. Het volledige onderzoek bestaat uit de volgende zes delen die gepubliceerd worden via de website: lobby-facts.the-fab.org

Deel 1: [Energiemaatschappijen](#)

Deel 4: [Consultants en lobbyisten](#)

Deel 2: [Politiek en ambtenaren](#)

Deel 5: [Certificering en subsidies](#)

Deel 3: [Wetenschappers](#)

Deel 6: [Banken en investeerders](#)

In [deel één van ons onderzoek](#) hebben we gekeken naar de rol van de energiematschappijen en hebben we o.a. de volgende vervuilende bedrijven onderzocht: Uniper (E-ON), Vattenfall (Nuon), RWE (Essent), Veolia en ENGIE (GDF SUEZ / Electrabel). Uit het onderzoek bleek dat RWE (Essent) verantwoordelijk is voor de globalisering van de biomassa-handel.

In deel drie van het onderzoek hebben we aan de hand van een [uitgebreide documentaire](#) en het [bijbehorende onderzoeksrapport](#) aangetoond dat wetenschappers betaald worden door schadelijke bedrijven zoals RWE (Essent) die daardoor miljarden binnen kunnen halen aan subsidies en/of schadeclaims van ons belastinggeld. We hebben laten zien dat wetenschappers de politiek ingaan en daar de belangen van hun eigen onderneming of die van die schadelijke bedrijven voorrang geven in de beleidsvorming. In deel drie hebben we de betrokkenen van RWE (Essent) en het Copernicus Instituut (UU) bij het opzetten van de duurzaamheidsprogramma's en de duurzaamheidscertificering voor de biomassa-akten besproken.

Deze samenvatting van ons rapport maakt onderdeel uit van deel twee van ons onderzoek waarin we de betrokkenheid en belangen van de politiek en ambtenaren behandelen en in perspectief plaatsen van onze overige onderzoeken. In 2020 hebben we een lijst gepubliceerd met [de top 400](#) betrokkenen bij de betaalde biomassa-lobby in Nederland. Er zullen nog meerdere rapporten volgen waarin we ook de overige betrokkenen en organisaties behandelen. Uit de lijst hebben we o.a. een selectie gemaakt van bij Staatsbosbeheer betrokken personen die onder de categorie 'politiek of ambtenaar' vallen.

Deze samenvatting van het volledige onderzoeksrapport van 400 pagina's is gebaseerd op meer dan [1500 documenten](#), nieuwsberichten en oude versies van online webpagina's van o.a. Staatsbosbeheer, betaalde lobbybedrijven, de belangen- en brancheorganisaties en overheidsinstanties waarvan een groot deel niet meer via een zoekmachine maar enkel nog terug te vinden is via de diverse internetarchieven zoals de '[Wayback Machine](#)'.

Bij het vergelijken van de verschillende versies van dezelfde website door de jaren heen vertellen de wijzigingen een verhaal. Teksten die veranderd zijn of links, knoppen, presentaties en rapporten die opeens niet meer terug te vinden zijn geven een mogelijke aanwijzing naar misleiding of het achterhouden van informatie om een negatief verhaal en consequenties voor de desbetreffende organisatie of persoon te voorkomen.

Het uitgebreide rapport is hoofdzakelijk bedoeld als naslagwerk voor natuurorganisaties en actiegroepen die meer willen weten over de behandelde onderwerpen. In het rapport is er soms sprake van herhaling van teksten doordat deze informatie dan in verschillende contexten belangrijk is. Omdat wij niet verwachten dat veel mensen 400 pagina's gaan lezen, raden wij dus aan het hoofd rapport als naslagwerk te gebruiken. Om een snel beeld te krijgen van ons onderzoek raden wij [de samenvatting](#) aan. Wanneer je over een onderwerp in de samenvatting meer wilt weten of wilt weten hoe wij onze uitspraken onderbouwen en welke bronnen wij gebruikt hebben dan kun je de volledige informatie in het [uitgebreide rapport](#) vinden. Vooraf aan het rapport geven wij eerst een inleiding, samenvatting, conclusies en aanbevelingen.

Het volledige onderzoeksrapport van meer dan 400 pagina's inclusief de bronnen en wederhoor vindt u hier:

[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassa-lobby-en-bomenkap-belangenverstengeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer](#)

[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassa-lobby-en-bomenkap-belangenverstengeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-bronnen](#)

[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassa-lobby-en-bomenkap-belangenverstengeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-wederhoor](#)

Inleiding

Omstreeks 1970 werd voor het eerst milieubeleid geformuleerd in Nederland naar aanleiding van zorgen over milieuverontreiniging zoals lucht- en watervervuiling en bodemverontreiniging. In 1972 publiceerde 'De Club van Rome' het rapport 'The Limits to Growth' waarin een duidelijk verband gelegd werd tussen economische groei en de gevolgen hiervan voor het milieu. In 1988 publiceerde het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) nog een belangrijk rapport [Zorgen voor Morgen](#), (Nationale milieuverkenning 1985-

Volledige titel	Afkorting	Jaar
Nationaal Milieubeleidsplan 1	(NMP1)	1989
Nationaal Milieubeleidsplan +	(NMP+)	1990
Nationaal Milieubeleidsplan 2	(NMP2)	1993
Nationaal Milieubeleidsplan 3	(NMP3)	1998
Nationaal Milieubeleidsplan 4	(NMP4)	2001

2010) waarin Ed Nijpels, de toenmalig minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) de koers voor het milieu- en klimaatbeleid van de jaren negentig uitzette. Hierin werd ook het verbranden van biomassa als groen energiesysteem geïntroduceerd. In mei 1989 werd het eerste [Nationaal Milieubeleidsplan](#) (NMP1) gepubliceerd.

Eind jaren tachtig, begin jaren negentig werd naar aanleiding van het milieubeleid de eerste CO2-belasting geïntroduceerd (Regulerende Energie Belasting, REB) wat aanleiding was voor energiemaatschappijen om naar een minder belaste en belastende methode van energieopwekking te kijken. Na de ramp met de kerncentrale van Chernobyl in 1986 was kernenergie geen gewenste optie in Nederland en hebben [de energiemaatschappijen](#) zoals RWE (EPZ/Essent), NUON (Vattenfall), Uniper (E-ON), ENGIE (GDF Suez/Electrabel) en Eneco voor de goedkoopste en makkelijkste manier gekozen: om de bestaande kolencentrales om te bouwen van kolenstook naar biomassa(bij)stook. In o.a. de jaarverslagen van Essent (RWE) is te lezen dat dit een financiële keuze betrof.

Om de aanvoer van houtige biomassa te garanderen en betaalbaar te houden hebben de energiemaatschappijen hun zeer [uitgebreide lobbynetwerk](#) ingezet waarmee ze o.a. voor de miljarden aan biomassasubsidies gezorgd hebben en aangestuurd hebben om van Staatsbosbeheer een biomassaleverancier met meerdere biomassa BV's te maken. Om in aanmerking te komen voor de biomassasubsidies heeft energiemaatschappij Essent (RWE) o.a. het Copernicus Instituut van de Universiteit Utrecht en SKAL (Peterson Control Union Certifications) betaald om de meerdere door Essent (RWE) bedachte biomassacertificeringen te legitimeren. Ministers (lobbyisten) die in hun eerdere functies, nevenfuncties en/of latere functies door Essent (RWE) betaald werden hebben vervolgens die waardeloze biomassacertificeringen- en subsidies bij onze Tweede Kamer er doorheen gedrukt. Meerdere directeurs van Staatsbosbeheer hebben hier zeer actief aan meegewerkt en zijn zelf ook onderdeel van het uitgebreide lobbynetwerk van Essent (RWE) en de betaalde biomassalobby.

Eind vorige eeuw is Staatsbosbeheer omgevormd tot een meer zelfstandig instituut met BV's en stichtingen om inkomen te genereren. Aansluitend is Staatsbosbeheer sinds eind jaren negentig de leverancier van houtige biomassa voor de energiecentrales van o.a. Essent (RWE), NUON (Vattenfall) en Eneco geworden. Sinds 2014 heeft Staatsbosbeheer de opdracht om als maatschappelijke onderneming de inkomsten uit de markt jaarlijks te laten groeien. Die laatste wijziging is vooraf gegaan met het installeren van de huidige Staatsbosbeheer directeur Sylvio Thijsen die afkomstig was van de Grontmij (tegenwoordig Sweco) een biomassalobbyorganisatie die al een belang had in Bio Enerco BV, de tweede biomassa BV van Staatsbosbeheer. Sinds het aanstellen van Sylvio Thijsen is de biomassaoogst verdrievoudigd. Bij het verzelfstandigen van Staatsbosbeheer is de wettelijke verplichting opgenomen om periodiek een evaluatie uit te laten voeren om de voortgang te monitoren zodat de verantwoordelijke minister zou kunnen bijsturen. Uit ons onderzoek blijkt dat de evaluaties van Staatsbosbeheer gebaseerd zijn op gegevens die aangeleverd worden door biomassalobbyorganisaties die o.a. betaald worden door de energiemaatschappijen waardoor belangrijke informatie niet opgenomen wordt en de resultaten van die evaluaties niet betrouwbaar zijn. Hierdoor vinden er geen of nauwelijks correcties plaats door de minister op het beleid van Staatsbosbeheer.

Naar aanleiding van de evaluatierapporten of klachten uit de maatschappij over het functioneren van Staatsbosbeheer en de grootschalige vernietiging van natuur en de schade aan het milieu hebben partijen in de Tweede Kamer vragen gesteld aan de verantwoordelijke ministers. Uit de verslaglegging van de beantwoording van de vragen blijkt dat meerdere ministers over verschillende onderwerpen misleidend of onjuist geantwoord hebben waardoor er geen correctie heeft kunnen plaatsvinden door de politiek.

Uit een enorme hoeveelheid wetenschappelijke rapporten van een groot aantal natuur- en milieuorganisaties blijkt dat het huidige biomassabeleid funest is voor de gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee onze toekomst. Desondanks worden er elk jaar miljarden van ons belastinggeld aan uitgegeven terwijl die subsidies bedoeld waren voor echt duurzame oplossingen. Onderaan [het volledige rapport](#) zetten we uitgebreid en zeer goed onderbouwd de grote hoeveelheid aan schadelijke gevolgen van het biomassabeleid uiteen.

Bronnen:

[1972-00-00-theclubofrome-the-limits-to-growth-report](#)

[1988-00-00-gov-nl-rivm-rapport-zorgen-voor-morgen-nationale-milieuverkenning-1985-2010](#)

[2001-06-00-gov-nl-minvrom-nota-een-wereld-en-een-wil-nationaal-milieubeleidsplan-4](#)

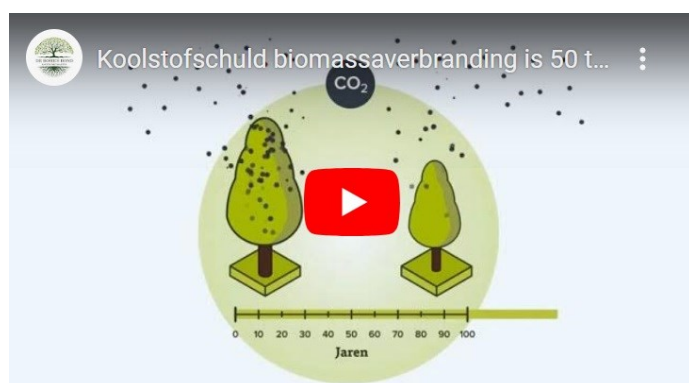
[2020-03-16-edsp-eco-pro-biomassa-lobbyfeiten-onderzoek-deel-1-de-energiemaatschappijen](#)

[2020-03-16-edsp-eco-pro-biomassa-lobbyfeiten-onderzoek-deel-3-rwe-essent-en-de-wetenschappers-van-het-copernicus-instituut](#)

Wij richten ons in dit rapport met name op Staatsbosbeheer maar bespreken ook de betrokkenheid van een lange lijst aan bedrijven, lobbyorganisaties, ministers, bestuurders en ambtenaren van andere ministeries. Het doel van dit rapport is om te laten zien welke rol Staatsbosbeheer en de politiek de afgelopen drie decennia heeft gespeeld in het bedenken en opzetten van de biomassahandel met hout uit Nederlandse bossen voor de bio-energiesector. Het gaat hierbij om houtige biomassa voor het genereren van elektriciteit, warmte en biobrandstoffen.

Om dit te laten zien bespreken wij de volgende onderwerpen:

- De belangenverstremgeling van politiek, ambtenaren en bedrijven,
- De banden tussen Staatsbosbeheer en de belangen- en lobbyorganisaties, bedrijven die biomassa leveren, verwerken en vervoeren en de energiebedrijven die (houtige) biomassa gebruiken om energie of brandstof op te wekken.
- De financiën van Staatsbosbeheer,
- De belangenverstremgeling van biomassa BV's en stichtingen van Staatsbosbeheer,
- Het natuurbeheer, kapbeleid en natuurherstelbeleid en de gevolg van de grote mate van belangenverstremgeling,
- Het planten van productiebos met donaties van burgers,
- De handel in CO₂-compensatiecertificaten,
- De complete geschiedenis van Staatsbosbeheer in verband met de biomasselobby, markt en politiek,
- Het subsidiestelsel voor natuurbeheer en het gebrek aan controle op de subsidie-eisen,
- Belangenverstremgeling bij certificering van duurzaam bosbeheer en duurzame biomassa door de uitvoerende certificeringsinstanties en het ontbreken van controle op de certificeringseisen,
- De problemen rondom certificering en labeling van groene energie op de consumentenmarkt.

Video met uitleg over de koolstofschild van biomassaverbranding

Documentaire over de betaalde biomasselobby

Samenvatting

Dit rapport laat de grootschalige belangenverstremgeling zien in de gehele biomassa- en energiesector. Van bosbeheerders, tot energiebedrijven en van overheden tot advies- en lobbybureaus: er is een relatief klein netwerk van mensen dat al vóór de eeuwwisseling samenwerkte en plannen maakten en in gang hebben gezet om een succesvolle wereldwijde biomassahandel op te zetten waar miljarden aan verdiend wordt ten koste van onze gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee de toekomst van onze kinderen.

Definitie biomassalobby

In dit onderzoeksrapport verwijzen we naar organisaties of personen als biomassalobbyorganisatie of biomassalobbyisten indien de desbetreffende organisatie of persoon betaald of onbetaald de belangen behartigt van organisaties die een financieel belang hebben in de biomassaketen.

Wikipedia gebruikt de volgende definitie voor lobbyen: [Lobbyen](#) is een vorm van [belangenbehartiging](#), waarbij op rechtmatige wijze wordt geprobeerd wetgevers of overheidsfunctionarissen, zoals regelgevende instanties of de rechterlijke macht, rechtstreeks te beïnvloeden. Lobbyen houdt direct, persoonlijk contact in en wordt uitgevoerd door verschillende entiteiten, waaronder individuen die optreden als kiezers of burgers; bedrijven die hun zakelijke belangen nastreven; non-profitorganisaties en NGO's via [belangenbehartigingsgroepen](#) om hun missies te bereiken; en wetgevers of overheidsfunctionarissen die elkaar beïnvloeden in wetgevende aangelegenheden.

Lobbyen of bepaalde praktijken die overeenkomsten vertonen met lobbyen worden soms aangeduid als overheidsrelaties of overheidszaken en soms als wetgevende relaties of wetgevende zaken. Het is ook een industrie die bekend staat onder veel van de eerder genoemde namen en die bijna volledig overlapt met de publieke zakenindustrie. Lobbyisten kunnen in verschillende categorieën vallen: [amateurlobbyisten](#), professionele lobbyisten die lobbyen als bedrijf of beroep; en ondersteunend personeel voor overheidsrelaties dat namens professionele lobbyisten werkt, maar mogelijk niet actief betrokken is bij directe beïnvloeding of persoonlijke ontmoetingen met beoogde personen in de mate die vereist is voor registratie als lobbyist, en die binnen dezelfde professionele kringen opereert als geregistreerde lobbyisten. Professionele lobbyisten zijn mensen die proberen wetgeving, regelgeving of andere overheidsbeslissingen, acties of beleid te beïnvloeden namens een groep of individu die hen inhuurt. Non-profitorganisaties, of ze nu professionele of amateur-lobbyisten zijn, kunnen ook lobbyen als vrijwilligerswerk of als een klein onderdeel van hun normale baan.

Een van de manieren om te beoordelen of een organisatie valt onder onze definitie is door te kijken naar het aantal lobbyisten dat ze inzetten om het Europese Parlement te beïnvloeden. Om een permanente toegangspas voor het Europees Parlement te verkrijgen, moeten lobbyisten lid zijn van het EU-transparantieregister. Deze lobbypas is populair omdat het lobbyisten in staat stelt zonder uitnodiging door het Parlement te lopen, Europarlementariërs en hun assistenten in gangen of bars te benaderen, en op hun kantoordeur te kloppen. Geregistreerde bedrijven en brancheorganisaties met een EP-pas (1118 organisaties in 2020) melden in totaal 3042 EP-pashouders. Meer dan 10% van die organisaties is verbonden aan de betaalde biomassalobby. De Europese LobbyFacts-database vermeldde in 2020 dat meer dan [120 organisaties betrokken zijn bij de betaalde biomassalobby](#) in Europese instellingen, waar een totaalbedrag van tussen de 33 en 39 miljoen euro per jaar aan uitgegeven wordt. Zo blijkt uit [deel 1 van ons biomassalobbyonderzoek](#) (2020), dat de top 5 Nederlandse biomassa stokende energiemaatschappijen jaarlijks minimaal vijf en een half miljoen euro besteden aan alleen al de biomassalobby gericht op het Europese Parlement en daarvoor 29 fulltime lobbyisten aan het werk hebben.

Voorbeelden van Nederlandse energiemaatschappijen die betrokken zijn bij de biomassalobby gericht op de EU zijn:

[Uniper \(E-ON\)](#) besteedt, volgens de lobbymonitor, bijna een half miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten in de Europese Unie en heeft 3 fulltime lobbyisten aan het werk. Daarbovenop komen de kosten voor de extra lobbyisten en lobbyactiviteiten in Nederland.

[Vattenfall \(Nuon\)](#) besteedt, volgens de lobbymonitor, bijna een miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten in de Europese Unie en heeft 4 fulltime lobbyisten aan het werk. Daarbovenop komen de kosten voor de extra lobbyisten en lobbyactiviteiten in Nederland.

[RWE \(Essent\)](#) besteedt minstens een miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten in de Europese Unie en heeft 5 fulltime lobbyisten aan het werk. De Nederlandse directeurs van RWE behoren tot de meest actieve pro-biomassalobbyisten in Nederland, zitten in verschillende pro-biomassa lobbycommissies en initiatieven en financieren pro-biomassarapporten.

[Veolia](#) besteedt bijna een miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten in de Europese Unie en heeft 6 fulltime lobbyisten aan het werk. Daarbovenop komen de kosten voor de extra lobbyisten en lobbyactiviteiten in Nederland.

[ENGIE \(GDF SUEZ / Electrabel\)](#) besteedt meer dan twee miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten alleen in de Europese Unie en heeft 11 fulltime lobbyisten aan het werk. Daarbovenop komen de kosten voor de extra lobbyisten en lobbyactiviteiten in Nederland.

Bron: [2019-11-04-lobbyfacts-organizations-registered-as-paid-pro-biomass-lobby-in-european-institutions](#)

Sinds 2013 publiceerde de 'Groep van Staten tegen Corruptie' (GRECO) onderdeel van de Europese Raad, meerdere uitgebreide rapporten waarin heel duidelijk wordt aangegeven dat de Nederlandse volksvertegenwoordigers in de Eerste en Tweede Kamer te weinig regels kennen om de integriteit goed te bewaken en waarin een groot aantal aanbevelingen zijn opgenomen om de integriteit te kunnen waarborgen, waaronder een voorstel voor een register waarin alle lobbyisten opgenomen zouden moeten worden (zoals ook voor het Europese Parlement van toepassing is) die de Nederlandse Senaat bezoeken én het openbaren van het salaris dat in nevenfuncties van de Kamerleden wordt verdiend. Ook in de meest recente rapporten van GRECO is te lezen dat lobbyisten grotendeels vrij spel hebben en er geen regels bestaan om te voorkomen dat ex-kabinetsleden aan de slag gaan in de sector waarover zij vlak daarvoor de scepter zwaaiden. Een van de belangrijkste redenen waarom wij het belangrijk vonden om dit onderzoeksrapport uit te brengen is het ontbreken van een Nederlands lobbyregister waaruit duidelijk wordt welke vervuilende bedrijven betaalde invloed uitoefenen op het Nederlandse beleid en wie in de politiek belangen heeft bij het geven van voordelen aan die vervuilende bedrijven ten koste van de gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee de toekomst van onze kinderen. In het hoofdstuk '[Politiek & ambtenaren](#)' komen deze rapporten van GRECO uitgebreid aan bod.

Afgezien van het feit dat de energiemaatschappijen een groot aantal betaalde lobbyisten in dienst hebben om hun belangen in de biomassaketen zeker te stellen zijn een groot aantal van de medewerkers van die energiemaatschappijen zelf ook biomassalobbyist gericht op de Nederlandse ambtenarij, de politiek en wetenschap. Zo zijn bijvoorbeeld de directeurs van RWE (Essent) verantwoordelijk voor het betalen, opzetten en beheren van een groot aantal biomassalobby-initiatieven in Nederland en Europa en betalen via die lobbyinitiatieven een nog veel groter aantal BV's van mensen die werkzaam zijn in de politiek of ambtenarij, de wetenschap, adviesbureaus of die verantwoordelijk zijn voor bijvoorbeeld de subsidies, de certificeringen of de controle van de biomassasector en het bosbeheer.

Zo waarschuwde het Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) al [sinds 2005](#) dat wetenschappers in Nederland zich laten betalen en beïnvloeden door vervuilende bedrijven wat ten koste zou gaan van de integriteit en de geloofwaardigheid van de opgeleverde onderzoeken. Op [16 januari 2015](#) beschuldigde de KNAW de wetenschappers van het Copernicus Instituut (UU) van betaalde belangenverstrengeling wat invloed zou hebben op de kwaliteit van hun onderzoeksresultaten. De wetenschappers van het Copernicus Instituut (UU) zijn volgens het KNAW doorgaans zelfverkleerde experts op het gebied van biobrandstof en hebben allerlei banden met stakeholders wat het voor hen moeilijk maakt om alleen de wetenschap te laten spreken. Het betrof hier specifiek de volgende wetenschappers: Wim Turkenburg, Kornelis Blok, André Faaij, Ad van Wijk, Ernst Worrel, Martin Junginger, Marc Londo en Jacqueline Cramer. Follow the Money (FTW) publiceerde al 48 onderzoeksrapporten onder het kopje "[Wetenschap op bestelling](#)".

Naast de energiemaatschappijen zijn er nog veel meer lobbyinitiatieven die bijvoorbeeld de biomassabelangen behartigen van de biomassa leverende bedrijven zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en overige boseigenaren in Nederland maar ook bijvoorbeeld de organisaties die de biomassaverbrandingsovens en ketels leveren, hebben hun eigen betaalde lobbyorganisatie. Personen of organisaties die deel uitmaken en/of een financieel belang hebben in de biomassaketten zijn ten behoeve van ons onderzoek onderverdeeld in de volgende categorieën. Onder elke categorie vallen meerdere onderzoeksrapporten waarin we de desbetreffende organisaties en hun connecties met de andere delen van ons onderzoek behandelen:

Deel 1: [Energiemaatschappijen](#)

Deel 4: [Consultants en lobbyisten](#)

Deel 2: [Politiek en ambtenaren](#)

Deel 5: [Certificering en subsidies](#)

Deel 3: [Wetenschappers](#)

Deel 6: [Banken en investeerders](#)

O.a. de volgende organisaties en initiatieven vallen onder onze definitie van de betaalde biomassalobby:

Adviescommissie Duurzame Biomassa voor Energie toepassingen (ADBE)	BIOMass skills for Net Zero (BIOZE)	EUBCE	Platform Bio-Energie (PBE) (tegenwoordig Platform Bio-Economy)
Agro & Chemie	Biomass Policies	EUBIA	Platform Duurzame Grondstoffen
Algemene Vereniging Inlands Hout (AVIH)	Biobased Solution Nederland (BBSN)	EUBIONET	Platform Groene Grondstoffen
European Biomass Association (AEBIOM tegenwoordig Bioenergy Europe)	Biomass Trade Centers	FSC Nederland	Platform Hout in Nederland (PHN)
Bioenergie Cluster Oost-Nederland (BEON)	BioTrade2020Plus	ERA-NET Bioenergy	Peterson Control Union (SKAL)
BioBased Economy (TKI-BBE)	Biomassa Upstream Stuurgroep (BUS) (Probos en Shell)	Green Gold Label (GGL) opgericht door RWE Essent	Probos (voorheen stichting Bos en Hout)
Biobased Circular Business-platform (BCB)	BioWKK	IEA Bioenergy	Projectbureau Duurzame Energie
Biobased Industries Consortium (BIC)	Branche Vereniging Organische Reststoffen (BVOR)	Interdepartementaal Programma Biobased Economy (IPBBE)	S2Biom
Bio-Energie Realisatie Koepel (BERK)	CE-Delft	Natuur & Milieu	Sustainable Biomass Program (SBP) voorheen International Wood Pellet Buyers (IWPB)
Biofuels Bioproducts & Biorefining (Biofpr)	Centre for International Energy Policy (CIEP) Clingendael	Navigant (voorheen Ecofys)	TNO/ECN
Biograce	Copernicus Instituut (UU)	Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE)	Utrecht Sustainability Institute (USI)
BiologikNL	De Gemeeynt	PELLCERT	Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE) voorheen Bosschap
Biomass 2040	DIA-CORE	Pellets @ las	

Biomassalobby van de politiek en de wetenschap

Uit ons onderzoek blijkt dat sinds eind vorige eeuw grote energiemaatschappijen zoals RWE (Essent), Uniper (E-ON), Vattenfall (NUON), Engie (GDFSUEZ/Electrabel), Eneco en Veolia (Ennatuurlijk) in samenwerking met overige organisaties met een belang in de biomassaketen, een [groot aantal lobbyinitiatieven](#) opgestart hebben zoals o.a. het 'International Wood Pellet Buyers' ([IWPB](#)) initiatief, tegenwoordig het Sustainable Biomass Program (SBP) en het Platform Bio-energie ([PBE](#)) waarmee ze op nationaal en Europees niveau het beleid bepalen en waaraan Staatsbosbeheer met meerdere van die initiatieven mee doet.

Zoals we in dit onderzoeksrapport uitvoerig aantonen worden een groot aantal wetenschappers, ministers, Kamerleden, ambtenaren en natuur- en milieuorganisaties direct of indirect betaald om er voor te zorgen dat die bedrijven op verschillende manieren kunnen blijven profiteren van houtkap en biomassaverbranding. Dankzij de wijdverspreide belangenverstrengelingen en de zeer geraffineerde betaalde lobbyactiviteiten is het voor volksvertegenwoordigers ondoenlijk om weloverwogen keuzes te maken.

Het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur [reageerden op ons verzoek](#) om wederhoor en gaven aan zich niet te herkennen in het beeld dat 'ambtenaren direct of indirect worden betaald om er voor te zorgen dat die bedrijven op verschillende manieren kunnen blijven profiteren van houtkap en biomassaverbranding' en verwezen naar beleid voor ambtenaren om te voorkomen dat er (schijn van) belangenverstrengeling ontstaat, zoals onder meer beschreven in de Gedragscode Integriteit Rijk en voor bewindslieden de Gedragscode Integriteit Bewindspersonen en het Blauwe boek.

In dit rapport laten we zien hoe in het verleden de overheid al vele malen gewaarschuwd is voor integriteitsproblemen met nevenfuncties en onafhankelijkheid en dat bestaande gedragscodes tekortschieten en aanbevelingen voor aanscherpingen van deze gedragscodes niet of nauwelijks worden geïmplementeerd.

Dezelfde wetenschappers, ministers en ambtenaren die bij de betaalde biomassalobby betrokken zijn om de houtkap en het verbranden van houtige biomassa mogelijk te maken, waren ook verantwoordelijk voor de rapporten en beleidsstukken waarin beweerd werd dat palmolie voor bijstook in de energiecentrales van o.a. Essent (RWE) en GDF Suez (ENGIE) op een duurzame manier kon worden gewonnen. Meerdere van deze rapporten en beleidsstukken verschenen nadat de regering probeerde de SDE-subsidies voor palmolie te beëindigen vanwege de enorme ontbossing en schade aan de natuur en het klimaat die de productie van palmolie veroorzaakte in Indonesië en Maleisië. Het resultaat was nog massalere ontbossing met desastreuze gevolgen.

Naast de betaalde lobby om palmolie en houtige biomassa te promoten richten de wetenschappers van het Copernicus Instituut (UU) en de bij de biomassalobby betrokken ambtenaren en ministers zich op biogas/groengas (o.a. gemaakt van bomen) en Carbon Capture & Storage (CCS/BECCS). Het afvangen en opslaan van CO₂ onder de grond zou de oplossing voor onze klimaatproblemen zijn maar zorgt er enkel voor dat dezelfde schadelijke bedrijven door kunnen blijven gaan met het uitstoten van CO₂, terwijl er minder SDE-subsidie overblijft voor echt duurzame klimaatoplossingen. Uit een groot aantal wetenschappelijke onderzoeksrapporten blijkt dat Carbon Capture & Storage in combinatie met biomassa stook (CCS/BECCS) juist contraproductief is als klimaatoplossing.

Overheid ondersteunt nieuwe technieken voor gebruik van bio-energie

De Rijksoverheid ondersteunt bio-energie, onder andere via de [subsidie Stimulering Duurzame Energieproductie \(SDE+\)](#).

▪ Energieopwekking

Bedrijven, zoals elektriciteitscentrales en afvalverwerkers, kunnen biomassa verbranden en zo elektriciteit en warmte opwekken. Ze kunnen biomassa ook vergisten en er zo brandbaar biogas van maken. Via de SDE+ zijn er subsidies voor de productie van energie uit biomassa. **De overheid geeft geen subsidie meer als biomassa alleen voor elektriciteitsopwekking wordt gebruikt.**

Dezelfde partijen houden zich ook bezig met het uitrollen van warmtenetten in zoveel mogelijk grote steden in Nederland. Het mes snijdt hier aan twee kanten voor de energiemaatschappijen. Ten eerste worden er geen nieuwe SDE-subsidies afgegeven voor enkel het produceren van elektra doormiddel van biomassa stook, maar als er warmte voor het verwarmen van b.v. een warmtenet of kassen geproduceerd wordt in combinatie met elektriciteitsopwekking dan worden er nog wel subsidies verstrekt. Daarom hebben energiemaatschappijen grote belangen om aan het warmtenet te mogen leveren.

Ten tweede maken ze de inwoners en daarmee de politiek afhankelijk van die warmtenetten waardoor ze meer mogelijkheden hebben om hun eigen belangen te behartigen door voor henzelf gunstig beleid af te dwingen. Denk aan bijvoorbeeld het nog meer oprekken van de duurzaamheidseisen voor houtige biomassa met als reden dat ze anders niet in de warmtetoever kunnen voorzien voor de huizen en bedrijven die aan het warmtenet gekoppeld zijn.

Biomassalobby Staatsbosbeheer

In ons onderzoeksrapport beschrijven we de complete geschiedenis van de rol van Staatsbosbeheer in het opzetten en grootschalig uitbreiden van de biomassahandel, chronologisch gerangschikt van 1984 tot 2024. Daarin laten we zien dat Staatsbosbeheer al drie decennia zeer actief en bepalend bezig is om samen met de energiemaatschappijen en andere organisaties met een financieel belang, de biomassa-oogst en handel vorm te geven. Staatsbosbeheer voert hier niet simpelweg een democratische opdracht van de overheid uit, zoals Sylvio Thijsen, de huidige directeur Staatsbosbeheer (2013 tot 2025) in 2020 suggereerde:

“Punt is wel dat dit niet door iemand van Staatsbosbeheer bedacht is, maar een plan waar een groot besluitvormingsproces aan vooraf is gegaan. (...) Wij voeren beleid uit. En dat is wat anders dan een particuliere organisatie die bomen laat staan omdat mensen dat nu eenmaal mooi vinden. Wat wij doen, is het resultaat van democratische beleidsvorming.”

In dit onderzoeksrapport tonen wij aan dat Sylvio Thijsen, die naast directeur Staatsbosbeheer o.a. bestuurslid en/of vicevoorzitter van biomassalobbyorganisaties Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE voorheen Bosschap) en [Platform Hout in Nederland \(PHN\)](#), en [Raad van het Bestuur en biomassalobbyist van Grontmij](#) (Sweco) was, hier niet de waarheid spreekt. Staatsbosbeheer is wel degelijk vanaf eind vorige eeuw zeer intensief betrokken bij het bedenken, opstellen en uitvoeren van het beleid om de ‘Biobased Economy’ (BBE) te realiseren. Medewerkers van Staatsbosbeheer maken zeer actief deel uit van de betaalde biomassalobby die het biomassabeleid in Nederland op de agenda hebben gezet en mogelijk hebben gemaakt.

De directeuren van Staatsbosbeheer en van de biomassa BV's van Staatsbosbeheer, zoals [Zwier van Olst](#) en [Henk Wanningen](#) en bijvoorbeeld de directeur van heel Staatsbosbeheer, [Sylvio Thijsen](#), hebben daar de afgelopen 30 jaar een zeer grote bijdrage aan geleverd waarbij zij aantoonbaar de belangen van de vervuilende bedrijven hebben laten voorgaan.

Medewerkers van Staatsbosbeheer hebben met toestemming van de overheid biomassa BV's (Energiehout BV en Bio-Enerco BV) opgericht om het hout dat Staatsbosbeheer levert te verkopen als houtige biomassa voor biomassacentrales. De directeurs van deze BV's werden geleverd door Staatsbosbeheer, die tevens vele nevenfuncties hebben bij organisaties die een financieel belang hebben in de biomassasector. We lichten de volgende drie directeurs eruit:

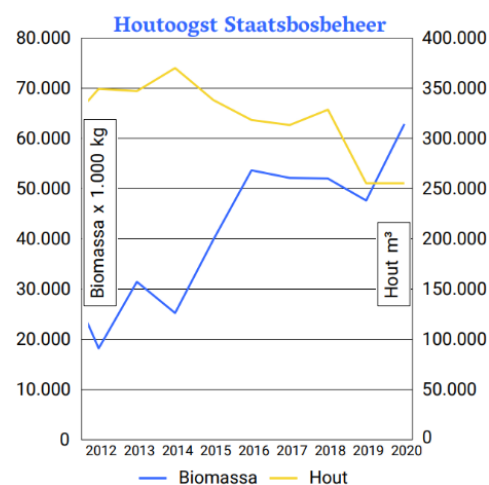
- **Sylvo Thijsen** Directeur Staatsbosbeheer (2013 tot 2025), o.a. bestuurslid en/of vicevoorzitter van biomassalobbyorganisaties Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE voorheen Bosschap) en Platform Hout in Nederland (PHN), en Raad van Bestuurslid en biomassalobbyist van de Grontmij (Sweco).
- **Zwier van Olst** Directeur van Staatsbosbeheer Projecten BV (sinds 2001), Hoofd Staatsbosbeheer Buitenzaken en directeur Energiehout BV (Biogroundstoffen BV), de biomassa BV van Staatsbosbeheer en medeoprichter en bestuurslid van FSC-Nederland (sinds 1999).
- **Henk Wanningsen** Senior Hoofd Productgroep Biomassa & Klimaat van Staatsbosbeheer, Directeur Bio-Enerco BV de biomassa BV van Staatsbosbeheer (sinds 2002), Sr. Business Developer van Energiehout BV, de tweede Biomassa BV van Staatsbosbeheer, (oud) bestuurslid FSC-Nederland, vertegenwoordiger biomassalobbyorganisatie Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE voorheen Bosschap), voorzitter Platform Bio-energie (PBE/NL-BEA) en deelnemer adviesraad 'Green Gold Label' (GGL) biomassa-certificeringslabel van RWE Essent.

Meerdere directeurs van Staatsbosbeheer en de biomassa BV's van Staatsbosbeheer hebben het voortouw genomen om decennialang miljardenwinsten mogelijk te maken voor de gehele biomassa- en energiesector door middel van het afzwakken en uithollen van de certificeringseisen, het voorstellen en mogelijk maken van regelgeving voor natuursubsidies ten behoeve van het kappen van bomen, de duurzaamheidssubsidies voor het verbranden van bomen, het opzetten van initiatieven waarmee door middel van donaties van burgers en via betalingen van grote vervuilende bedrijven productiebossen voor biomassa aangeplant werden en een handel in CO2-compensatiecertificaten op te zetten waardoor de vervuilende bedrijven doormiddel van die CO2-compensatiecertificaten de CO2-uitstoot kunnen greenwashen die vrijkomt bij het verbranden van houtige biomassa die Staatsbosbeheer levert waarbij mee CO2-uitstoot vrijkomt vergeleken bij het verbranden van steenkool en waarbij veel meer giftige stoffen vrijkomen zoals NOx, SO2, HCL, HF, (ultra)fijnstof, ammoniak, metalen en dioxinen/furanen die schadelijk zijn voor de gezondheid en de natuur. En dan hebben Staatsbosbeheer en een groot aantal andere betrokken organisaties ook nog het lef om te doen alsof ze bomen kappen om de natuur te verbeteren en dit een middel is tegen klimaatverandering. Wij vinden dit crimineel gedrag.

Verdrievoudiging van de biomassa oogst

In 1998 heeft het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in de concrete doel- en taakstelling en randvoorwaarden opgenomen dat Staatsbosbeheer 300.000 m3 rondhout mag oogsten per jaar en dat dit op een duurzame wijze dient te gebeuren waarbij het totale areaal aan bos gelijk dient te blijven. Uit onderzoek van 7 december 2020 van de Universiteit Wageningen blijkt dat Nederland elk jaar tussen de 1500-3500 hectare (netto) aan bosoppervlakte verliest. Hierbij hoeft een groot deel niet gecompenseerd te worden vanwege allerlei ontheffingen en vrijstellingen waarbij in hetzelfde onderzoeksrapport Staatsbosbeheer werd aangesproken als één van de verantwoordelijke organisaties.

Uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer van 2 december 2022 naar het functioneren van Staatsbosbeheer blijkt dat de hoeveelheid geogste biomassa sinds 2012 verdrievoudigd is en dat die hoeveelheid biomassa additioneel is op de gemiddelde oogst van 300.000 m3 rondhout per jaar. De afbeelding hierboven komt uit het rapport van de Algemene Rekenkamer.

De Algemene rekenkamer schreef in het rapport bij de afbeelding (zie onderaan op de vorige pagina) dat de houtoogst afnam (de gele lijn) en de biomassa oogst (blauwe lijn) toenam. Staatsbosbeheer beweert stelselmatig dat houtige biomassa een restproduct zou zijn van de houtoogst. Indien dit het geval zou zijn dan zou je verwachten dat indien de (rond)houtoogst afneemt per definitie ook de biomassa oogst zou afnemen.

Er is dus een verschil tussen (rondhout) houtoogst en biomassa-houtoogst. Staatsbosbeheer zegt stelselmatig dat ze niet meer hout zijn gaan oogsten en verwijzen daarbij naar de standaard (rondhout) houtoogst van 300.000 m³ per jaar. Door de oogstgetallen te splitsen wekken ze de suggestie dat ze niet méér bomen zijn gaan kappen vanwege de vraag naar biomassa die ze mede zelf gecreëerd hebben. Ze noemen daarbij alleen de getallen van de rondhoutoogst en laten de getallen van de biomassa oogst volledig achterwege, terwijl er door beide vormen van oogst bos verdwijnt.

In dit rapport tonen we zeer duidelijk aan dat het oogsten van meer houtige biomassa t.b.v. de verbranding in biomassacentrales een doel op zich is geworden waarbij Staatsbosbeheer sinds eind vorige eeuw samenwerkt met vervuilende bedrijven zoals Shell, Vattenfall (NUON), Essent (RWE) en Eneco en betaalde biomassa lobbyorganisaties zoals bijvoorbeeld Probos, Ecofys BV en Grontmij (Sweco) om dit destructieve op winst beluste beleid mogelijk te maken.

Voorheen gaf Staatsbosbeheer nog wel duidelijk uitleg op de eigen website (ondertussen zijn die pagina's van Staatsbosbeheer enkel nog in de Wayback machine en nu in ons rapport te vinden) hoeveel biomassa er geoogst werd. Zo was op [18 februari 2021](#) te lezen dat Staatsbosbeheer in 2018 bijna 50.000 ton biomassa geoogst had en ze via de Biomassa BV zelfs 103.000 ton biomassa geleverd hadden aan vervuilende bedrijven zoals Vattenfall (NUON), Veolia en de stadsverwarming Ede, Purmerend en Eneco in Utrecht.

In 2018 kwam er 49.000 ton houtsnippers vrij uit het beheer van de terreinen van Staatsbosbeheer. Dochterbedrijf Energiehout BV verkocht circa 103.000 ton houtsnippers. De rest kocht Energiehout BV in bij andere terreinbeheerders zoals Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat en andere beheerders van natuur en landschap. Opbrengst hiervan was 6 miljoen euro.

Energiehout BV levert aan Stadsverwarming Purmerend, Stadsverwarming Ede, Vattenfall in Lelystad en Eneco in Utrecht. Bio Enerco BV levert houtsnippers van Energiehout BV aan Vattenfall in Lelystad en Veolia in Arnhem die een bedrijventerrein van warmte voorziet [en tevens de backup is van het Arnhemse warmtenet van Vattenfall].

Bron: [2021-02-18-staatsbosbeheer-dossiers-biomassa-feiten-en-cijfers-over-biomassa](#)

Uit klachten van de AVIH hout branche- en biomassa lobbyorganisatie blijkt dat Staatsbosbeheer steeds meer hout van derden opkoopt en verkoopt waardoor de cijfers die aangeleverd worden voor de evaluaties een vertekent beeld geven van de hoeveelheid hout en biomassa die Staatsbosbeheer daadwerkelijk verhandelt. Uit ons rapport blijkt ook dat veel van de cijfers die Staatsbosbeheer presenteert aan de politiek en overheid afkomstig zijn van organisaties die tot de betaalde biomassa lobby behoren en zelf een financieel belang hebben bij de data die ze aanleveren.

In dit rapport tonen we aan dat de verantwoordelijke ministers door de jaren heen Kamervragen onjuist beantwoord hebben door o.a. aan te geven dat Staatsbosbeheer niet meer hout is gaan oogsten, waarbij de minister verwijst naar de standaard 300.000 m³ jaarlijkse houtoogst. De biomassa oogst is echter verdrievoudigd maar dit wordt achterwege gelaten. Staatsbosbeheer leverde op [9 augustus 2024](#) wederhoor aan en gaf de volgende reactie op ons onderzoeksrapport:

Of we het nut van natuurlijke grondstoffen voor de circulaire economie te veel aanjagen, is een subjectieve vraag. Als je ertegen bent en wantrouwen koestert, kan het antwoord "ja" zijn, maar wij zijn ervan overtuigd dat we binnen ons wettelijk kader handelen door de maatschappelijke beweging naar een meer circulaire economie met een lagere ecologische footprint te bevorderen door de meerwaarde daarbij van onze (rest)producten zichtbaar te maken en daar actief allianties over aan te gaan.

Uit ons onderzoek blijkt dat Staatsbosbeheer zich o.a. niet houdt aan de wettelijke herplantverplichting en daarmee voor een groot deel verantwoordelijk is voor het jaarlijkse verlies van 1500 tot 3500 hectare (netto) aan bosoppervlakte.

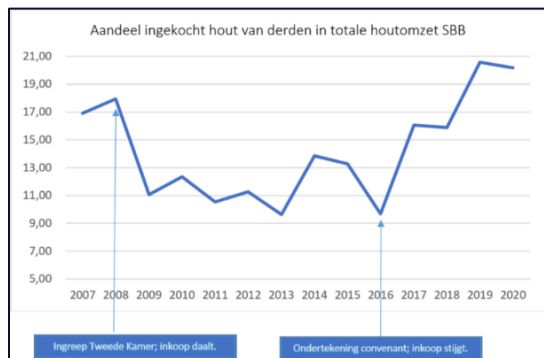
Bronnen:

[2021-02-18-staatsbosbeheer-dossiers-biomassa-feiten-en-cijfers-over-biomassa](#)

[2022-12-02-gov-nl-algemene-rekenkamer-bosbeheer-in-beeld-staatsbosbeheer-en-de-bossenstrategie](#)

[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassa-lobby-en-bomenkap-belangenverstrengeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-wederhoor.pdf](#)

Verdubbeling inkoop hout van derden

In het addendum van [15 juli 2015](#) op het convenant 'Staatsbosbeheer een maatschappelijke onderneming' is opgenomen dat Staatsbosbeheer zoveel mogelijk eigen inkomsten dient te genereren, die bovendien jaarlijks moeten groeien. Met dit convenant in de hand, heeft Staatsbosbeheer een groot aantal winstgevendende activiteiten geïnitieerd waaronder het in- en verkopen van hout en biomassa van derden. In 2019 en 2020 (zie grafiek) schroefde Staatsbosbeheer de handel in ingekocht hout stevig op, oplopend tot maar liefst 20% van de omzet.

Op [31 augustus 2022](#) heeft de AVIH als brancheorganisatie van bosbeheerders en houthandelaren, voor de tweede keer een klacht ingediend met betrekking tot de marktverstoring en concurrentievervalsing door Staatsbosbeheer waarin o.a. te lezen valt dat Staatsbosbeheer de inkoop van rondhout verdubbeld heeft en daarmee de markt verstoort en andere handelaren benadeelt. Ook geven ze nogmaals aan dat de geldstromen van Staatsbosbeheer niet transparant zijn en de garantie dat overheidssubsidie niet gebruikt wordt voor commerciële activiteiten, ontbreekt. Uit de klacht blijkt dat de marktverstoring ingrijpender is dan 15 jaar geleden toen de AVIH de eerste klacht indiende. De constatering dat er geen afdoende toezicht op het beleid en gedrag van Staatsbosbeheer is, wordt bevestigd in het evaluatierapport van [2 december 2022](#) van de Algemene Rekenkamer. Staatsbosbeheer reageerde op ons onderzoeksrapport en zei hierover:

Of we door inkoop van hout of biomassa bij derden (al dan niet om aan onze leveringsverplichtingen te kunnen voldoen) als publieke organisatie de markt verstoren, is een terechte vraag die door anderen beantwoord moet worden (en beantwoord is). Wij houden ons aan de wet en de kaders die de minister hierover meegeeft.

Nr. 1 & 2 grootste bedreigingen EU-bossen is houtkap & bio-energie

In [2024](#) schreef het World Resources Instituut (WRI) over de enorme toename van verlies aan Europees bos:

- Het oppervlakte Europees bos met bomen hoger dan 15 meter is in 20 jaar met 2,25 miljoen hectare afgenomen.
- De helft van het hout dat uit de Europese bossen verdwijnt wordt gebruikt voor bio-energie.

[Trouw](#) schreef over het rapport:

- De afname van het aantal oude bomen is slecht voor het klimaat omdat oude bomen meer CO2 opnemen dan jonge bomen.
- Er wordt teveel gekapt, oude bomen verdwijnen en jonge bomen krijgen geen kans om oud te worden.
- In Scandinavië daalde het aantal volwassen bomen in 20 jaar met 20%.

Op [15 oktober 2024](#) trokken 225 natuurorganisaties aan de bel en lanceerden de actie "Hands off the EU deforestation regulation!". In het persbericht van Greenpeace was te lezen dat er elk jaar in de Europese Unie ontbossing plaats vindt van een gebied dat veertien keer zo groot is als Parijs met een CO2-uitstoot die gelijk staat aan die van 188 miljoen langeafstandsvluchten.

Bronnen:

- [2024-10-15-greenpeace-225-global-groups-say-hands-off-the-eu-deforestation-regulation-eudr](#)
- [2024-10-15-cso-statement-hands-off-the-eu-deforestation-regulation-eudr](#)

Houtkap zonder compensatie, toezicht en transparantie

In 2012 publiceerde Probos (betaalde biomasselobby), in opdracht van de AVIH (biomassa- en houtbranche- en lobbyorganisatie), het onderzoeksrapport '[Bosomvorming zonder compensatie](#)'. In dat rapport van Probos werd o.a. verwezen naar een onderzoeksrapport van de Universiteit Wageningen uit 2005 waarin het kapbeleid en het gebrek aan transparantie van Staatsbosbeheer bekritiseerd werd, waarbij werd aangegeven dat Staatsbosbeheer geen informatie beschikbaar stelde over eventuele herplant en de schadelijke effecten op koolstofopslag en biodiversiteit benoemd werden. In dat onderzoeksrapport van Probos (2012) werd ook kritisch gereageerd op het gebrek aan onderbouwing van de claims dat er meer bos bij zou komen. Ze gaven aan dat concrete en betrouwbare gegevens hierover ontbraken, evenals over de jaarlijkse bosaanplant en -omvorming. Hierdoor bleven de gevolgen van het kapbeleid ondoorzichtig en problematisch.

Uit [het onderzoeksrapport](#) van eind 2020 van de Universiteit Wageningen bleek, in tegenstelling tot wat de minister beweerde, dat er nog altijd weinig ervaring, kennis of advies is met Klimaatlim bos- en natuurbeheer en dat we in Nederland elk jaar tussen de 1500 en 3500 hectare aan bos kwijt raken:

Met klimaatlim bos- en natuurbeheer is weinig ervaring, terwijl juist door de breedte van de set van maatregelen dit ook lastig aan te pakken lijkt, de resultaten lang op zich laten wachten en de monitoring lastig is. Er is niet één soort advies. Nederland ontbost door diverse oorzaken. Netto verliezen we 1500-3500 hectare per jaar. Dit is een flinke emissie.

Bron: [2020-12-07-edu-nl-wur-pro-biomassa-lobby-rapport-twee-jaar-ervaring-met-klimaatlim-bos-en-natuurbeheer-in-nederland](#)

Op [30 november 2021](#) publiceerde de universiteit Wageningen een nieuwsbericht waarin werd vermeld dat het bosoppervlak in de Nederland de afgelopen vier jaar wederom met 1925 hectare was afgenomen en waarbij ze aangaven dat er in vijftig jaar tijd niet eerder zo weinig nieuw bos was aangeplant. Desondanks zei de minister dat het bosareaal groeide. In het nieuwsbericht is o.a. het volgende te lezen:

Bij een netto-afname van de bosoppervlakte wordt er meer bos weggehaald dan er nieuw bos aangeplant wordt. Ondanks dat er de afgelopen jaren minder bos is verdwenen, komt er nog maar weinig bos bij. De snelheid waarmee nieuw bos aangeplant wordt, ligt zelfs op het laagste punt in de afgelopen vijftig jaar. "Die relatief hoge dynamiek in het bos op sommige plekken in Nederland, heeft ook een consequentie voor de bijdrage van het bos aan klimaatmitigatie," aldus Schelhaas. "In oud bos ligt veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos. Het kost tientallen jaren om die koolstof weer opnieuw te binden. Het helpt dus niet mee als er oud bos wordt weggehaald en minder jong bos wordt aangeplant."

Bron: [2021-11-30-edu-nl-wur-weer-minder-bos-bosoppervlakte-in-nederland-is-in-de-afgelopen-vier-jaar-met-1925-hectare-afgenomen](#)

Ook uit het evaluatierapport van [2 december 2022](#) van de Algemene Rekenkamer blijkt dat Staatsbosbeheer gebrekkig informatie aanlevert waardoor Provincies en de minister hun rol slechts beperkt kunnen vervullen en onvoldoende informatie hebben om goed toezicht te kunnen houden op Staatsbosbeheer en dat de bestaande regelgeving geen garantie biedt voor duurzaam bosbeheer.

Uit ons onderzoeksrapport waarin we chronologisch de volledige geschiedenis en biomasselobbyactiviteiten van Staatsbosbeheer hebben uiteengezet blijkt dat Staatsbosbeheer in al die jaren niet geneigd is geweest om betrouwbare gegevens aan te leveren en gezien de belangen die ze behartigen van grote schadelijke en vervuilende bedrijven zijn wij tot de conclusie gekomen dat dit een bewuste keuze is om het biomassabeleid te verhullen.

Hele bomen verdwijnen in biomassacentrales

In de afgelopen jaren hebben bosbeheerders, ministers, gedeputeerden en [wethouders](#) ons wijs proberen te maken dat er echt geen hele bomen de biomassacentrale in gaan want er zou cascadering plaatsvinden (cascadering = waardevolle toepassingen van hout krijgen voorrang). Bovendien zou het hout van hele bomen veel te duur zijn om in te zetten als biomassa. We geven hieronder citaten uit teksten van de overheid en organisaties uit de biomassaketten die duidelijk aantonen dat er hele bomen worden gebruikt voor de productie van houtige biomassa.

In 2014 en in 2015 publiceren de overkoepelende biomasselobbyorganisatie de VBNE (waar o.a. Staatsbosbeheer aan deelneemt) en Branche Vereniging Organische Reststoffen (BVOR) meerdere rapporten die uiteenzetten welke eisen er gesteld worden aan de kwaliteit van houtige biomassa voor energiecentrales. In de documenten worden geen eisen vermeld ten aanzien van duurzaamheid, FSC-certificering of biodiversiteit. Het gaat enkel om de kwaliteit van de houtige biomassa ten behoeve van de biomassahandel en verbranding waarbij hele bomen met een doorsnede van 10 cm of meer de voorkeur hebben. De meeste bomen zijn dikker dan de minimale 10 cm doorsnede, valt in de documentatie te lezen. Bladeren, naalden en schors zijn ongewenst volgens de eisen die gesteld worden aan de houtige biomassa voor energiecentrales. Dit terwijl de stelling is dat er alleen snoeiafval gebruikt zou worden voor de verbranding in biomassacentrales. Hieronder geven we meerdere voorbeelden van wat er aan eisen vermeld worden in de documentatie van de organisaties die onderdeel vormen van de biomassaketten waaruit blijkt dat er vooral hele bomen verdwijnen in de biomassacentrales:

In de praktijk blijkt dat bij met name kleinere bio-energie installaties (beneden één MW) regelmatig houtchips worden gebruikt die niet voldoen aan de door de ketelleverancier opgegeven specificaties. Hierdoor ontstaan mechanische problemen, problemen met het energetisch rendement en/of verhoogde emissies. (...)

Wanneer men spreekt over verontreinigingen in houtbrandstoffen onderscheidt men macro verontreinigingen en micro verontreinigingen. Macro-verontreinigingen zijn niet-hout delen die zijn mee verkleind en gepelletiseerd, dan wel op een andere manier tussen het materiaal terecht zijn gekomen. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om ander organisch materiaal dat met snoeihout is mee vrijgekomen en gechipt (naalden, bladeren, grasachtig materiaal)

Bron: [2014-12-24-bvor-houtchips-als-brandstof](#)

Eigenschap	Eenheid	A1	A2	B1	B2
Herkomst en bron EN 14961-1		1.1.1.hele bomen zonder wortel 1.1.3. stamhout	1.1.1.hele bomen zonder wortel 1.1.3. stamhout	1.1 Bos, plantages en ander maagdelijk hout	1.2 Bij producten en residuen van de houtbewerkende industrie

Tabel 4.2 Klassenindeling en specificaties van houtchips conform EN 14961-4 [15].

ENplus-A1	ENplus-A2	EN-B
Stamhout	Hele bomen, echter zonderwortels Stamhout	Hout uit bossen en plantages, en ander vers hout

Tabel 4.3 ENplus kwaliteitsklassen pellets – toegestane grondstoffen.

Voor de productie van houtpellets is een schoon, droog uitgangsmateriaal nodig. Dat betekent dat het gebruikte hout vrij moet zijn van verontreinigingen zoals spijkers, zand, bladeren, naalden en schors. [] Daarnaast kan men pellets ook rechtstreeks uit rondhout [rondhout = rechte ronde stukken hout, zoals een boomstam] produceren. Dit vraagt extra bewerkingstappen, namelijk het ontbasten en het verkleinen van het rondhout.

Bovendien dient men te vermijden dat bij de oogst van het hout veel aanhangende grond- of zanddeeltjes worden meegevoerd. Naast grond-/zanddeeltjes dient ook het meevoeren van veel blad en/of naalden te worden voorkomen.

Bron: [2015-06-20-bvor-houtpellets-als-brandstof](#)

Op 20 juni 2015 publiceert de AVIH (biomassalobby) een artikel in tijdschrift Bosbouw:

Kees Boon, voorzitter van de AVIH noemt het leveren van chips voor energie een interessante markt voor bosexploitanten en aannemers. "Het is al lang geen restproduct meer. Zeker met de SDE-subsidieregelingen (Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie), die nu ook voor warmteprojecten geldt[]

Bron: [2015-09-22-avih-bosbouw-artikel-rudi-van-hedel-grontmij-sweco-vagroen-van-werven-staatsbosbeheer-biomassalobby](#)

In 2016 publiceert de VBNE (biomassalobbyorganisatie waar o.a. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten onderdeel van uit maken, met als vicevoorzitter/plv. voorzitter de huidige directeur Staatsbosbeheer Sylvio Thijsen, met Harrie Hekhuis, de programmadirecteur Bos & Klimaat van Staatsbosbeheer als bestuurslid en vertegenwoordiger o.a. Henk Wanningen, directeur van Bio Enerco, de biomassa BV van Staatsbosbeheer) het Praktijkadvies oogsten van houtige biomassa waar o.a. het volgende in te lezen is:

Van hout warmte maken is niet de meest hoogwaardige toepassing van hout. Er wordt gekeken of hout ook gebruikt kan worden in bijvoorbeeld de chemische industrie. Maar in de praktijk wordt hout toch vooral geogst als rondhout en als tak- en tophout voor biomassa. Om een goede kwaliteit houtchips te maken die bruikbaar is in kachels, worden er een aantal eisen gesteld aan het productieproces. (...) Vervuiling van chips met groene delen zoals blad en naalden zorgt naast extra as ook voor meer chloor, natrium en kalium. Chloor zorgt voor extra corrosie, terwijl meer natrium en kalium zorgen voor extra afzetting in ketel en leidingen. Groene chips kunnen niet afgeleverd worden. [groene chips bestaan uit hout gemengd met blad en naalden]

Veolia benadrukt dat de te gebruiken brandstof bestaat uit schoon hout. Het betreft zogenaamde wood chips, die direct afkomstig zijn uit de bosbouw en het betreft materiaal dat wordt gekweekt met het doel om het in te zetten als biobrandstof. Veolia heeft een leveringscontract afgesloten met een gecertificeerde instantie die handelt onder de naam Bio-enerco. Bio Enerco BV is sinds 1999 leverancier van biomassa. Bio Enerco BV is een joint venture van [Energiehout BV](#) (Staatsbosbeheer) en [Van Werven Biomassa BV](#). [en Vagroen de dochteronderneming van Grontmij/Sweco]

Energiehout BV levert aan Stadsverwarming Purmerend, Stadsverwarming Ede, Vattenfall in Lelystad en Eneco in Utrecht. Bio Enerco BV levert houtsnippers van Energiehout BV aan Vattenfall in Lelystad en Veolia in Arnhem die een bedrijventerrein van warmte voorziet [en tevens de backup is van het Arnhemse warmtenet van Vattenfall].

Bronnen:

[2016-00-00-vbne-staatsbosbeheer-praktijkadvies-oogsten-van-houtige-biomassa](#)

[2016-07-21-veolia-ipkw-arnhem-biomassa-centrale-toelichting-ketel-14](#)

[2019-02-08-energiehout-bv-staatsbosbeheer-biomassa-voor-verbranding-tbv-energieopwek](#)

[2019-06-29-bio-enerco-over-bio-enerco-bv](#)

[2019-09-18-veolia-reactie-op-bezwaarschriften-omgevingsvergunning-bijgebouw-en-overige-benodigdheden-biomassacentrale-ipkw](#)

[2019-09-30-arnhemspeil-reactie-op-dreigbrief-veolia-aan-150-plus-arnhemers-die-bezwaar-aantekenden-tegen-de-vergunning-bmc](#)

[2021-02-18-staatsbosbeheer-dossiers-biomassa-feiten-en-cijfers-over-biomassa](#)

Op [12 oktober 2017](#) publiceert het Ministerie van Infrastructuur en Milieu in een rapport genaamd 'Handreiking onbehandeld hout' de definitie voor 'onbehandeld hout' o.a. t.b.v. energieopwekking in een biomassacentrales. In het rapport wordt aangegeven dat het gaat om onbehandeld hout dat vrijkomt bij:

1. velling of snoei van bomen, in de vorm van boomstammen en andere houtige delen van bomen, met uitzondering van boomstobben, of in de vorm van ter plaatse gesnipperd hout:

2. De partij hout bestaat uit stamhout van meer dan 10 cm doorsnede of ter plaatse van de velling of snoei versnipperd hout. Toelichting:

Dit criterium is gebaseerd op het praktijkgegeven dat dit de twee gangbare vormen zijn van hout verkregen bij velling of snoei dat een bestemming krijgt als grondstof voor de houtverwerkende industrie, als bodembedekker of als brandstof.

De norm van 10 cm is bedoeld als handvat voor globale visuele beoordeling; *in de praktijk is stamhout doorgaans duidelijk dikker en is het verrichten van diktemetingen voor controle niet nodig*. Bij twijfel (van de handhaver) is de bewijslast aan de houder.

3. De partij hout bevat niet meer dan 5 gewichtsprocent aan:

- takken dunner dan 10 cm, bladeren, naalden of gras;
- aanhangende grond;
- hout dat is aangetast door rot, schimmel of ziekte;
- de partij bevat geen andere materialen, zoals metaal, kunststof, papier en stenen.

Bron: [2017-10-12-gov-nl-minienm-handreiking-onbehandeld-hout](#)

Bron: [2019-02-08-energiehout-bv-staatsbosbeheer-biomassa-voor-verbranding-tbv-energieopwek](#)

De Nederlandse overheid vermeldt in het [verificatieprotocol voor duurzame biomassa](#) (2019) duidelijk dat 3 van de 4 categorieën biomassa die voor subsidie in aanmerking komen hele bomen bevatten naast de takken, het tophout en de primaire resten:

Het verificatieprotocol heeft betrekking op de volgende categorieën vaste biomassa die voor subsidie in aanmerking kunnen komen:

Categorie 1: Houtige biomassa uit bosbeheereenheden: Hieronder vallen takken, tophout, bomen (...)

Categorie 2: Houtige biomassa uit bosbeheereenheden < 500 hectare: Hieronder vallen takken, tophout, bomen (...)

Categorie 3: Reststromen uit natuur- en landschapsbeheer: Dit zijn biomassarestproducten - takken, tophout, bomen (...)

Bron: [2019-02-26-rvo-sde-verificatieprotocol-duurzaamheid-vaste-biomassa-voor-energietoepassingen](#)

Ook bedrijven die de bomenharvester- en hakselaarmachines en diensten leveren voor o.a. Staatsbosbeheer maken er geen geheim van dat ze volledige bomen verwerken tot biomassa. Zo is bijvoorbeeld in deze presentatie van Borgman Beheer Advies BV in houtige biomassa te lezen dat ze zowel [de hele-boom-methode](#) toepassen naast dat ze gebruik maken van de top- en takhout van geveldde bomen.

Biomassa BV Van Werven (partner van Staatsbosbeheer) vertelt dat er een half miljoen euro subsidie verleend werd voor een biomassaharvester die meteen in het bos bomen [tot 90 centimeter doorsnede](#) kon versnipperen:

Een pronkstuk noemt Van Werven een mobiele versnippermachine, die twee miljoen aan investeringen kostte. We kregen liefst vijf ton subsidie in het kader van het CO2-reductieplan. De chipper is een soort grote tractor met een bunker voor 20 kuub snippers.[] Bomen, tot 90 centimeter dikte toe, worden van top tot teen aangepakt. Ook van boomstronken maken we snippers; we reinigen ze eerst en ontdoen ze van zand en klei.

Bron: [2011-03-25-gov-nl-minez-boschap-platform-hout-in-nederland-phn-bvor-werkprogramma-schone-en-zuinige-agrosectoren](#)

Ook het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL biomassalobby via de overheid) geeft toe dat [tophout en takken achterblijven](#) in het bos waaruit duidelijk blijkt dat de houtige biomassa die verbrand wordt in de biomassacentrales van stamhout van bomen gemaakt wordt.

Via de volgende link hebben we meerdere video's beschikbaar gesteld die laten zien hoe het versnipperen van hele bomen in zijn werk gaat. De video laat shredders uit binnen- en buitenland zien. Nederland importeert een zeer groot deel van de benodigde biomassa dus daarom zijn ook de video's uit andere landen relevant: [biomassa-van-hele-bomen.bomenbond.org](#)

Staatsbosbeheer reageerde op ons verzoek om wederhoor met o.a. de hieronder staande [reactie op ons rapport](#). Uit ons onderzoek blijkt dat er wel degelijk al meerdere decennia en duidelijke opdracht ligt om onder het mom van natuurbeheer meer houtige biomassa voor energieproductie uit de bossen van Staatsbosbeheer te onttrekken.

Of je biomassa nou wel of niet gebruikt in de energiemix om de CO2-uitstoot te verminderen, in alle gevallen is het voor Staatsbosbeheer een restproduct dat vrijkomt uit natuurbeheer. Binnen onze wettelijke taken kunnen we die reststromen ter beschikking stellen aan de circulaire economie. We leveren geen enkele houtsnipper aan de grote kolencentrales. Daar worden namelijk pellets verstoekt. Staatsbosbeheer levert enkel verse houtsnippers aan kleinschalige biomassa warme(kracht) centrales.

Stichtingen verkopen CO2-certificaten en stimuleren greenwashing

De volgende stichtingen zijn een initiatief van en/of (mede)opgericht door Staatsbosbeheer: Buitenfonds, Nationale Boomfeestdag, Natuurwijs, Nationaal Bossenfonds en Nationale Koolstofmarkt. De stichtingen van Staatsbosbeheer verzamelen o.a. donaties om bomen te planten. De stichting Nationale Koolstofmarkt wordt betaald om de CO2-compensatiecertificaten toe te kennen aan Staatsbosbeheer voor het aanplanten van bos en vervolgens verkoopt Staatsbosbeheer via stichting Buitenfonds CO2-compensatiecertificaten aan bedrijven die hier reclame mee kunnen maken. Zo kunnen die bedrijven onverminderd doorgaan met CO2-uitstoten terwijl zij de politiek en hun klanten doen geloven dat zij de CO2-uitstoot compenseren. Ook neemt Staatsbosbeheer donaties aan van vervuilende bedrijven zoals Shell en BP die daar ook reclame mee maken. De schrijvers van dit onderzoeksrapport en o.a. Greenpeace, en de overige organisaties van de Klimaatcoalitie en zelfs de Jongerenraad van Staatsbosbeheer noemen dit greenwashing. Andere stichtingen en organisaties die CO2-certificaten verkopen en nauwe banden hebben met Staatsbosbeheer, de energiesector en de biomassa-sector zijn: [Trees for All](#), [Trees for Travel](#), [FACE](#) en [Face the Future BV](#).

Stichtingen gebruiken donaties om bomen te planten voor biomassa

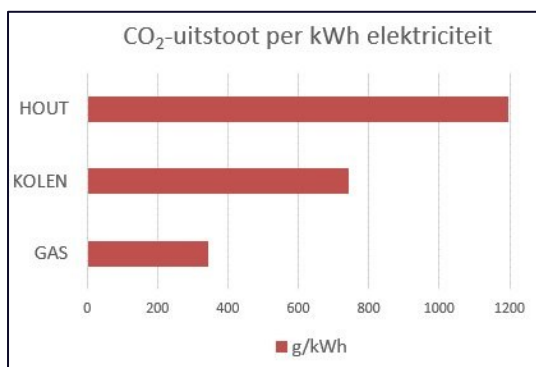
Trees for All ondertekent in 2016 samen met stichtingen Nationale Boomfeestdag en Nationaal Bossenfonds en een groot aantal bedrijven het [Actieplan Bos en Hout](#). De stichtingen, die donaties ontvangen van inwoners van Nederland, hebben door middel van dit actieplan afgesproken om mee te werken aan het verhogen van houtproductie en bomenkap o.a. ten behoeve van de productie van biomassa voor het opwekken van bio-energie. Dit kan enerzijds betekenen dat zij herplanten op de kaalgekapte grond van bossen die geogst zijn om van dat hout biomassa te maken, en anderzijds kan het betekenen dat de nieuwe bomen die zij aanplanten op termijn ook weer worden omgekapt om van het hout biomassa te maken. Op de websites van de stichtingen zijn zij hierover niet transparant en lijken de projecten echt alleen maar gericht op herstel van natuur en biodiversiteit. Uiteraard zullen met (een deel van) de projecten ook gunstige effecten worden bereikt voor de natuur en de biodiversiteit maar zij hebben óók dit actieplan voor meer biomassa-productie ondertekend. Maar Trees for All, Trees for Travel, FACE en Face the Future hebben nauwe banden met de energiesector en biomassa-sector en Nationale Boomfeestdag en Nationaal Bossenfonds zijn opgericht door Staatsbosbeheer waardoor de belangen van Staatsbosbeheer en die bedrijven invloed hebben op de activiteiten van de stichtingen.

Trees for All en Trees for Travel hebben als doel om bomen te planten en daarmee CO2-uitstoot en bomenkap te compenseren ([zie statutenwijziging februari 2013](#)). Hiermee legitimeren en greenwashen zij in onze ogen de bomenkap die vooraf gaat aan het bosherstel. Daarnaast vinden wij het geen vreemde gedachte dat je als donateur de aanname doet dat door jouw bijdrage er méér natuur bijkomt, in plaats van vervanging van omgekapte bomen door partners van de stichting waar je aan doneert. Je zou als donateur het gevoel kunnen hebben dat de stichtingen natuur herstellen waar grote vervuilende miljardenbedrijven deze eerst hebben laten kappen om geld te kunnen verdienen en dat de stichtingen dat net zo erg vinden als jij. Echter, doordat de stichtingen opgericht zijn door of nauwe banden hebben met de organisaties die de bomenkap veroorzaken is het dus niet zo dat bosherstel inhoudt dat zij bomen planten waar ooit buiten de invloed van de stichtingen om bomen zijn weggehaald. De stichtingen planten doodleuk bomen op o.a. plekken waarvan ze wisten dat die plekken bedoeld waren om bomen te kappen door de organisaties waar ze mee samenwerken. Ze hebben namelijk samen met deze organisaties het [Actieplan Bos en Hout](#) ondertekend om o.a. méér hout voor biomassa uit het bos te kunnen halen.

In het jaarverslag van Trees for All van 28 juni 2018 staat: [veel van deze bossen worden op dit moment geheel of gedeeltelijk gekapt](#). In het jaarverslag staat dat dit gaat om kap door Essentaksterfte in monocultuur aangelegde essenbossen. Essentaksterfte komt inderdaad voor maar [niet iedereen](#) is het [erover eens](#) dat [alle Essen](#) die [ziek zijn](#) meteen [omgekapt](#) moeten [worden](#). Het is belangrijk om dit in de juiste context te plaatsen. Essenbomen zijn heel geschikt voor houtproductie omdat het sterk hout is en snel groeit. Daarnaast is er in heel Nederland sprake van grootschalig kappen van bos, zoals we in dit rapport laten zien. In dit rapport laten we ook zien dat dit volledig volgens een zeer uitgebreid plan gebeurt en niet steeds toevallig door een onverwacht onvermijdelijk probleem zoals door een ziekte komt, en dat deze grootschalige kap nodig is om te kunnen voorzien in de grootschalige behoefte aan biomassa voor bio-energie.

We laten ook zien dat er in Nederland speciale biomassahubs zijn met bossen die bedoeld zijn voor de biomassa productie. Desondanks is het onze ervaring dat bosbeheerders en houthandelaren zoals Staatsbosbeheer als verklaring voor het kappen van bomen zelden of nooit erkennen dat het hout bedoeld is voor biomassa, maar andere redenen aanvoeren voor de kap zoals ziekten, invasieve exotenbestrijding, Natura-2000-doelen, biodiversiteit, droogte of stikstofoverschot. Deze redenen kunnen zich uiteraard afspelen in ons land maar tegelijkertijd laat dit rapport ook zien dat er sprake is van een vooropgezet plan om de houtproductie voor biomassa zo groot mogelijk te maken, bedacht en uitgevoerd door bosbeheerders en de houtsector zoals Staatsbosbeheer, de energiesector, belangenorganisaties en door energiemaatschappijen betaalde wetenschappers, ambtenaren en politici om daarmee miljarden te kunnen verdienen via de (inter)nationale biomassahandel.

De CO₂ die vrijkomt bij het verbranden van biomassa telt niet mee

In 2023 verscheen het rapport '[Klimaat en energieverkenning 2022](#)' van het PBL (biomassalobby via de overheid) met wederom een grote inzet op biomassa. Hierin staat dat een toename van biomassagebruik nodig is voor geavanceerde biobrandstoffen (zoals kerosine), groengas en hoge temperatuur toepassingen in de industrie. Er staat ook in dat de CO₂-uitstoot van biomassa 'aan de schoorsteen' niet hoeft worden meegenomen in de nationale emissietotalen. De reden dat de emissies niet meetellen is omdat deze [officieel](#) in het land waar het hout vandaan komt in [de boekhouding](#) zou moeten worden opgenomen. Het meetellen in het land van oorsprong gebeurt [in de praktijk](#) echter niet of nauwelijks.

Zo zou de CO₂-uitstoot bijvoorbeeld meegeteld moeten worden bij het overzicht per biomassa leverend land als zijnde verdwenen bos maar veel landen zoals ook Nederland doen net alsof er geen bos verdwijnt door bijvoorbeeld het verdwenen bos niet te vermelden in de overzichten of het houtkappen op te hangen aan Natura2000 herstelwerkzaamheden en daarbij ten onrechte net te doen alsof het hier om een verplichting van de EU gaat waar ze geen enkel invloed op hebben. Een andere methode die veelvuldig wordt toegepast om kaalkap te verdoezelen is om kleine boompjes te herplanten op de plek waar eerst een bos stond om vervolgens net te doen alsof het bos niet verdwenen is door te beweren dat die kleine boompjes evenveel vastgelegde CO₂ voorstelt als de gekapte bomen.

Nog een methode die ook in Nederland veelvuldig wordt toegepast om toch heel veel bomen te kappen voor de productie van houtige biomassa zonder deze mee te hoeven tellen als bosverlies, heet 'Dunning van het bos'. Gigantische boomharvesters rijden dwars door het bos waarbij ze links en rechts grote bomen kappen ten koste van [de biodiversiteit](#) en tegelijkertijd [de bosbodems](#) verwoesten waardoor nog meer CO₂-opslag capaciteit verloren gaat.

De laatste onderzoeksresultaten tonen aan dat [we de biodiversiteit kunnen herstellen door te stoppen met houtkap en bosbeheer](#) en dat de [nr. 1 & 2 van de grootste bedreigingen van EU-bossen houtkap & bio-energie](#) is. Tijdens alle stappen in de biomassaketten is er sprake van veel meer emissies die vrijkomen tijdens het kappen, vervoeren, drogen, verwerken, vershippen en verbranden van houtige biomassa vergeleken met de CO₂ die tijdens de groei van een boom binnen 50 tot 100+ jaar tijd aan CO₂ is opgeslagen.

Het is ook goed om te weten dat bij fossiele brandstoffen niet het land van herkomst maar het land dat de brandstof gebruikt, [de uitstoot mee moet tellen in zijn boekhouding](#). Het verschil in de rekenmethode tussen biobrandstof en fossiele brandstof is een boekhoudkundige truc. Het PBL vernoemt namelijk wel de vermeden emissies van biomassa in hun rapportages terwijl de realiteit is dat die emissies per direct in de atmosfeer belanden. Op papier is dat gunstig, in het echt is die CO₂ die voorheen opgesloten zat in een boom, na het kappen en verbranden wel gewoon uit de schoorsteen gekomen, terwijl een nieuwe boom er minimaal 50 tot meer dan 100 jaar over doet om dezelfde hoeveelheid CO₂ weer vast te leggen. Als je die boom had laten staan dan had hij al die tijd juist veel meer CO₂ opgenomen dan dat een eventueel nieuw aangeplante boom had gedaan. In de praktijk verdwijnt er elk jaar juist heel veel bos en uit alle onderzoeksrapporten die we in dit stuk behandelen blijkt dat het deel wat wel nieuw aangeplant wordt er nog meerdere decennia over doet voordat het een significante hoeveelheid CO₂ gaat vastleggen.

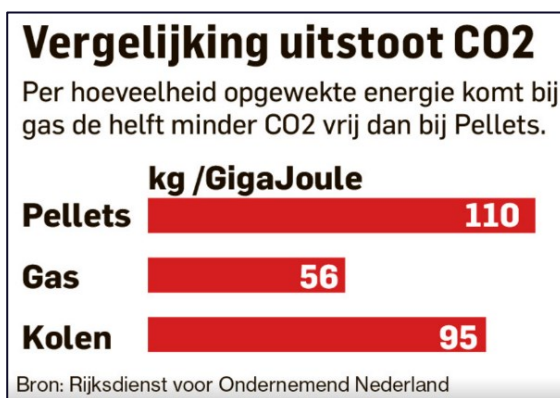

Het PBL verwijst ter onderbouwing van het niet meetellen van de emissies naar een [opiniestuk van Tinus Pulles](#). In het opiniestuk van Tinus Pullus wordt echter ook besproken dat de rekenmethode uit 1996 om de CO₂-uitstoot van biomassa te tellen in het land waar het hout vandaan komt verouderd is en niet passend is voor een wereldwijd biomassasysteem op grote schaal. Er wordt aanbevolen om dezelfde rekenmethode te gaan gebruiken zoals ook bij fossiele brandstoffen wordt toegepast. Als dat gebeurt dan vervalt in onze ogen het volledige duurzaamheidsargument van biomassa-energie en komt deze onder dezelfde vervuilende noemer als fossiele energie. Er zouden dan ook geen duurzaamheidssubsidies meer verspilld hoeven worden aan biomassa. Het duurzaamheidsargument van biomassa bestaat dus ook alleen op papier.

Korte koolstofcyclus als excuus om biomassa duurzaam te noemen

Rijksorganisaties die geïnfiltrerd zijn door de betaalde biomassalobby, zoals de [Rijksdienst voor Ondernemend Nederland \(RVO\)](#), en het Planbureau voor de Leefbaarheid (PBL) noemen het gebruik van biomassa CO₂-neutraal en geven daar de volgende onderbouwing voor:

- **Lange koolstofcyclus (RVO):** Bij het gebruik van fossiele brandstoffen is de koolstof miljoenen jaren geleden vastgelegd in de diepere aardlagen. Die brengen we door verbranding in de atmosfeer.
- **Korte koolstofcyclus (RVO):** Bij soorten die snel groeien, kan de CO₂ na enkele jaren alweer opgenomen zijn. Dan is de cirkel in enkele jaren dus rond.

Biomassagebruik valt dus volgens hen onder de korte koolstofcyclus en zou daardoor CO₂-neutraal zijn. Er kleven nogal wat bezwaren aan deze redenering:

- De beredenering bevat een drogreden in de vorm van een [vals dilemma](#). In deze stelling moet er volgens het RVO gekozen worden tussen twee opties terwijl de realiteit is dat er voor een veilige en gezonde toekomst geen ruimte is voor het verbranden van fossiele brandstof en ook niet voor het verbranden van biomassa.
- Het duurt volgens de wetenschap niet 'enkele jaren' maar '50 tot meer dan 100 jaar' voordat een nieuwe boom de vrijgekomen CO₂ uit het verbrande hout weer heeft opgenomen en volgens de wetenschap en de rechter hebben we juist nog maar enkele jaren om een einde te maken aan onze CO₂-uitstoot en moet er juist CO₂ uit de atmosfeer onttrokken worden om een levensgevaarlijke klimaatcrisis te voorkomen. De koolstofcyclus van 50 tot meer dan 100 jaar voor het verbranden van bomen verergert het probleem alleen maar aanzienlijk.
- Er komt in het hele proces van bomen kappen tot aan het verbranden veel meer CO₂ vrij dan de bomen in hun leven hebben opgenomen door uitstoot van de werkzaamheden in het proces en de effecten van die werkzaamheden op de bosbodem.
- Er worden vaak geen nieuwe bomen geplant om de gekapte bomen te compenseren.
- Nieuw en beheerd bos neemt veel minder CO₂ op dan oud onbeheerd bos.
- Ook de CO₂ die het omgekapte bos nog had opgenomen als het wel was blijven staan, wordt niet gecompenseerd.
- Er zit nu zoveel CO₂ in de lucht dat alle bomen op aarde die hoeveelheid al niet meer kunnen opnemen. Elke boom die je kapt en verbrandt draagt juist bij aan het verergeren van een levensgevaarlijke klimaatcrisis.
- Door gebruik van biomassa voor bio-energie blijft er steeds minder bos over om alle CO₂ weer op te nemen.

De wereld zit al met een gigantisch CO₂-overschot in de lucht en met biomassaverbranding komt er nog veel meer CO₂ bij én de wereld heeft o.a. door bio-energie steeds minder bos om alle CO₂ op te nemen die we uitstoten. Daardoor hebben we nu grote zorgen over een ernstige klimaatverandering waarvan de hoogste rechter van Nederland heeft gezegd dat de mensen die nu leven een grote kans hebben om te overlijden aan de gevolgen van de klimaatverandering. Dus niet alleen je (klein)kinderen, maar jij en je partner ook. Ook zijn er doelen vastgesteld voor landen om de CO₂-uitstoot te verminderen en uiteindelijk moet er zelfs netto CO₂ uit de lucht gehaald worden in 2050. We hebben dus geen 100 jaar de tijd. En door middel van ons biomassabeleid houden we niet alleen onszelf en andere landen voor de gek, we zijn zelfs op grote schaal een het valsspelen door de CO₂ niet mee te tellen en maken de situatie alleen maar erger.

Duurzaamheidscertificering voor bosbeheer- en biomassa is bedrog

Uit ons onderzoeksrapport blijkt dat er sprake is van ernstige belangenverstrengeling bij organisaties die verantwoordelijk zijn voor de certificering labels voor duurzaam bosbeheer of duurzame biomassa. Zo is FSC-Nederland mede opgericht door een directeur van Staatsbosbeheer op hetzelfde adres als de Biomassa BV van Staatsbosbeheer waar hij ook de directeur van is. De directeur van de tweede biomassa BV van Staatsbosbeheer zat net als die eerste directeur van Staatsbosbeheer in het bestuur van FSC-Nederland. Door zelf FSC-Nederland op te richten kon Staatsbosbeheer de internationale FSC-eisen die hen niet uitkwamen ten aanzien van het gewenste biomassabeleid, afzwakken, waardoor de certificering toch zonder teveel moeite en kosten kon worden toegekend.

In het hoofdstuk Bos- en biomassacertificering hebben we zeer uitgebreid onderbouwd dat er veel mis is met de Nederlandse FSC-certificering voor duurzaam bosbeheer en de controle op het nakomen van de FSC-certificeringseisen. We hebben daarnaast aangetoond dat door de verantwoordelijke provincies (via BIJ12/SNL certificering) geen veldcontrole uitgevoerd wordt of het bosbeheer voldoet aan de eisen van de subsidie voor SNL-natuurbeheer- en herstel. De provincies gaan ervan uit dat de controles goed geregeld zijn via andere controlerende instanties en vertrouwen op de beheerders van de groepscertificering terwijl blijkt dat die controle of aan de FSC-eisen voldaan wordt (waarop het SNL systeem vertrouwt) doordrongen zijn van de belangenverstrengelingen en niet of nauwelijks wordt uitgevoerd. Het toekennen van de groepscertificering aan een grote groep organisaties gebeurt ook voornamelijk op basis van goed vertrouwen terwijl dat vertrouwen nergens op gebaseerd lijkt te zijn gezien het jaarlijkse verlies aan bosoppervlak en het verlies aan biodiversiteit.

Staatsbosbeheer was ook betrokken bij de totstandkoming van de certificering voor duurzame biomassaketens: o.a. het Better Biomass (NTA 8080) label, het Green Gold Label (GGL) en het Sustainable Biomass Partnership/Program (SBP). Deze labels zijn bedacht, opgericht en betaald door bedrijven en organisaties met een financieel belang bij de certificering van hout voor biomassa. RWE Essent heeft daarin de afgelopen drie decennia een zeer bepalende en betalende rol gehad. De eisen voor het beschermen van de natuur en het klimaat leggen het telkens weer af tegen de financiële voordelen die men op het oog heeft.

Ook hebben we uitgebreid stilgestaan bij de belangenverstrengeling van de organisaties en personen die de keuringen voor genoemde certificeringen zouden moeten uitvoeren. We kijken daarbij naar de verstrengelde belangen van o.a. SKAL/Peterson Control Union Certifications, SGS, Certiq en de Raad van Accreditatie (RVA).

De organisaties die verantwoordelijk zijn voor het toekennen van groenlabels- en certificaten voor energiebedrijven die energie verkopen op de consumenten- en zakelijke markt hebben nauwe banden met organisaties die betrokken zijn bij o.a. de biomassasector of hebben zelf belangen in de biomassaketens. Staatsbosbeheer is betrokken bij het opzetten van een Nationale Koolstofmarkt waarmee organisaties van Staatsbosbeheer CO2-certificaten verkopen voor nieuw aangeplant bos aan vervuilende energiemaatschappijen die daarmee hun CO2-uitstoot mogen compenseren die vrij is gekomen bij o.a. het verbranden van houtige biomassa uit het bos. Staatsbosbeheer werkt zo op meerdere manieren mee aan het greenwashen en gebruikt daarvoor stichtingen die opgericht zijn door medewerkers van Staatsbosbeheer zoals Buitenfonds, Nationale Boomfeestdag en Natuurwijs.

Staatsbosbeheer heeft aantoonbaar de afgelopen decennia veel te veel bos gekapt wat nog lang niet gecompenseerd is met herplant terwijl er een wettelijke herplantplicht geldt. Naast dat het volgens de wetenschappers minimaal vijftig tot meer dan honderd jaar duurt voordat een nieuwe boom de CO2 weer heeft opgenomen die vrij is gekomen bij het kappen en verbranden van een boom, neemt het bos dat eventueel wel opnieuw aangeplant is in vergelijking met het bos dat gekapt is (en nog door had kunnen groeien als het niet gekapt was) aanzienlijk minder CO2 op.

Meer biodiversiteit door te stoppen met houtkap en bosbeheer

Op [18 juni 2024](#) publiceerden onderzoekscentrum B-WARE, EIS Kenniscentrum Insecten en Sovon de onderzoeksresultaten in Nature Today over de effecten van veertig jaar 'niets doen' in bossen. Uit het onderzoek kwam o.a. naar voren dat het stoppen van houtkap en bosbeheer een belangrijke maatregel is om de biodiversiteit te herstellen.

- Minder dan 1% (340 hectare) van de Nederlandse bossen is ouder dan 220 jaar oud.
- Het overgrote deel van de Nederlandse bossen wordt (sterk) beheerd.
- In beheerde bossen is dood hout vrijwel afwezig.
- In bosreservaten is lokaal tussen de 142 en de 295 kubieke meter per hectare staand en liggend dood hout aanwezig. Dit is zeven tot twintig keer meer dan gemiddeld in een Nederlands bos. De toename in variatie van structuur en de aanwezigheid van dood en afstervend hout maken de bossen gevarieerder en soortenrijker.
- Het belang van afstervend en dood hout en van variatie in de leeftijd van bomen staan voor biodiversiteit buiten kijf.
- Er vindt weinig onderzoek of monitoring plaats naar de ecologische effecten van het stoppen van houtoogst.
- Typische broedvogels van oude bossen bleken 15 tot 40% meer voor te komen in reservaten dan in de beheerde percelen.
- In de bosreservaten zijn o.a. meer mierensoorten, grotere dichtheden van mieren en meer zeldzame kevers.

Conclusies

Van nature was heel Nederland bedekt met loofbossen. Vanaf de vroege middeleeuwen werd daar o.a. voor de scheepsbouw zo fors de bijl in gezet, dat er rond 1850 nog maar 2% bos over was, terwijl de oorspronkelijke bosbodems door eeuwenlange overexploitatie ernstig verarmden. Aan het einde van de 19de eeuw gingen delen van Nederland hierdoor gebukt onder dreigende zandverstuivingen. Om die reden is op [21 juli 1899](#) Staatsbosbeheer opgericht. Er werd geïnvesteerd in de aanleg van nieuw bos, vooral op de zandgronden. [Stop het stuiven!](#) Met die simpele opdracht toog Staatsbosbeheer aan de slag om de stuifzanden te beteugelen. Een welhaast onmogelijke onderneming gezien de schraalheid van de bodem. Tot de eeuwwisseling was ons bos en daarmee de humuslaag van de bosbodems aan het herstellen dankzij het nieuwe beleid. Sinds de eeuwwisseling zijn organisaties zoals Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten op grote schaal aan het kappen geslagen om in de grote vraag naar biomassa te kunnen voorzien die ze mede zelf gecreëerd hebben. Dit gebeurde ondanks dat er een zeer groot aantal onderzoeksrapporten gepubliceerd zijn waarin de conclusie getrokken werd dat het nieuwe kapbeleid zeer schadelijk is voor de biodiversiteit en het klimaat.

Meerdere organisaties reageerden op ons verzoek om wederhoor op dit onderzoeksrapport en gaven aan dat zij niet kappen om de energiecentrales draaiende te houden en stellen dat de houtige biomassa een restproduct betreft. Zo verzocht Natuurmonumenten ons om de link naar [het standpunt](#) van Natuurmonumenten op te nemen. Wij zijn echter van mening dat het een vertekend beeld geeft als men biomassa een restproduct noemt, terwijl het gaat om gigantische hoeveelheden hout met als doel om te verbranden als bio-energie. Uit de meerdere onderzoeksrapporten die we als bron hebben gebruikt blijkt dat er in Nederland niet genoeg hout is om alle biomassacentrales te voorzien van biomassa. Staatsbosbeheer geeft in de jaarverslagen aan dat ze niet aan de biomassa leveringsverplichtingen kunnen voldoen waardoor er grootschalige import van biomassa plaatsvindt om ervoor te zorgen dat Staatsbosbeheer zich aan de contracten kan houden die ze afgesloten hebben met de vervuilende bedrijven.

Uit de rapporten van Staatsbosbeheer blijkt ook dat ze o.a. op grote schaal biomassa inkopen bij o.a. Natuurmonumenten en uit ons onderzoek blijkt dat meerdere hooggeplaatste medewerkers van Natuurmonumenten betrokken zijn bij de betaalde biomassalobby. We laten in dit rapport zien dat er decennia lang door vele partijen plannen en afspraken zijn gemaakt om de biomassa-oogst- en handel grootschalig uit te breiden om de vervuilende industrie te kunnen voorzien in de energiebehoefte.

De uitspraak dat het een restproduct betreft wekt de indruk dat het om hout gaat waar ze verder niks mee kunnen of dat het een klein beetje hout is dat per ongeluk over blijft nadat het grootste deel van het hout een nuttige toepassing heeft gekregen. Maar de enorme hoeveelheden biomassa-oogst, de uitgebreide plannen en afspraken en de enorme vraag naar biomassa door de vele biomassa-centrales in ons land schetsen geen beeld van een restproduct. Als we kijken naar de oogst van Staatsbosbeheer in [het figuur](#) van de Algemene Rekenkamer in de samenvatting van ons onderzoeksrapport dan zien we dat de houtoogst afnam maar dat de biomassa-oogst verdrievoudigde. Als biomassa-oogst een restproduct van de houtoogst zou zijn, dan zouden wij verwachten dat er minder biomassa-oogst is als er minder houtoogst is.

Daarnaast is in het verleden vaak ontkennd dat er hele bomen gebruikt worden voor biomassa en dat het alleen om resthout zou gaan. Daarmee wordt de suggestie gewekt dat het zou gaan om de takken waar houtproducenten niks mee kunnen. Maar we laten in dit rapport duidelijk zien dat hele bomen de standaard zijn voor productie van biomassa. Dat zijn dan wellicht bomen die nergens anders voor gebruikt kunnen worden en daardoor aangemerkt worden als restproduct maar het blijven hele bomen en je kan die ook laten staan voor de natuur in plaats van ze te verbranden!

Bovendien laten we zien dat er speciale energiebossen zijn aangelegd in Nederland. Dat hout wordt dus speciaal gekweekt voor de energiecentrales. In onze ogen is het vooral voor de Bühne om biomassa een restproduct te noemen zoals (o.a.) Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer dat doen. Zij benadrukken dus dat alle biomassa die zij leveren een restproduct is en dat zij geen bomen kappen speciaal voor biomassa. Het komt bijvoorbeeld vrij bij herstel van ecosystemen. We bespreken dit soort herstel in ons rapport. Het kan bijvoorbeeld gaan om de omvorming naar heide, waar vanuit Europa subsidie voor gegeven wordt. De enorme schaal waarop er overall heide moet en waarbij dan dus toevallig resthout voor biomassa vrijkomt, in combinatie met de toegenomen vraag naar biomassa, waar een uitgebreid plan voor opgesteld is door dezelfde betrokken organisaties, is voor ons echter zorgwekkend en een reden om te twifelen of natuurherstel hier nog wel het echte doel is bij de desbetreffende natuurbeheerders. Uit ons onderzoeksrapport blijkt namelijk dat er wel degelijk de keuze ligt bij organisaties zoals Staatsbosbeheer, de provincie of het Rijk om zelf te bepalen waar en hoeveel van die natuur wordt omgevormd. Zo geven we in het onderzoeksrapport een voorbeeld waarbij Staatsbosbeheer eerst Natura-2000 subsidies heeft ontvangen voor het omvormen en beheren van gebieden voor weidevogels om vervolgens voor te stellen om die gebieden alsnog te gaan gebruiken om daar bos op aan te planten omdat Staatsbosbeheer niet genoeg ruimte heeft om aan de wettelijke herplantplicht van gekapt bos te voldoen.

De biomassa- en energiesector verdienen miljarden ten koste van onze gezondheid, de natuur en het klimaat, dankzij de zeer geraffineerde betaalde biomassa-lobbyactiviteiten van een relatief klein aantal mensen in de politiek, overheid, wetenschap en de natuur- & milieuorganisaties en een zeer groot aantal mensen die er naar staan te kijken zonder in te grijpen. Elk onderdeel in de biomassa-keten, van certificering, oogst, productie, handel, vervoer, verbranding tot het verkrijgen van subsidies, toekennen van duurzaamheids certificaten en de controle op de certificeringseisen is doordrongen van belangenverstrengelingen. Het is een schok voor ons dat deze manier van handelen legaal is.

We hebben in het begin van dit rapport uitgelegd dat o.a. het KNAW en GRECO waarschuwen voor de ernstige belangenverstrengeling in Nederland. Het is dus niet zo dat wij hier iets nieuws vertellen, politici en ambtenaren weten dat het er zo aan toe gaat en zijn vaak zelf onderdeel van het probleem. Er wordt bij organisaties geen geheim gemaakt van dubbele belangen en ook bij de overheid wordt er niet opgekeken van bijvoorbeeld een certificeringsinstantie die opgericht is door partijen die belang hebben bij de certificering of de subsidies die daaraan gekoppeld zijn. Ook [laat de overheid zich informeren](#) over belangrijke onderwerpen door 'experts' die een financieel belang hebben bij het onderwerp waarover zij adviseren. [Deze grote mate](#) van [belangenverstrengeling](#) blijkt in de [Nederlandse overheid](#) en het bedrijfsleven [heel normaal te zijn](#). Wanneer wij hen [waarschuwen voor de belangenverstrengeling](#) dan krijgen wij geen reactie, of we krijgen te horen dat het niks uitmaakt welk belang iemand heeft bij wat hij of zij zegt.

Stichting Nationale Boomfeestdag en Stichting Buitenfonds

Boomfeestdag, Buitenfonds en NatuurWijs zijn drie 'labels' van Staatsbosbeheer.

Bron: [2022-05-17-natuurwijs-staatsbosbeheer-jaarverslag-2021](https://www.staatsbosbeheer.nl/2022-05-17-natuurwijs-staatsbosbeheer-jaarverslag-2021)

Staatsbosbeheer kapt onze bossen o.a. voor biomassaproductie die verstoekt wordt in de biomassacentrales waarbij meer CO₂ vrijkomt dan bij de stook van kolen. Staatsbosbeheer ontvangt naast de inkomsten voor hout en biomassa ook SNL-subsidies voor dat kappen van bos. Opa en oma mogen vervolgens een nieuwe boom betalen via stichting Buitenfonds en de (klein)kinderen mogen die nieuwe boom aanplanten via stichting Nationale Boomfeestdag. Staatsbosbeheer krijgt daarna via stichting Nationale Koolstofmarkt tegen betaling via stichting Buitenfonds CO₂-compensatiecertificaten voor het aanplanten van die nieuwe boom. Een aantal overige bij de biomassalobby betrokken bedrijven zoals (Peterson) Control Union Certifications, Probos en Borgman Beheer Advies BV verdienen hier ook aan.

Vervolgens verdient Staatsbosbeheer aan de verkoop van die CO₂-certificaten aan de vervuilende energiebedrijven die met die certificaten de CO₂-uitstoot compenseren die vrijkomt bij het verbranden van de houtige biomassa die Staatsbosbeheer levert. Naast veel meer CO₂ komen er bij het verbranden van houtige biomassa ook giftige stoffen vrij zoals NO_x, SO₂, HCL, HF, (ultra)fijnstof, ammoniak, metalen en dioxinen/furanen die niet vrijkomen indien je bijvoorbeeld gas verbrand.

Staatsbosbeheer: "We slagen er steeds beter in om meer eigen inkomsten te generen. [] Dat doen we onder andere via het Buitenfonds, met Buitenleven vakantiewoningen, Natuurwijs en Stichting Nationale Boomfeestdag."

Bron: [2020-03-13-staatsbosbeheer-ondernemingsplan-2020-2025-samenvatting](https://www.staatsbosbeheer.nl/2020-03-13-staatsbosbeheer-ondernemingsplan-2020-2025-samenvatting)

Volgens de wetenschap die niet betaald wordt door Shell of RWE (Essent) hebben we nog maar een paar jaar om niet alleen te stoppen met de CO₂-uitstoot maar moet er ook juist CO₂ uit de atmosfeer onttrokken worden en draagt dit op winst gedreven biomassabeleid bij aan zeer gevaarlijke klimaatopwarming met desastreuze gevolgen voor onze gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee een leefbare toekomst. Dit moet stoppen!

Aanbevelingen

Stimuleer en borg essentiële leidende principes voor de politiek, overheid, wetenschap, bedrijven en de natuur- & milieuorganisaties. Wanneer principes zoals eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid niet leidend zijn, bedreigt dit de kwaliteit en de betrouwbaarheid en daarmee de gezondheid, de natuur, het klimaat en de toekomst van ons allemaal.

Betrouwbaarheid

Directe of indirecte financiële belangenverstrengeling gaat ten koste van de onafhankelijkheid en is één van de hoofdoorzaken van integriteitsschendingen die onrechtvaardigheid veroorzaken. Als je betaald wordt door een organisatie dan is de kans groot dat je keuzes maakt die niet tegen de belangen in gaan van die organisatie waardoor de kans ook groot is dat je keuzes die beter zouden zijn geweest voor het algemeen belang, buiten beschouwing laat.

Transparantie en afrekenbaarheid zijn essentieel voor het stimuleren van de principes voor betrouwbaar bestuur. Betaalmuren die de toegang tot informatie over integriteitsschendingen blokkeren zijn een gevaar voor onze democratie. We kunnen niet van onze medeburgers verwachten dat ze onbetaald maanden aan stuk diepgravend onderzoek uitvoeren naar de lobbypraktijken binnen de politiek, ambtenarij, wetenschap, het bedrijfsleven en de natuur- & milieuorganisaties. Integriteitsschendingen zouden publiekelijk inzichtelijk moeten zijn en er zou afgerekend moeten worden met diegenen die verantwoordelijk zijn voor die integriteitsschendingen.

Naast het voorstellen van een parlementaire enquête met betrekking tot dit onderwerp willen we de volgende aanbevelingen, gedragscodes en adviezen van derden onder de aandacht brengen met het verzoek om hiermee ook daadwerkelijk aan de slag te gaan:

- Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW): [Gedragscode integriteit wetenschap](#)
- Groep van Staten tegen Corruptie (GRECO): [Aanbevelingen integriteit politiek](#)
- Wageningen Universiteit: [Transparantieadvies kap- en herplantbeleid](#)
- Algemene Rekenkamer: [Transparantieadvies informatiebeleid](#)
- Mobilisation for the Environment: [Uitnodiging kabinet lijst met achtnemingen](#)
- Extinction Rebellion: [Eisen rechtvaardigheid, eerlijkheid en actie](#)
- Stop Ecocide: [Wetvoorstel strafbaarstelling Ecocide](#)
- Urgenda: [Uitspraak Klimaatzaak m.b.t. zorgplicht](#)

Actie om te stoppen

De reden dat dit land zoveel problemen heeft, is omdat bestaande afspraken en wet- en regelgeving om die problemen te voorkomen niet worden nagekomen. De reden dat die afspraken en regelgeving niet worden nagekomen is omdat een aantal mensen met financiële belangen en daardoor invloed, niet willen stoppen met in de context van dit rapport het kappen van bomen en het uitstoten van vervuilende stoffen. Die mensen met belangen blijven methodes bedenken om de politiek ervan te overtuigen dat ze door kunnen gaan met wat ze doen maar ondertussen maken ze hiermee een veilige en leefbare toekomst voor ons en onze (klein)kinderen onmogelijk.

Daarom pleiten wij voor het per direct aanzienlijk beperken van de uitstoot van schadelijke stoffen en broeikasgassen zoals bijvoorbeeld koolstofdioxide, (ultra)fijnstof, methaan en stikstof (etc.) en het instellen van een kapverbod (met uitzondering van het voorkomen van ongevallen). Wij vinden net zoals [Marjan Minnesma van Urgenda](#) en [Professor Dr. Ir. David Smeulders](#) dat het op korte termijn beter is om voor energieopwekking gas te gebruiken dan biomassa omdat hier aanzienlijk minder CO2 en schadelijke stoffen bij vrijkomen dan bij het verbranden van biomassa en kolen.

Tijdens een interview met het NRC op [3 maart 2020](#) gaf Sylvo Thijsen, de huidige directeur Staatsbosbeheer (2013 tot 2025) en o.a. bestuurslid en/of vicevoorzitter/plv. voorzitter van biomassalobbyorganisaties Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE voorheen Bosschap) en Platform Hout in Nederland (PHN), en Raad van Bestuurslid en biomassalobbyist van de Grontmij (tegenwoordig Sweco) aan dat ondanks de bezuinigingen van staatssecretaris Bleker van tien jaar eerder waarbij de organisatie van 1.000 naar 800 mensen had moeten krimpen, er niemand was ontslagen en er in 2020 zelfs 1.300 mensen werken. Ons voorstel is om ten eerste waar mogelijk alle contracten en onderhandelingen te beëindigen die meer houtkap of biomassa oogst zouden betekenen. Ten tweede, sluit de BV's van Staatsbosbeheer. Ten derde, vervang de directie met integer personeel en ontsla externe adviseurs. Ten vierde, breng het aantal medewerkers zonder gedwongen ontslagen terug naar het minimale niveau en ten vijfde, draai de [Wet verzelfstandiging Staatsbosbeheer](#) terug.

De wetenschap is duidelijk, om een levensgevaarlijke klimaatchaos en de biodiversiteitscrisis te voorkomen dient niet alleen de uitstoot drastisch te worden verminderd, maar dient ook actief grote hoeveelheden koolstof uit de atmosfeer verwijderd te worden door bossen te behouden en aan te planten. Maar om effectief te zijn, moeten we enkele ongemakkelijke waarheden onder ogen zien over hoeveel schade er al is aangericht en nog steeds wordt toegebracht aan onze bossen. We moeten bereid zijn om open te staan voor veranderende [culturele normen](#) en keihard de confrontatie aan durven gaan met de partijen die financieel belang hebben bij het aanrichten van schade aan onze leefomgeving, de toekomst en die van de generaties na ons.

Het volledige onderzoeksrapport van meer dan 400 pagina's inclusief de bronnen en wederhoor vindt u hier:

[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassa-lobby-en-bomenkap-belangenverstremgeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer](#)

[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassa-lobby-en-bomenkap-belangenverstremgeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-bronnen](#)

[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassa-lobby-en-bomenkap-belangenverstremgeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-wederhoor](#)

Nawoord

Uit een vertrouwelijk rapport van [23 november 2009](#) blijkt dat de gemeente Arnhem waar wij, Marloes en Jeroen [tot eind 2022](#) woonden, al sinds de eeuwwisseling nauw samenwerkt met bedrijven die belangen hebben in de biomassahandel- en keten zoals Vattenfall ([voorheen Nuon](#)), de AVR en Ecofys BV (Navigant). Tijdens het onderzoek voor dit rapport kwam naar boven dat George Borgman, [destijds het hoofd bos- en park beheer](#) van de gemeente Arnhem een hele grote speler is binnen de Nederlandse biomassaketten en via zijn Borgman Beheer Advies Biomassa BV verantwoordelijk is voor grootschalige biomassaproductie op basis van o.a. hele bomen. Zie het hoofdstuk: [2014: Oogstadadvies: biomassa van hele bomen](#) voor meer informatie over de BBA Biomassa BV.

Tijdens het onderzoek kwamen we er ook achter dat de AVR vuilverbrander ([voorheen de Avira](#)) in Duiven (in 1975 geopend) die via het warmtenet Duiven, Westervoort en [sinds 2015](#) ook Arnhem van warmte voorziet, naast afval ook een grote hoeveelheid [houtige biomassa](#) verbrandt waar ze elk jaar miljoenen euro's aan SDE-subsidies voor ontvangen. Ook voor de eeuwwisseling bleek provincie Gelderland [niet in staat om bewoners te beschermen](#) tegen de luchtvervuiling die daarbij vrijkomt.

Wij kwamen daar [begin 2019](#) pas achter toen we vernamen dat Veolia een biomassacentrale in de buurt van [onze woonboot](#) had gebouwd waarbij tijdens het onderzoek naar de gevolgen voor de luchtkwaliteit geen enkele rekening was gehouden met de woonboten die op nog geen 300 meter afstand van [de Arnhemse biomassacentrale](#) op het IPKW-terrein waren gelegen. Sterker nog, deze hadden zij onzichtbaar gemaakt door een [legenda over de woonboten](#) heen te tekenen op de plattegrond. De dichtstbijzijnde huizen waarbij in het vooronderzoek metingen moesten worden gedaan waren dankzij deze legenda pas 400 meter verderop te vinden.

Tijdens het indienen van onze bezwaren op de vergunningen en de rechtszaken die daarop volgden kregen we ondersteuning van Johan Vollenbroek van de '[Mobilisation for the Environment](#)' en bleek dat er in de vergunningen ten onrechte geen emissienormen opgenomen waren voor (ultra)fijnstof, zoutzuur, zwaveldioxide, fluorwaterstofzuur, ammoniak, zware metalen, dioxinen en furanen. Ook ontbraken adequate monitoring voorschriften en bleek de vergunning op een groot aantal punten herzien te moeten worden.

Mede namens Actiegroep Woonboten Nieuwe Haven en Stichting Arnhems Peil/Marloes en Jeroen Spaander, werkgroep Behoud Bomen Arnhem/Mark Bosch dienden wij eerder verzoeken in tot intrekking van de natuurvergunning en actualisatie van de omgevingsvergunning. Dat is geweigerd. Een beroep hierover loopt.

In aanvulling hierop dienden wij mede namens bovengenoemde personen/organisaties een verzoek tot handhaving in van de vigerende natuurvergunning. Quote uit ons verzoek: Verzoek tot handhaving Totdat Ketel 14 (BMC) in bedrijf kwam emitteerde Veolia alleen NOx. Met het vergunnen van de BMC startten echter ook de emissies van SO₂, HCl, HF, (ultra)fijnstof, ammoniak, metalen en dioxinen/furanen. Op grond van het Activiteitenbesluit zijn de volgende emissies vergund: Tabel 3.10 en tabel 2.5 van het Activiteitenbesluit

1. NO_x 29.080 kg/jaar;
2. SO₂ 40.110 kg/jaar;
3. HCl 2.006 kg/jaar;
4. NH₃ (Ammoniak) 1.003 kg/jaar;
5. HF 1.003 kg/jaar;
6. Stof 1.003 kg/jaar.

In de natuurvergunning van 10 juni 2018 is alleen sprake van de bovengenoemde NOx-emissie. De emissies van SO₂, HCl en HF zijn niet aangevraagd en dus ook niet vergund. In de omgevingsvergunning van 20 maart 2018 is deze emissie ook over het hoofd gezien, zie par. 5.5 van de overwegingen. Ook hier is sprake van alleen stikstofemissies.

De vergunde HF-emissie is bijzonder hoog en leidt tot een overschrijding van het MTR voor fluoride van 50 nanogram/m³.

Bij de ecologische toets zijn de emissies van SO₂, ammoniak, HCl en HF nooit aangevraagd of getoetst. Ze leiden wel tot schade aan de bovengenoemde Natura 2000-gebieden en mogen daarom niet worden geëmitteerd.

Veolia heeft deze emissies ook nooit gemeld in de aanvraag om natuurvergunning van 2018. Het maakt daarbij niet uit of dit bewust of onbewust is gebeurd. Feit is dat de emissies van deze stoffen nooit zijn aangevraagd of vergund in het kader van de Wet natuurbescherming.

Op grond hiervan verzoeken wij u om tot sluiting van de biomassa-centrale (BMC) over te gaan. Deze mag pas weer in werking als met zekerheid is aangetoond dat de inrichting geen negatieve effecten heeft op Natura 2000-gebieden met betrekking tot de emissies en deposities SO₂, ammoniak, HCl en HF op genoemde Natura 2000-gebieden.

Wij wijzen u erop dat hier twee Europese richtlijnen van toepassing zijn: RIE en de Habitatrichtlijn. Geen van beide richtlijnen kennen het typisch Nederlandse fenomeen van gedogen. Het nationale gedoogbeleid is niet van toepassing op inrichtingen die onder één van beide bovengenoemde richtlijnen vallen. Overigens hanteert de Raad van State de beginselplicht tot handhaving.

Tevens: “Bij de ecologische toets zijn de emissies van SO₂, ammoniak, HCl en HF nooit aangevraagd of getoetst. Ze leiden wel tot schade aan de bovengenoemde Natura 2000-gebieden en mogen daarom niet daarom geëmitteerd”.

Bronnen:

www.arnhemspeil.nl/dok

[2019-06-08-arnhemspeil-actualisatieverzoek-omgevings-en-natuurvergunning-veolia-biomassa-centrale-ipkw-arnhem](#)

[2019-06-17-mob-verzoek-tot-intrekken-natuurvergunning-en-actualisatieverzoek-omgevingsvergunning-veolia-biomassa-centrale](#)

[2019-06-19-gemeente-arnhem-politieke-avond-betoog-marloes-spaander-arnhems-peil-tegen-de-biomassa-centrale-veolia](#)

[2019-06-19-gemeente-arnhem-politieke-avond-motie-stop-de-biomassa-centrale-van-veolia-kleefse-waard-ipkw](#)

[2019-07-03-provincie-gelderland-betoog-marloes-spaander-arnhems-peil-tegen-de-biomassa-centrale-veolia](#)

[2019-08-28-arnhemspeil-reactie-provincie-gelderland-vergunningen-veolia-biomassa-centrale-ipkw-arnhem](#)

[2019-09-10-arnhemspeil-aansprakelijkheidstelling-gedeputeerde-staten-voor-schade-aan-gezondheid-milieu-en-klimaat-ivm-veolia](#)

[2019-10-14-arnhemspeil-reactie-op-brief-van-de-provincie-gelderland-mbt-vragen-over-de-biomassa-centrale-van-veolia](#)

[2019-11-24-arnhemspeil-verzoek-onafhankelijke-meting-uitstoot-biomassa-centrale-veolia-en-ondersteuning-luchtdataproject](#)

[2019-12-05-arnhemspeil-reactie-op-het-odra-veolia-fijnstofonderzoek-van-20-november-2019](#)

[2019-12-19-arnhemspeil-reactie-op-brief-omgevingsdienst-tav-twijfel-over-de-betrouwbaarheid-en-onafhankelijkheid-van-de-odra](#)

[2019-12-27-mob-ingebrekestelling-provincie-gelderland-actualisatie-omgevingsvergunning-intrekking-van-natuurvergunning-veolia](#)

[2020-08-25-mob-bezwaarschrift-arnhemspeil-awn-bba-tegen-weigering-van-verzoek-tot-handhaving-van-de-natuurvergunning-2019](#)

Ondanks alle gebreken in de vergunningverlening en ophef in de politiek (doordat de gemeenteraad onjuist geïnformeerd was over de nadelige gevolgen voor de gezondheid, de natuur en het klimaat), mocht de biomassa-centrale toch al gaan proefdraaien zodat Veolia het recht op de 76 miljoen euro aan SDE-subsidie niet zou verliezen.

De GGD en het RIVM gaven aan zorgen te hebben over de gezondheidsrisico's waarop we het [Luchtdata-project](#) gestart zijn en samen met een groot aantal Arnhemmers een fijnmazig fijnstofmeetnetwerk aangelegd hebben. Tijdens het proefdraaien bleek dat de luchtkwaliteit [aanzienlijk verslechterde](#) waarbij de omwonenden last hadden van stankoverlast en lichamelijke klachten.

Desondanks is de biomassacentrale in productie gegaan en hebben we een groot aantal [acties](#) en rechtszaken gevoerd om te voorkomen dat er nog meer schade werd aangericht o.a. door het kappen van de bossen in onze omgeving vanwege alle houtige biomassa die nodig was om de meerdere centrales in onze provincie van brandstof te voorzien. Het was de aanleiding voor het mede oprichten van de Federatie tegen Biomassacentrales & ontbossing ([the-fab.org](#)), de Bomenbond ([bomenbond.org](#)), de Klimaatcoalitie ([klimaatcoalitie.org](#)), onze stichting EDSP ECO ([edsp.eco](#)) en het [eerste onderzoeksrapport](#).

Halverwege 2021 hebben we [onze strijd](#) voor een [veilige ligplaats](#) voor onze woonboot gestaakt en zijn we verhuisd naar een [kleine boerderij](#) in Limburg met twee hectare grond waar we het [Voedselbos Hilkenberg](#) aangelegd hebben. We zijn echter [niet gestopt](#) met vechten voor de gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee de toekomst van ons allemaal en werken daarvoor samen met een groot aantal nationale en internationale organisaties.

Ook onze acties in Arnhem tegen de [biomassacentrale van Veolia](#) en die van [Parenco in Renkum](#) zijn de afgelopen jaren voortgezet. Rond de publicatie van dit Staatsbosbeheer biomassalobby [onderzoeksrapport](#) (Staatsbosbeheer levert de houtchips voor o.a. de biomassacentrale van Veolia en Parenco) heeft de gemeente Arnhem eindelijk bij de provincie Gelderland aangedrongen op [sluiting van de centrale](#) na de berichten over de veel te hoge uitstoot van [giftig ammoniak en fijnstof](#).

Milieuactivisten zeggen Arnhem vaarwel: ‘Maar ze zijn nog niet van ons af’

Het zit erop. Milieuactivisten en woonbootbewoners Marloes en Jeroen Spaander hebben vrijdag de sleutel van hun [boot Orion 3](#) overgedragen aan de gemeente Arnhem. Na jaren zijn ze de [strijd om een veilige ligplaats](#) in de Nieuwe Haven zat. „Maar we blijven ons inzetten voor het milieu.”

Het Arnhemse echtpaar zette zich de laatste vijf jaar ook in voor het milieu. Niet in de laatste plaats vanwege de komst van de biomassacentrale van Veolia op een steenworpafstand van hun woonboot.

„We wisten niet zoveel van politiek, maar die kennis hebben we heel snel opgedaan. We zijn in de afgelopen jaren heel erg teleurgesteld geraakt in de gemeenteraad, maar ook in de provincie. Vaak kregen we het gevoel dat we alleen stonden”, zegt Marloes. „En de rechterlijke macht. We hebben tegenover een rechter gezeten die ons een beetje uitlachte omdat we geen advocaat hadden om onze zaak te bepleiten. We hebben bijna al ons geld ingezet om de strijd met bedrijven als Veolia aan te gaan. Wie denkt zo’n man dat hij is dat hij ons kan uitlachen”

Is het stel dan voorgoed vertrokken uit Arnhem? „Nee, zeker niet. We blijven strijden voor de woonbootbewoners [die achterblijven](#) en tegen [de biomassacentrale van Veolia](#) en ook [papierfabriek Parenco](#). Milieuorganisatie Arhems Peil wordt overgenomen, maar we blijven ons inzetten voor [de Bomenbond](#) en het milieu.”

Felle kritiek op biomassacentrale vanwege uitstoot giftige stoffen, Arnhem eist sluiting

De biomassacentrale in Arnhem stoot weer te veel giftig gas uit: 'Centrale krijgt uitstoot niet onder controle'.

De biomassacentrale van Veolia moet dicht. Dat vindt de boze gemeenteraad van Arnhem na de berichten over de te hoge uitstoot van giftig ammoniak en fijnstof.

Versillende keren is de uitstoot van gevaarlijke stoffen als ammoniak en stikstof door de veelbesproken biomassacentrale van Veolia in Arnhem de afgelopen jaren te hoog geweest. Het college was daar maar deels van op de hoogte en de raad werd er helemaal niet over geïnformeerd.

De wethouder heeft inmiddels bij de provincie Gelderland aangedrongen op sluiting van de centrale.

Bronnen:

[2024-09-10-gelderlander-biomassacentrale-in-arnhem-stoot-weer-te-veel-giftig-gas-uit-centrale-krijgt-uitstoot-niet-onder-controle](#)

[2024-09-17-odra-last-onder-dwangsom-overtreding-uitstoot-fijnstof-en-ammoniak-biomassacentrale-veolia-arnhem-ipkw](#)

[2024-09-18-bomenbond-arnhem-oproep-benw-en-gemeenteraad-arnhem-stop-rijkssubsidie-biomassacentrale-veolia-ivm-giftige-uitstoot](#)

[2024-09-21-bomenbond-arnhem-oproep-provincie-gelderland-stop-rijkssubsidie-biomassacentrale-veolia-ipkw-arnhem-ivm-giftige-uitstoot](#)

[2024-09-23-gelderlander-petitie-arnhemse-bomenbond-om-subsidie-voor-arnhemse-biomassacentrale-te-stoppen](#)

[2024-09-24-bomenbond-arnhem-feitelijke-informatie-toevoeging-collegebrief-tav-giftige-uitstoot-biomassacentrale-veolia-arnhem](#)

[2024-09-26-gelderlander-felle-kritiek-op-biomassacentrale-vanwege-uitstoot-giftige-stoffen-gemeente-arnhem-eist-sluiting](#)

[2024-09-26-gld-arnhem-niet-geinformeerd-over-giftige-smeerpijp-wethouder-onder-vuur](#)

[2024-10-04-bomenbond-arnhem-verzoek-aan-ps-gelderland-om-de-sde-subsidie-voor-de-biomassacentrale-van-veolia-te-laten-beeindigen](#)

Daarnaast richten we ons actief op politici en bedrijven die bijdragen aan vervuiling en klimaatverandering. Dit onderzoek maakt daar deel van uit en is bedoeld als middel om uiteindelijk de betrokkenen aansprakelijk te kunnen stellen voor de aangerichte schade.

Bedankt & steun ons

Hartelijk dank voor het lezen van dit onderzoeksrapport over de biomassalobby en belangenverstrengelingen deel twee ([Politiek en ambtenaren](#)). Deel één ([Energiemaatschappijen](#)) en deel drie ([Wetenschappers](#)) zijn ook beschikbaar. Mocht je dit onderzoek belangrijk vinden dan zouden wij je steun goed kunnen gebruiken. Wij zijn een stichting zonder winstoogmerk, bestaan volledig uit vrijwilligers, ontvangen geen subsidie, krijgen sporadisch donaties en kunnen jouw hulp dus goed gebruiken. Jouw donaties zouden goed terecht komen. We hebben vele projecten waar hard aan gewerkt wordt door vrijwilligers van de organisaties waar we medeoprichter van zijn: [De Klimaatcoalitie](#), [De Federatie tegen Biomassacentrales](#), [De Bomenbond](#) en [Nieuw Arnhems Peil](#). Op de websites van deze organisaties kun je zien wat we allemaal doen en in het verleden hebben gedaan.

Naast deze organisaties zijn we bovendien in 2021 we een [voedselbos](#) gestart waarmee we meerdere punten van [het Klimaatplan](#) van de Klimaatcoalitie ondersteunen. Dit is één initiatief waarmee wij pogen natuur en voedselproductie dichterbij elkaar te brengen. [Voedselbos Hilkenberg](#) is 2 hectares groot en door het aanplanten van tot dusver 1000 bomen en struiken waarvan men kan eten en het aanleggen van een grondwaterpaddenpoel hebben we in 3 jaar een aanzienlijke bijdrage aan de verbetering van de biodiversiteit kunnen leveren. Het gonst er van de bijen, hommels en vlinders en ook grotere dieren zoals hazen, fazanten en dassen maken van ons voedselbos hun thuis.

In en om het voedselbos liggen meerdere boscomplexen. Dit zijn gemengde bossen waar veel mooie grote oude eiken staan. Op [de oudste kaart](#) die wij konden vinden, uit 1895 stonden deze bossen al getekend.

Oude bossen zijn, zoals we in dit rapport hebben laten zien, ontzettend belangrijk in de strijd tegen klimaatverandering en verlies van biodiversiteit. Ook zijn ze belangrijk voor wilde dieren. Wilde natuur raakt steeds meer versnipperd in Nederland terwijl wilde dieren baat hebben bij aansluitende natuur. Dunning of zelfs volledige kap voor biomassa in deze bossen betekent voor wilde dieren minder leefplek en voeding. Ons voedselbos heeft ook veel baat bij een aangrenzend bos. Aangrenzend bos verbetert de biodiversiteit, bodemgezondheid en waterbeheer. Het zorgt voor een betere neerslag cyclus, meer organisch materiaal, windbescherming en een toename van bestuiving.

Plattegrond Voedselbos Hilkenberg en omgeving
Blauw kader: Voedselbos Hilkenberg
Rood kader: boscomplexen van Staatsbosbeheer

Het bos stond in 2021 vol met oranje stippen die bomenkap aanduiden. We hebben Staatsbosbeheer gevraagd of we de kap konden voorkomen door het bos via onze stichting EDSP ECO aan te schaffen en tot onze opluchting zijn ze hiertoe bereid. Na de aanschaf en aanleg van het voedselbos zijn onze middelen helaas beperkt en daarom zoeken we steun bij het redden van dit bos. Wil je meer lezen over het bos dan kan dat in [dit document](#). In onderstaande afbeelding staat alle informatie om te doneren.

Rekeningnummer Stichting EDSP ECO

U kunt uw betaling, bijdrage en/of terugkerende donatie ook overmaken naar het volgende rekeningnummer of de QR code hiernaast gebruiken.

Naam	EDSP ECO
Rekeningnummer	NL93 TRIO 0788 8220 55
Onder vermelding van	Vriend, Boschermer of Donatie

Hieronder hebben we een aantal van de organisaties weergegeven waar we mee samenwerken en die zich ook inzetten voor jouw gezondheid, de natuur en het klimaat. Als je op het plaatje klikt dan kom je bij de donatiepagina uit van de desbetreffende organisatie. We hebben ook het 'Internet Archive' toegevoegd omdat we zonder hen dit rapport niet hadden kunnen maken. Dankzij de 'Wayback Machine' hebben we alle informatie kunnen achterhalen die de organisaties ondertussen zelf al verwijderd hebben van hun website.

Dit rapport maakt onderdeel uit van deel 2 ([Politiek en ambtenaren](#)) van ons onderzoek naar de betaalde pro-biomassalobby bestaande uit de volgende 6 hoofdstukken die we zullen publiceren op: lobby-facts.the-fab.org

Deel 1: [Energie maatschappijen](#)

Deel 4: [Consultants en lobbyisten](#)

Deel 2: [Politiek en ambtenaren](#)

Deel 5: [Certificering en subsidies](#)

Deel 3: [Wetenschappers](#)

Deel 6: [Banken en investeerders](#)

EDSP ECO is een stichting zonder winstoogmerk en bestaat volledig uit vrijwilligers die samenwerken met lokale en landelijke initiatieven en organisaties om vernieuwende duurzame technologieën en oplossingen te ontwikkelen voor de overgang naar een circulaire economie. Met ons onderzoeks- en projectenbureau ondersteunen we organisaties die verantwoordelijk zijn voor acties om de planeet te beschermen, armoede te beëindigen of het welzijn te vergroten. We bieden ondersteuning in de vorm van websites bouwen en beheren, uitgebreid onderzoek verrichten, digitale campagnes opzetten en aanbieden, betrokken partijen verbinden, openbare toespraken en interviews houden en milieuvriendelijke oplossingen ontwikkelen en uitrollen. Daarnaast richten we ons actief op politici en bedrijven die bijdragen aan vervuiling en klimaatverandering.

Auteurs:

Jeroen Spaander

Marloes van de Pol

Stichting EDSP ECO

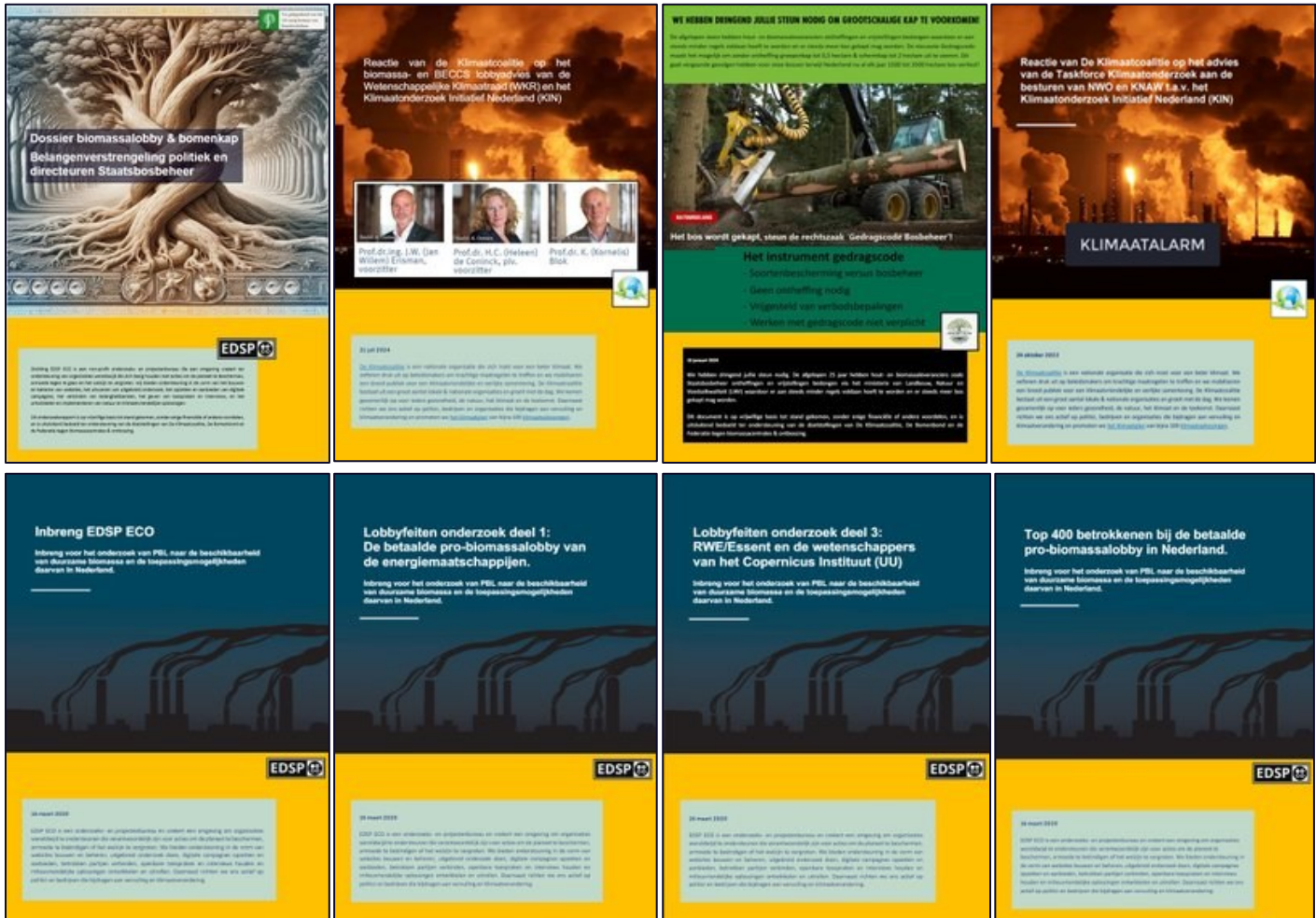
M: +31 (0) 6 2888 3999

W: www.edsp.eco

Bronnen & overige rapporten

Hieronder hebben we eerst een overzicht gegeven van de volledige serie aan biomassa-lobby-onderzoeksrapporten in deze reeks en daaronder de meer dan 1500 weblinks naar bronnen die we benut hebben voor ons onderzoek naar de [belangenverstrengeling politiek en directeuren Staatsbosbeheer](#).

- [1871-dbnl-nicolaas-beets-teun-de-jager-camera-obscura-schoorl-in-de-schaduw-van-eiken-iepen-berken-en-allerlei-geboonte](#)
- [1899-07-21-staatsbosbeheer-de-oprichting-en-geschiedenis](#)
- [1957-00-00-stichting-nationale-boomfeestdag-kvk-41183223-adres-staatsbosbeheer](#)
- [1961-07-20-gov-nl-boswet-1961](#)
- [1971-12-31-boschap-bedrijfschap-voor-de-bosbouw-en-de-houtteelt-verslag-over-de-jaren-1970-1971](#)
- [1972-00-00-theclubofrome-the-limits-to-growth-report](#)
- [1983-00-00-edu-nl-wur-rijksinstituut-onderzoek-bos-en-landschapsbouw-oogst-van-biomassa-in-dunning-gevolgen-voor-bodemvruchtbaarheid](#)
- [1985-08-07-esb-het-meerjarenplan-bosbouw](#)
- [1985-08-07-dln-meerjarenplan-bosbouw](#)
- [1988-00-00-gov-nl-rivm-rapport-zorgen-voor-morgen-nationale-milieuverkenning-1985-2010](#)
- [1988-gov-nl-staatsbosbeheer-interview-directeur-hein-van-asperen-vechten-voor-de-organisatie-dat-is-voor-mij-plezier](#)
- [1988-09-00-natuur-milieu-en-faunabeheer-advies-voor-het-toekomstige-natuur-en-landschapsbeleid-voor-de-heide](#)
- [1990-06-11-gov-nl-minlnv-natuurbeleidsplan](#)
- [1992-00-00-stichting-bos-en-hout-voorganger-probos-bos-en-hout-berichten](#)
- [1992-12-00-edu-nl-uu-energie-in-de-toekomst-een-brandende-kwestie](#)
- [1993-10-00-sbh-probos-biomassa-lobby-stroom-uit-de-boom-biomassa-voor-energiedoelinden-artikel](#)
- [1993-12-17-gov-nl-minlnv-bosbeleidsplan](#)
- [1993-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
- [1994-00-00-sciencedirect-responses-of-forest-crops-to-soil-compaction](#)

[1994-12-02-trouw-pleidooi-nijpels-voor-pact-tussen-bedrijven-en-natuurbeschermers](#)
[1994-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[1995-05-00-nuon-flevo-energy-wood-project](#)
[1995-05-00-bosbouw-skal-sgs-fsc-certificering-in-de-praktijk-gemeente-arnhem-george-borgman-hoofd-bossen-en-parken](#)
[1995-12-00-probos-stichting-bos-en-hout-sbh-strategies-for-the-forest-and-wood-sector](#)
[1995-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[1996-06-00-lei-dlo-tno-haalbaarheidsstudie-van-een-biomassa-gestookte-warmte-kracht-installatie-in-de-gemeente-groningen](#)
[1996-07-00-probos-stichting-bos-en-hout-sbh-power-from-wood-europe](#)
[1996-10-00-edu-nl-uu-bioenergy-trade-possibilities-and-constraints-on-a-short-and-long-term](#)
[1996-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[1996-2018-gov-nl-eerste-en-tweede-kamer-39-verslagen-voorstel-vos-wijziging-van-de-wet-milieubeheer-duurzaam-geproduceerd-hout](#)
[1997-01-00-tno-mep-the-availability-of-biomass-for-energy-extraction](#)
[1997-01-20-edu-nl-uu-characteristics-and-availability-of-biomass-waste-and-residues-in-the-netherlands-for-gasification-biomass-bioenergy](#)
[1997-03-00-razob-availability-of-clean-residue-biomass-supply-to-pnem-essent-cuijk-green-electricity-project](#)
[1997-09-00-probos-novem-energy-crop-project-preparation-for-the-establishment-stichting-bos-en-hout-sbh](#)
[1997-09-00-btg-trade-mission-aimed-at-importing-biomass-from-the-baltic-states-and-russia](#)
[1997-09-11-gov-nl-wet-verzelfstandiging-staatsbosbeheer](#)
[1997-09-29-gov-nl-tweede-kamer-regels-met-betrekking-tot-de-productie-het-transport-en-de-levering-van-elektriciteit](#)
[1997-12-17-gov-nl-kaderwet-lnv-subsidies](#)
[1997-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[1998-00-00-pbe-platform-bio-energie-overkoepelende-lobbyorganisatie-productie-van-energie-uit-biomassa](#)
[1998-00-00-pbe-platform-bio-energie-overkoepelende-lobbyorganisatie-productie-van-energie-uit-biomassa-bestuursleden](#)
[1998-01-00-skal-peterson-control-union-certification-report-staatsbosbeheer-regio-groningen-drenthe](#)
[1998-01-00-skal-peterson-control-union-certification-report-staatsbosbeheer-regio-flevoland-overijssel](#)
[1998-03-00-ecm-tno-biomassalobby-nationale-energie-verkenningen-1995-2020-trends-en-thema-s](#)
[1998-03-16-tno-mep-biomass-energy-research-and-process-innovation-general-information](#)
[1998-03-16-tno-mep-biomass-institute-of-environmental-sciences-energy-research-and-process-innovation](#)
[1998-03-16-tno-mep-energy-recovery-from-biomass-in-apeldoorn](#)
[1998-03-16-tno-mep-information-centre-biomass](#)
[1998-03-16-tno-mep-research-into-the-feasibility-of-energy-generation-by-gasification-of-biomass](#)
[1998-03-16-tno-mep-the-development-of-a-logistical-model-for-the-benefit-of-the-biomass-supply-chain](#)
[1998-04-00-bosbouw-trend-en-prognose-van-de-houtproductie-in-nederland-met-speciale-aandacht-voor-exoten](#)
[1998-06-11-eu-conference-and-sources-biomass-for-energy-and-industry](#)
[1998-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[1998-03-00-ecm-tno-biomassalobby-nationale-energie-verkenningen-1995-2020-trends-en-thema-s](#)
[1998-03-30-tno-mep-draw-up-a-programme-of-requirements-of-a-dynamic-model-for-biomass-gasification](#)
[1998-03-30-tno-mep-market-survey-of-thermal-energy-conversion-from-biomass](#)
[1998-04-21-tno-mep-biomass-first-step-towards-the-classification-of-biomass-with-model-type-approach](#)
[1998-04-21-tno-mep-the-availability-of-biomass-for-energy-extraction](#)
[1998-12-01-paul-romeijn-green-gold-on-variations-of-truth-in-plantation-forestry](#)
[1999-00-00-edu-nl-wur-integral-design-innovation-in-agriculture-and-resource-management](#)
[1999-00-00-staatsbosbeheer-concrete-taakstelling-en-randvoorwaarden-minlnv-is-een-houtoogst-van-300-000-m3-per-jaar](#)
[1999-01-28-tno-mep-current-overview-of-small-scale-combustion-of-wood-residues-in-the-netherlands](#)
[1999-02-01-probos-novem-energy-crop-project-preparation-for-the-establishment-stichting-bos-en-hout-sbh](#)
[1999-04-30-sbh-probos-biomassalobby-bos-en-hout-berichten-snelle-groei-van-certificeringen](#)
[1999-06-08-staatsbosbeheer-officiële-viering-100-jarig-bestaan](#)
[1999-07-07-tno-mep-participation-in-the-iea-working-group-biomass-combustion](#)
[1999-08-30-fsc-nederland-goed-hout-kvk-30158761-oprichter-staatsbosbeheer-biomassa-bvs-zwier-van-olst-en-bestuur-henk-wanningen](#)
[1999-09-13-sbh-probos-biomassalobby-nieuwsbericht-actieplan-hout-2000](#)
[1999-09-21-biomass-instituten-markt-introductie-biomassa-lobby-organisaties](#)
[1999-11-09-trees-for-all-stichting-kvk-34124154-trees-for-travel-stichting-is-op-2012-05-11-beeindigd](#)
[1999-11-15-gov-nl-energie-rapport-1999](#)
[1999-12-05-ecm-jaarverslag-1998](#)
[1999-12-21-reformatorisch-dagblad-bomen-kappen-met-beleid](#)
[1999-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[2000-00-00-dln-staatsbosbeheer-100-jaar-werken](#)
[2000-00-00-edu-nl-wur-boswetgeving-in-nederland-in-historisch-perspectief-eeen-overzicht](#)
[2000-02-03-fsc-nl-standaard-voor-de-certificering-van-goed-bosbeheer](#)
[2000-02-10-fscnl-final-proposal-for-the-national-dutch-fsc-standard](#)

[2000-03-05-rwe-essent-jaarverslag-1999](#)
[2000-07-00-edu-nl-wur-alterra-functioneren-databronnen-houtoogst-en-houtstromen](#)
[2000-07-13-gov-nl-minlnv-vrom-beleidsprogramma-nota-natuur-voor-mensen-mensen-voor-natuur](#)
[2000-09-00-avih-persberichten-biomassa-en-fsc-certificering](#)
[2000-10-00-skal-peterson-control-union-certification-report-staatsbosbeheer-zuid-holland-utrecht-nieuwegein](#)
[2000-10-12-fsc-nl-is-stichting-goedhout-zelfde-adres-biomassa-energiehout-bv-staatsbosbeheer-deelnemers](#)
[2000-10-21-volkskrant-klimaatneutraal-op-reis-met-trees-for-travels](#)
[2000-11-00-ecm-mee-bijstookpotentieel-biomassa-in-kolencentrales-en-aardgas-gestookte-installaties](#)
[2000-12-00-ecofys-biomassalobby-effectiviteit-energiesubsidies](#)
[2000-04-12-spru-the-implications-of-tradable-green-certificates-for-the-uk](#)
[2000-06-06-gov-nl-minlnv-verklaring-van-geen-bezwaar-voor-de-oprichting-van-staatsbosbeheer-projecten-bv](#)
[2001-07-00-uu-uce-ecofys-ecm-rivm-grain-global-restrictions-on-biomass-availability-for-import-to-the-netherlands](#)
[2000-07-13-gov-nl-minlnv-vrom-beleidsprogramma-nota-natuur-voor-mensen-mensen-voor-natuur](#)
[2000-08-00-edu-nl-uu-setting-up-fuel-supply-strategies-for-large-scale-bio-energy-projects-using-agricultural-and-forest-residues](#)
[2000-10-22-fsc-nl-goedhout-deelnemers](#)
[2000-11-14-gov-nl-minlnv-kwaliteitszorgsystemen-in-agroketens-en-voedselveiligheid](#)
[2000-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[2001-00-00-probos-biomassalobby-nederlands-houtgebruik-in-beeld](#)
[2001-01-16-avih-certificering-skh-komo-fsc-pefc-keurhout-iso-vca-bosschap](#)
[2001-01-16-avih-biomassa-voor-energie](#)
[2001-01-23-fsc-nl-contact-princenhofpark-1-driebergen-is-zelfde-adres-energiehout-bv-staatsbosbeheer](#)
[2001-04-02-kvk-staatsbosbeheer-energiehout-bv-en-biogrondstoffen-bv-handelsregisterhistorie-directeur-zwier-van-olst](#)
[2001-04-26-rwe-essent-jaarverslag-2000](#)
[2001-04-29-fsc-nl-contactpersoon-is-goedhout-is-zelfde-adres-als-energiehout-biomassabv-staatsbosbeheer](#)
[2001-05-01-fern-behind-the-logo-an-environmental-and-social-assessment-of-forest-certification-schemes](#)
[2001-05-14-fern-behind-the-logo-environmental-and-social-assessment-forest-certification-schemes](#)
[2001-05-29-skal-peterson-control-union-certification-report-staatsbosbeheer-limburg-oost-brabant](#)
[2001-05-29-skal-peterson-control-union-certification-report-staatsbosbeheer-west-brabant-delta](#)
[2001-06-00-gov-nl-minvrom-nota-eeen-wereld-en-eeen-wil-nationaal-milieubeleidsplan-4](#)
[2001-07-00-uu-uce-ecofys-grain-global-restrictions-on-biomass-availability-for-import-to-the-netherlands](#)
[2001-07-00-gov-nl-minez-cpb-economische-effecten-van-verhoging-en-verbreding-van-de-regulerende-energiebelasting-reb](#)
[2001-07-00-sbh-probos-biomassalobby-aanpak-vergroting-houtoogst-bos-en-hout-berichten](#)
[2001-07-12-rwe-essent-co-combustion-of-gasified-contaminated-waste-wood-in-a-coal-fired-power-plant-report-for-eu](#)
[2001-07-18-skal-peterson-control-union-certification-report-staatsbosbeheer-friesland](#)
[2001-07-26-edu-nl-wur-probos-alterra-certificering-van-kleine-bosbedrijven](#)
[2001-10-03-bioenergytrade-iea-bioenergy-essent-uu-copernicus-institute-tno-ecm-workshop-policies-practices-and-rnd](#)
[2001-11-16-ser-advies-over-het-vierde-nationaal-milieubeleidsplan](#)
[2001-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[2002-01-01-rva-dutch-accreditation-council-accreditor-for-skal-peterson-control-union-certifications](#)
[2002-01-19-gov-nl-minvrom-adviesaanvraag-ser-verkenning-overheidsbeleid-nationale-strategie-duurzame-ontwikkeling](#)
[2002-02-08-skal-peterson-control-union-publications](#)
[2002-02-08-skalint-publications-documents-and-chain-of-custody-coc-certifications](#)
[2002-03-06-gov-nl-minez-cpb-en-rivm-economie-energie-en-milieu-eeen-verkenning-tot-2010](#)
[2002-03-18-aide-fsc-in-nederland-van-noviteit-tot-business-as-usual](#)
[2002-03-21-skal-cuc-fsc-certification-report-george-borgman-unie-van-bosgroepen-skal-fm-coc-011833](#)
[2002-03-21-bioenergytrade-iea-bioenergy-essent-uu-copernicus-institute-biomassalobby-minutes-working-group-task-35](#)
[2002-04-12-skal-peterson-control-union-certification-report-unie-van-bosgroepen-edo](#)
[2002-05-06-00-00-rwe-essent-jaarverslag-2001](#)
[2002-06-07-de-pikmeer-arresten-van-de-hoge-raad-maken-ambtenaren-tot-milieucriminelen-in-essent-kartel](#)
[2002-06-17-skal-peterson-control-union-certification-report-staatsbosbeheer-west-noord-holland](#)
[2002-07-03-bioenergytrade-iea-bioenergy-essent-uu-copernicus-institute-biomassalobby-minutes-working-group-task-35](#)
[2002-12-18-gov-nl-minez-wijziging-regeling-groencertificaten-elektriciteitswet-1998](#)
[2002-12-18-bioenergytrade-iea-bioenergy-essent-uu-copernicus-institute-biomassalobby-minutes-working-group-task-35](#)
[2002-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[2003-00-00-skal-johan-maris-last-edit-staatsbosbeheer-fsc-certification-documents.zip](#)
[2003-00-00-staatsbosbeheer-vijf-jaar-certificering-van-experiment-tot-routine](#)
[2003-00-00-face-forests-absorbing-carbondioxide-emissions-trees-for-travel-reist-u-ook-klimaatvriendelijk-trees-for-all](#)
[2003-01-20-edu-nl-uu-copernicus-institute-biomassalobby-a-life-cycle-inventory-of-existing-biomass-import-chains-for-green-electricity](#)
[2003-01-06-fsc-forests-certified-by-accredited-certification-bodies](#)

[2003-01-22-rva-dutch-accreditation-council-accreditor-for-skal-peterson-control-union-certifications](#)
[2003-02-05-skal-peterson-control-union-certification-international-offices](#)
[2003-03-26-skal-peterson-control-union-publications-forestry-certifications](#)
[2003-04-01-skal-peterson-control-union-certifications-overzicht-forest-management-certifications-client-contact-info-last-edit-johan-maris.xls](#)
[2003-04-15-skal-peterson-control-union-certifications-chain-of-custody-certificates-holders-overview-last-edit-johan-maris.xls](#)
[2003-04-24-rwe-essent-jaarverslag-2002](#)
[2003-06-04-skal-green-gold-label-certification-essent-rws-endorsed-certification-systems-for-forestry-source](#)
[2003-06-04-skalint-rwe-essent-green-gold-label-certification-programme-approved-forest-management-certification-systems](#)
[2003-06-04-skalint-rwe-essent-green-gold-label-certification-programme-approved-certification-systems-for-agricultural-source](#)
[2003-06-04-skalint-rwe-essent-egfc1-chain-of-custody-and-processing-standards-green-gold-label-programme](#)
[2003-06-04-skalint-rwe-essent-green-gold-label-certification-programme-agri-criteria](#)
[2003-06-06-gov-nl-minez-wijziging-regeling-groencertificaten-elektriciteitswet-1998](#)
[2003-06-17-somo-inventarisatie-multi-stakeholder-initiatieven-forest-stewardship-council-fsc](#)
[2003-06-25-skalint-rwe-essent-green-gold-certification-program](#)
[2003-07-18-certiq-biomass-producer-audit-protocol](#)
[2003-07-18-gov-nl-vrom-actieprogramma-duurzame-ontwikkeling-nationale-deel](#)
[2003-07-26-skalint-publications-rwe-essent-green-gold-certification-programme](#)
[2003-07-29-skal-fsc-eko-certification-report-staatsbosbeheer-region-flevoland-overijssel-zwolle-skal-fm-coc-008520](#)
[2003-08-13-skal-peterson-fsc-international-forestry-certification-program-info-frfmcoc004-johan-maris-last-edit](#)
[2003-08-14-skal-international-peterson-fsc-forestry-certification-program-wow-checklist-application-form](#)
[2003-08-14-skal-international-peterson-fsc-forestry-certification-programme-wow-checklist-and-request-form](#)
[2003-08-01-gov-nl-subsidieregeling-bans-klimaatconvenant](#)
[2003-10-19-skalint-publications-forest-management-and-chain-of-custody-coc-certification-downloadpage](#)
[2003-10-24-skal-peterson-control-union-certifications-list-of-chain-of-custody-certificates-holders-last-edit-johan-maris](#)
[2003-11-13-certiq-eerste-warmtekracht-koppeling-wkk-biomassainstallatie-certificaten](#)
[2003-11-28-iea-bioenergy-sustainable-international-bio-energy-trade-securing-supply-and-demand](#)
[2003-11-30-certiq-biomassa-verklaring](#)
[2003-12-00-centrum-voor-biomassa-innovatie-samenvatting-van-de-resultaten-van-zes-jaar-onderzoek-naar-energieeteelt](#)
[2003-12-01-trouw-herkomst-van-groene-stroom-electriciteit-is-onduidelijk](#)
[2003-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[2004-00-00-rwe-essent-jaarverslag-2004](#)
[2004-00-00-gov-nl-minez-an-action-plan-for-implementation-and-a-transition-with-biomass-in-the-netherlands](#)
[2004-03-00-edu-nl-uu-copernicus-institute-a-quickscan-of-global-bio-energy-potentials-to-2050](#)
[2004-03-12-edu-nl-uu-thesis-on-the-global-and-regional-potential-of-renewable-energy-sources](#)
[2004-04-00-sbh-probos-van-tijdelijk-bos-naar-permanent-bos](#)
[2004-04-02-rwe-essent-annual-report-2003](#)
[2004-04-02-rwe-essent-jaarverslag-2003](#)
[2004-04-26-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-large-scale-pre-treatment-of-biomass-at-central-yard](#)
[2004-04-29-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-and-wur-lei-biomassalobby-influence-of-agricultural-practice-on-biomass-availability](#)
[2004-05-00-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-wur-and-probos-biomassalobby-biomass-removal-and-negative-effects-on-soil-fertility](#)
[2004-05-01-iea-bioenergy-sustainable-international-bio-energy-trade-securing-supply-and-demand](#)
[2004-05-07-uu-copernicus-institute-the-potential-of-biomass-energy-under-four-land-use-scenarios-part-b-exploration-of-regional-and-global](#)
[2004-05-14-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-en-wur-availability-of-biomass-in-eastern-europe](#)
[2004-05-25-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-the-sustainability-of-biomass-for-bioenergy](#)
[2004-06-20-certiq-biomass-producer](#)
[2004-06-22-rwe-essent-finance-green-gold-label-track-and-trace-clean-sustainable-biomass-used-to-generate-electricity](#)
[2004-06-27-certiq-biomass-producer-auditors-report](#)
[2004-07-20-uu-copernicus-institute-funded-by-rwe-essent-steps-towards-the-development-of-a-certification-system-for-bio-energy-trade](#)
[2004-08-11-fsc-nl-is-stichting-goedhout-zelfde-adres-energiehoutbv-staatsbosbeheer-adres-driebergen-fsc-secr-0010-skal-coc-81343](#)
[2004-08-19-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-biomass-imports-from-large-scale-tree-plantations-in-brazil](#)
[2004-08-30-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-obstacles-to-imports-of-biomass](#)
[2004-09-07-bus-shell-s-interest-in-biomass-for-biofuels-presentation-angelika-voss](#)
[2004-09-28-netherlands-biomass-action-plan](#)
[2004-10-06-iea-bioenergy-sustainable-international-bio-energy-trade-securing-supply-and-demand-exco-53](#)
[2004-10-06-iea-bioenergy-sustainable-international-bio-energy-trade-securing-supply-and-demand-exco-54](#)
[2004-10-15-probos-biomassalobby-symposium-presentatie-staatsbosbeheer-directeur-zwier-van-olst-300-000-m3-houtoogst](#)
[2004-10-19-backoffice-c-marktverstoring-door-staatsbosbeheer](#)
[2004-11-00-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-and-wur-biomassalobby-added-value-bij-refining-biomass-in-south-africa](#)
[2004-11-00-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-palm-oil-production-for-oil-and-biomass](#)

[2004-11-08-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-how-to-get-more-wood-from-the-dutch-forests](#)
[2004-11-23-gov-nl-minlnv-brochure-het-belang-van-bos-over-het-nederlandse-bosbeleid](#)
[2004-11-29-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-and-ecm-biomassalobby-biomass-torrefaction-to-improve-biomass-fuel-properties](#)
[2004-11-30-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-and-wur-biomassalobby-scenario-to-strategy-analysis-new-bioenergy-projects-brazil](#)
[2004-11-30-edu-nl-wur-bus-biomassalobby-presentatie-wolter-elbersen-en-marieke-meeusen](#)
[2004-11-30-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-and-minlnv-biomassalobby-bio-fuels-in-developing-countries](#)
[2004-11-30-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-self-sufficiency-of-the-netherlands-in-the-field-of-biomass](#)
[2004-12-15-gov-nl-minlnv-minez-minvrom-en-phn-platform-hout-nederland-vnp-epv-staatsbosbeheer-visie-op-houtoogst](#)
[2004-12-30-edu-nl-uu-scientific-publications](#)
[2005-00-00-iea-bioenergytrade-rwe-essent-paid-pro-biomass-lobby-annualreport-contribution-taks-40](#)
[2005-01-00-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-and-wur-biomassalobby-typha-for-bioenergy](#)
[2005-02-00-edu-nl-uu-copernicus-institute-biomassalobby-the-impact-of-sustainability-criteria-on-the-costs-and-potentials-of-bioenergy](#)
[2005-02-07-edu-nl-uu-copernicus-instituut-overzicht-medewerkers](#)
[2005-02-07-edu-nl-uu-copernicus-instituut-biomassalobby-overzicht-wim-turkenburg-functies-nevenfuncties-en-studenten](#)
[2005-02-07-edu-nl-uu-copernicus-instituut-biomassalobby-overzicht-kornelis-blok-cv-en-publicaties](#)
[2005-02-07-edu-nl-uu-copernicus-instituut-biomassalobby-overzicht-bert-de-vries-cv-functies-en-publicaties](#)
[2005-02-12-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-biomass-energy-exploring-potentials-and-competing-resource-claims](#)
[2005-03-07-boschap-gedragcode-zorgvuldig-bosbeheer](#)
[2005-03-09-rwe-essent-annual-report-2004](#)
[2005-03-21-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-quick-scan-on-the-supply-of-biomass-in-china](#)
[2005-03-25-edu-nl-uu-copernicus-instituut-thesis-martin-junginger-learning-in-renewable-energy-technology-development](#)
[2005-03-31-cedelft-certificering-van-duurzaamheid-van-import-van-groene-grondstoffen](#)
[2005-04-12-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-grootschalige-biomassawerf-bij-groningen-seaports](#)
[2005-04-19-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-presentatie-patrick-jansen](#)
[2005-04-19-ipv-jan-paul-van-soest-betaalde-pro-biomassa-lobby-rapport-voor-imsa-essent-epz-delta](#)
[2005-04-20-gov-nl-minez-onderzoek-naar-de-problematiek-markt-en-overheid](#)
[2005-04-22-edu-nl-uu-copernicus-instituut-biomassalobby-overzicht-andre-faaij-cv-functies-en-publicaties](#)
[2005-05-04-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-social-and-agro-forestry-options-for-biomass-production-in-the-tropics](#)
[2005-05-07-control-union-certifications-fka-skal-international-website](#)
[2005-05-12-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-factors-which-determine-biomass-availability](#)
[2005-06-00-wur-uu-kema-alterra-ecm-definitiestudie-energie-binnen-klimaat-en-ruimte](#)
[2005-06-00-university-utrecht-copernicus-institute-iea-bioenergy-task40-sustainable-international-bio-energy-trade](#)
[2005-06-22-ieabioenergy-rwe-essent-co-firing-in-the-netherlands-the-need-for-a-secure-supply](#)
[2005-06-22-rwe-essent-co-firing-in-the-netherlands-the-need-for-a-secure-supply](#)
[2005-07-11-sgb-fsc-presentaties-fsc-nl-is-stichting-goedhout-zelfde-adres-als-energiehout-bv-staatsbosbeheer](#)
[2005-07-14-fscnl-fsc-standaard-voor-nederland-bos-goedgekeurd](#)
[2005-08-15-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-sustainable-forest-management-certification-quick-scan-leen-kuiper](#)
[2005-08-17-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-minlnv-biomassalobby-developments-genetically-modified-oilseed-rape-biomass](#)
[2005-08-23-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-how-to-get-more-wood-from-the-dutch-forests](#)
[2005-08-27-volkskrant-palmolie-verhit-gemoederen-in-milieudebat](#)
[2005-08-28-cees-veerman-speech-the-triumphant-come-back-of-the-bio-based-economy](#)
[2005-08-29-kema-greenpeace-opportunities-for-a-1000-mw-biomass-fired-power-plant-in-the-netherlands](#)
[2005-09-00-knaw-wetenschap-op-bestelling-over-de-omgang-tussen-wetenschappelijk-onderzoekers-en-hun-opdrachtgevers](#)
[2005-09-00-edu-nl-wur-alterra-nederlandse-ontbossing-bedraagt-1470-ha-per-jaar](#)
[2005-09-05-gov-nl-tweede-kamer-beantwoording-schriftelijke-vragen-over-het-gebruik-van-palmolie-in-energiecentrales](#)
[2005-09-06-edu-nl-wur-vnbl-staatsbosbeheer-wil-nog-veel-meer-geld-uit-de-markt-halen](#)
[2005-09-06-milieudefensie-energienota-energie-rapport-2005-schoon-fossiel-brinkhorst-ramp-voor-milieu-en-klimaat](#)
[2005-09-07-platform-hout-in-nederland-brief-aan-economische-zaken-mbt-rapport-greenpeace-over-biomassacentrale](#)
[2005-09-15-rwe-essent-co-firing-in-the-netherlands-the-need-for-a-secure-supply](#)
[2005-09-27-trouw-nederlandse-milieuproblemen-verplaatst-naar-derde-wereld](#)
[2005-10-00-kema-dnv-gl-rapport-bio-energie-centrale-afvalverwerking-rijnmond-avr-duiven](#)
[2005-10-20-avih-houtwereld-artikel-cees-veerman-en-kees-faber-biomassalobby-ondertekenen-visie-op-houtoogst](#)
[2005-10-25-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-innovative-ideas-and-market-opportunities](#)
[2005-11-00-edu-nl-uu-copernicus-institute-biomassalobby-potential-of-biomass-energy-out-to-2100-for-four-ipcc-sres-land-use-scenarios](#)
[2005-11-09-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-en-wur-ad-olsthoorn-gert-jan-nabuurs-mobilizing-extra-wood-in-europe](#)
[2005-11-23-kema-dnv-gl-greenpeace-en-eon-hoe-wordt-bio-energie-in-nederland-gemeengoed](#)
[2005-12-07-european-commission-biomass-action-plan](#)
[2005-12-09-wrm-face-foundation-carbon-conflict-and-fsc-certification](#)
[2006-00-00-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-jaarboek-2004-2005](#)

[2006-01-01-fsc-c003956-cu-fm-coc-016655-certification-record-staatsbosbeheer](#)
[2006-01-12-gov-nl-minez-senternovem-actieplan-biomassa-inhoudelijk-eindrapport](#)
[2006-01-21-nrc-jan-paul-van-soest-lobby-gelukt-1-7-miljoen-rijker-door-nuon-eneco-essent-delta-rapport](#)
[2006-01-30-nrc-onenigheid-in-energielobby-jan-paul-van-soest-voorzitter-bezinningsgroep-energie-nuon-eneco-essent-delta](#)
[2006-02-00-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-the-harvest-of-forest-residues-in-europe](#)
[2006-02-00-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-the-competitiveness-of-dutch-energy-wood](#)
[2006-03-07-bioenergytrade-task-40-securing-supply-and-demand](#)
[2006-03-08-rwe-essent-annual-report-2005](#)
[2006-03-15-rwe-essent-jaarverslag-2005](#)
[2006-04-04-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-flevo-energiehout-biomassa-project-short-rotation-salix-plantations](#)
[2006-04-13-ecm-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-probos-biomassalobby-import-of-biomass-logistic-advantages-overseas-treatment](#)
[2006-04-14-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-the-economics-of-biomass-for-biofuel](#)
[2006-04-21-platformbioenergie-jaarwerkplan-2006](#)
[2006-04-24-edu-nl-wur-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-a-simple-biomass-certification-system-presentation](#)
[2006-05-19-gov-nl-minInv-brief-aan-tweede-kamer-evaluatie-staatsbosbeheer](#)
[2006-05-19-gov-nl-tweede-kamer-brief-minInv-evaluatie-staatsbosbeheer](#)
[2006-06-00-ecm-effect-biobrandstoffen-op-fijn-stof-in-de-buitenlucht](#)
[2007-06-00-probos-bosberichten-biomassalobby-europees-bio-energiebeleid-kan-leiden-tot-fors-houttekort](#)
[2006-06-10-gov-nl-minInv-natura-2000-doelendocument](#)
[2006-06-16-rwe-essent-biomass-as-fuel-for-electricity-generation-bij-essent](#)
[2006-06-25-bioenergytrade-what-is-new](#)
[2006-06-29-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-deelnemers-workshop-fosfaat-en-bioenergie](#)
[2007-07-00-cedelft-ecofys-tno-royalhaskoning-in-opdracht-van-nam-seq-nogepa-essent-electrabel-eneco-algemene-milieu-effecten-studie](#)
[2006-07-05-platformbioenergie-presentatie-netherlands-bio-energy-association-puts-energy-into-biomass](#)
[2006-07-14-gov-nl-rvo-cramer-criteria-voor-duurzame-biomassa-productie-eindrapport-van-de-projectgroep-duurzame-biomassa](#)
[2006-08-30-greenpeace-criteria-cramer-houden-foute-biomassa-niet-tegen](#)
[2006-09-00-edu-nl-uu-copernicus-institute-paid-biomassalobby-iea-bioenergy-task-40-country-report-for-the-netherlands](#)
[2006-09-06-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-flevo-energiehout-willow-plantation-potential](#)
[2006-09-18-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-swot-analysis-dutch-forest-exploitation-sector](#)
[2006-09-26-edu-nl-wur-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-palm-oil-product-and-chain-development-presentation](#)
[2006-10-19-edu-nl-wur-alterra-kwantificering-van-beschikbare-biomassa-voor-bio-energie-uit-staatsbosbeheerterreinen](#)
[2006-12-00-edu-nl-uu-copernicus-institute-biomassalobby-roadmap-duurzame-biomassa-import-nl](#)
[2006-12-00-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-effect-increasing-timber-prices-on-availability-of-biomass](#)
[2007-01-00-edu-nl-uu-copernicus-institute-biomassalobby-greenhouse-gas-balance-of-electricity-production-from-co-firing-palm-oil-products](#)
[2007-01-22-fscwatch-human-rights-abuses-land-conflicts-broken-promises-the-reality-of-carbon-offset-projects-in-uganda](#)
[2007-01-26-vvnh-nbvt-centrumhout-biomassalobby-duurzaam-bosbeheer-en-houtkeurmerken-de-stand-van-zaken](#)
[2007-01-29-edu-nl-uu-copernicus-institute-biomass-and-biofuels](#)
[2007-02-07-rwe-essent-essent-builds-power-station-biomass](#)
[2007-02-08-rwe-essent-presentatie-essent-en-biomassa-energie-dutch-bert-blommendaal](#)
[2007-02-10-foee-greenwash-confronted](#)
[2007-02-11-pvdd-maak-ees-veerman-geen-voorzitter-van-natuurmonumenten-hij-is-een-ramp-voor-de-natuur](#)
[2007-02-22-gov-nl-minInv-introductiedossier-Inv-netwerk-belangenorganisaties-en-voorzitters](#)
[2007-03-03-bioenergytrade-copernicus-institute-the-netherlands](#)
[2007-03-03-bioenergytrade-essent-the-netherlands](#)
[2007-03-05-cramer-testing-framework-for-sustainable-biomass](#)
[2007-03-26-rwe-essent-mvo-verslag-eeen-krachtig-energiebedrijf-in-duurzaam-perspectief-2006](#)
[2007-03-30-gov-nl-minInv-rapport-uitkomsten-onderzoek-houtmarktactiviteiten-staatsbosbeheer](#)
[2007-04-00-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassa-en-boswet-wijziging](#)
[2007-04-10-rwe-essent-jaarverslag-2006](#)
[2007-04-17-ciep-clingendael-biomassalobby-global-energy-issues-and-the-united-nations](#)
[2007-04-23-gov-nl-rvo-toetsingskader-voor-duurzame-biomassa](#)
[2007-04-24-edu-nl-wur-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-origin-of-biomass-in-the-netherlands-presentation](#)
[2007-04-27-knbv-avih-biomassalobby-gecertificeerd-bos-en-hout-eeen-afgezaagd-onderwerp](#)
[2007-05-00-university-utrecht-copernicus-institute-a-greenhouse-gas-balance-of-electricity-production-from-co-firing-palm-oil](#)
[2007-05-08-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-biomassateelt-en-waterberging](#)
[2007-06-11-gov-nl-minInv-wat-is-de-ecologische-hoofdstructuur-ehs](#)
[2007-06-12-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-platform-hout-nederland-phn-project-woody-biomass-production](#)
[2007-06-19-edu-nl-wur-alterra-bodembeschadiging-bij-houtoogst-met-harvesters](#)
[2007-06-27-gov-nl-staatsbosbeheer-regio-1-friesland-archief](#)

[2007-06-28-gov-nl-besluit-vaststelling-beleidsterrein-natuur-en-landschapsbeheer-vanaf-1998-staatsbosbeheer-300-000-m3-houtoogst-pj](#)
[2007-06-29-persberichten-biomassalobby-commissie-kornelis-blok-duurzaamheidsgarantie-palmolie-is-mogelijk](#)
[2007-07-03-trouw-minister-cramer-houdt-vast-aan-bouw-kolencentrales](#)
[2007-07-05-bnnvara-cramers-aanpak-voor-schone-en-sociale-biomassa-onder-vuur](#)
[2007-07-06-utrecht-university-copernicus-institute-martin-junginger-overview-of-recent-developments-in-sustainable-biomass-certification](#)
[2007-07-00-milieudefensie-review-of-legal-environmental-and-social-practices-of-oil-palm-plantation-companies](#)
[2007-08-02-rwe-essent-duurzame-energie-presentatie](#)
[2007-09-07-amesco-mer-generic-environmental-impact-study-on-co2-storage](#)
[2007-09-15-rwe-essent-finance-green-gold-label-track-and-trace-clean-sustainable-biomass-used-to-generate-electricity](#)
[2007-10-10-gov-nl-minInv-visie-op-de-bio-based-economy-in-de-energietransitie-rapport-minister-gerda-verborg](#)
[2007-11-00-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-harvest-logging-residues-in-dutch-forests-and-landscape](#)
[2007-11-10-edu-nl-uu-vu-ecn-biomassalobby-agreement-on-technology-approaches-to-address-climate-change](#)
[2007-11-12-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-flevo-energiehout-willow-plantation-monitoring-and-evaluation](#)
[2007-11-20-edu-nl-wur-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-probos-biomassalobby-palm-oil-in-brazil-presentation-wolter-elbersen](#)
[2007-11-20-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-slotmanifestatie](#)
[2007-11-20-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-final-meeting-ecn-biomassalobby-presentatie-jaap-kiel](#)
[2007-11-20-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-harvest-of-logging-residues-in-the-netherlands-presentation](#)
[2007-11-20-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-minInv-agro-economics-and-biofuel](#)
[2008-00-00-rwe-essent-jaarverslag-2008](#)
[2008-00-00-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobby-jaarboek-2006-2007](#)
[2008-02-14-ecofys-biomassa-uit-natuur-bos-landschap-stedelijk-groen-en-houtketen](#)
[2008-02-14-ecofys-biomassa-uit-natuur-bos-landschap-stedelijk-groen-en-houtketen-samenvatting](#)
[2008-02-14-gov-nl-minInv-boschap-platform-hout-nederland-intentieverklaring-biomassa-uit-bos-natuur-landschap-en-de-houtketen](#)
[2008-03-04-rwe-essent-mvo-verslag-2007](#)
[2008-03-20-boschap-ed-nijpels-voorgedragen-als-voorzitter-met-aandacht-voor-klimaat-energie-en-biomassa](#)
[2008-03-25-rwe-essent-jaarverslag-2007](#)
[2008-03-31-greenpeace-de-fabeltjescourant-e-on-gelooft-zelf-niet-in-co2-opslag-onder-de-grond](#)
[2008-04-00-uu-utrecht-university-twintig-jaar-nwens-natuurwetenschap-en-samenleving-verschil-maken](#)
[2008-05-19-boschap-het-platform-hout-in-nederland-en-minInv-brainstorm-sessie-biomassa-uit-het-bos](#)
[2008-05-21-sciencedirect-different-palm-oil-production-systems-for-energy-purposes-and-their-greenhouse-gas-implications](#)
[2008-05-22-gov-nl-wijziging-boswet-van-1961-07-20-en-uiteindelijk-ervangen-voor-wet-natuurbescherming](#)
[2008-06-02-staatsbosbeheer-verantwoording-jaarverslag-2007](#)
[2008-06-03-rwe-essent-bio-energy-power-plant-cuijk-more-than-1-million-mwh-of-green-energy](#)
[2008-06-07-gov-nl-minInv-rlg-energie-van-eigen-bodem](#)
[2008-06-10-gov-nl-minInv-convenant-schone-en-zuinige-agrosectoren](#)
[2008-06-30-gov-nl-minez-nogepa-potential-for-co2-storage-in-depleted-gas-fields-on-the-dutch-continental-shelf](#)
[2008-07-00-edu-nl-uu-copernicus-institute-paid-pro-biomassalobby-drivers-of-land-use-change-and-the-role-of-palm-oil-production](#)
[2008-07-01-gov-nl-minInv-convenant-nalevingsstrategie-natuurwetgeving](#)
[2008-07-02-anp-ed-nijpels-aangesteld-als-nieuwe-voorzitter-van-het-boschap](#)
[2008-07-02-gov-nl-minez-senternovem-etipbioenergy-who-is-who-and-where-in-the-biofuel-field](#)
[2008-07-07-fsc-org-accredited-certification-bodies-johan-maris-control-union-certifications-bv-former-skal-international-fsc-acc-019](#)
[2008-08-28-avih-biomassalobby-cursus-biomassa-hout-voor-energie](#)
[2008-09-00-cedelft-betaalde-pro-biomassa-lobby-eeen-geschiedenis-van-cedelft-samenvatting](#)
[2008-09-00-somo-essent-sustainability-in-the-dutch-power-sector](#)
[2008-09-01-gov-nl-tweede-kamer-verslag-overleg-bomenkapbeleid-staatsbosbeheer-meer-dan-100000-meldingen-in-7-weken](#)
[2008-09-15-rwe-essent-concludes-contract-with-rabobank-for-the-supply-of-green-gas](#)
[2008-09-18-innovatie-netwerk-staatsbosbeheer-biomassa-projecten-staatsbosbeheer-artikel-directeur-zwier-van-olst](#)
[2008-10-04-biomassa-upstream-stuurgroep-quick-scans-on-upstream-biomass-yearbook-2006-2007](#)
[2008-10-24-staatsbosbeheer-hout-en-biomassa-presentatie-henk-wanningen](#)
[2008-10-30-fern-greenpeace-ifa-ssnc-tft-joined-statement-regaining-credibility-and-rebuilding-support-changes-the-fsc-needs-to-make](#)
[2008-11-04-gov-nl-pbl-tussenstand-van-eeen-aantal-onderdelen-uit-het-werkprogramma-schoon-en-zuinig-dutch](#)
[2008-11-17-gov-nl-minez-verslag-van-notaoverleg-over-het-energie-rapport-2008](#)
[2008-12-01-shell-mer-ondergrondse-opslag-van-co2-in-barendrecht](#)
[2008-12-03-gov-minInv-minvrom-minez-minfin-biomassalobby-convenant-schone-en-zuinige-agrosectoren](#)
[2008-12-05-biomassactueel-forum-jaargang-1-nummer-1](#)
[2008-12-08-trouw-essent-en-shell-samen-in-elektriciteitscentrale](#)
[2008-12-12-amesco-toetskader-co2-opslag-barendrecht](#)
[2009-01-00-probos-borgman-biomassastroomlijn-de-logistieke-keten-van-houtige-biomassa-uit-bos-natuur-en-landschap-in-nederland](#)
[2009-01-28-borgmanbeheeradvies-presentatie-beon-cogas-beterbos-met-biomassa-van-hele-bomen](#)

[2009-02-08-spnb-de-geheimen-van-essent-rwe](#)
[2009-02-19-vakbladboslandschap-nieuwe-boschapsvoorzitter-over-bos-en-natuur](#)
[2009-02-20-platformbioenergie-zijn-er-nieuwe-stimulerings-perspectieven-programma](#)
[2009-03-05-rwe-essent-powering-triple-p-csr-report-2008-summary](#)
[2009-03-05-gov-nl-minInv-beantwoording-kamervragen-bomenkapbeleid-staatsbosbeheer-meer-dan-100000-meldingen-in-7-weken](#)
[2009-03-11-energieplus-cramer-criteria-voor-duurzame-biomassa-geformaliseerd](#)
[2009-03-11-grontmij-sweco-sustainable-design-and-engineering-annual-report-2008](#)
[2009-03-19-bosschap-jaarverslag-2008](#)
[2009-03-31-volkskrant-tennet-koop-netwerk-essent](#)
[2009-04-08-cato-ccs-catching-carbon-to-clear-the-skies](#)
[2009-04-15-platformbioenergie-jubileum-bijeenkomst-programma](#)
[2009-05-01-groningen-economie-edu-nl-rug-haalt-ccs-onderzoek-rwe-binnen-via-energy-delta-research-centre-van-catrinus-jepma](#)
[2009-05-12-greenpeace-the-dutch-economic-contribution-to-deforestation-and-forest-degradation-in-indonesia-and-malaysia-1995-2007](#)
[2009-05-30-volkskrant-groen-was-het-toverwoord-ecofys-econcern-evelop-ecostream-ecoventures](#)
[2009-06-08-tno-ecn-biomasslobby-presentation-pieter-boot-towards-an-international-network-of-energy-innovation-centres](#)
[2009-06-10-gov-nl-tweede-kamer-verslag-van-algemeen-overleg-over-stimulering-duurzame-energieproductie](#)
[2009-09-10-staatsbosbeheer-evaluatie-als-maatschappelijke-organisatie-ruimte-in-het-bos](#)
[2009-09-17-edu-nl-uu-copernicus-institute-timing-of-ccs-in-the-netherlands](#)
[2009-11-00-gov-nl-rvo-senternovem-beschikbaarheid-van-nederlandse-biomassa-voor-elektriciteit-en-warmte-in-2020](#)
[2009-11-01-gov-nl-minez-monitoring-voortgang-sectorakkoord-energie-2008-2012-convenant-schoon-en-zuinig](#)
[2009-11-04-rwe-essent-biomass-conference-2009-mastering-biomass](#)
[2009-11-04-tw-rwe-essent-amercentrale-drie-miljoen-ton-biomassa-meegestookt](#)
[2009-11-23-kema-dnv-gl-gemeente-arnhem-energiekaart-en-strategie-op-weg-naar-implementatie](#)
[2009-12-01-gov-nl-minez-vrom-schaarste-en-transitie-kennisvragen-voor-toekomstig-beleid](#)
[2010-01-13-fsc-policy-group-chain-of-custody-coc-certification-fsc-guidelines-for-certification-bodies-fsc-pol-40-002-2004-en](#)
[2010-01-15-rbcn-rwe-essent-opzet-van-een-biomassa-commodity-exchange](#)
[2010-01-21-cogent-pro-biomass-lobby-operating-rwe-essent-georgia-biomass-pellet-plant](#)
[2010-03-10-biomass-trade-and-power-conference](#)
[2010-03-10-grontmij-sweco-annual-report-2009](#)
[2010-03-19-gov-nl-minInv-minez-evaluatie-convenant-schoon-en-zuinig](#)
[2010-03-23-rbcn-rwe-essent-biowkk-bfp-ckade-projectgroep-biomassa-en-wkk-import-van-biomassa](#)
[2010-03-29-eneco-holding-nv-stedin-heeft-biomassalobby-ecofys-later-navigant-gekocht-jaarverslag-2009](#)
[2010-04-12-tno-ecn-biomasslobby-a-zero-carbon-european-power-system-in-2050-proposals-for-a-policy-package](#)
[2010-04-18-ieabioenergy-task40-world-bio-trade-equity-fund-study](#)
[2010-04-20-ebn-gasunie-co2-transport-en-opslagstrategie](#)
[2010-04-29-tno-ecn-biomassalobby-referentieraming-energie-en-emissies-2010-2020](#)
[2010-05-00-globalforestcoalition-wood-based-bioenergy-the-green-lie](#)
[2010-05-04-rwe-essent-mvo-jaarverslag-2009-over-biomassa-en-kolencentrales](#)
[2010-06-02-rwe-essent-facts-and-figures-capital-market-day](#)
[2010-06-09-rwe-comparing-wood-essents-biomass-co-firing-plant](#)
[2010-06-16-ewg-clearcut-disaster-carbon-loophole-threatens-us-forests](#)
[2010-06-22-anp-ed-nijpels-herbenoemd-als-voorzitter-van-het-bosschap](#)
[2010-06-24-houtwereld-probos-biomassalobby-vermaatschappelijking-van-het-bos-er-kan-gerust-meer-hout-uit-het-bos-komen](#)
[2010-06-29-rwe-essent-gaat-biokolen-van-nieuwe-torrefactie-fabriek-inzetten-in-amercentrale](#)
[2010-09-02-gov-nl-minvrom-rivm-inventariserend-onderzoek-naar-milieuaspecten-bij-diverse-energieopwekkingstechnieken](#)
[2010-09-03-ipo-model-subsidieregeling-kwaliteitsimpuls-natuur-en-landschap](#)
[2010-09-18-rtv-drenthe-volgens-rwe-lobbyist-edu-nl-rug-hoogleraar-catrinus-jepma-co2-opslag-onontkoombaar](#)
[2010-09-20-edu-nl-wur-bio-based-procurement-ontwikkelingen-in-nl-eu-en-vs](#)
[2010-10-10-stichtingmilieu-de-essent-rwe-kolen-biomassa-energiecentrale-in-de-eemshaven](#)
[2010-11-03-eu-ceo-conference-association-for-consultancy-and-engineering-delegate-list](#)
[2010-11-10-eu-energy-2020-a-strategy-for-competitive-sustainable-and-secure-energy-bio-energy-and-ccs-lobby](#)
[2010-11-19-platformbioenergie-staatsbosbeheer-presentatie-biomassa-bv-directeur-henk-wanningen-groene-biomassa-programma](#)
[2010-12-17-tno-ecn-biomassalobby-lokaal-energie-en-klimaatbeleid](#)
[2010-12-20-edu-nl-alterra-is-maatschappelijke-weerstand-een-issue-voor-terreinbeheerders-in-de-keuze-om-houtige-biomassa-te-oogsten](#)
[2010-12-22-rathenauinst-from-biobased-0-0-to-biobased-3-0-propositions](#)
[2011-01-00-rbcn-rotterdam-biomass-commodities-network-van-start](#)
[2011-01-00-gov-nl-minez-edu-nl-uu-copernicus-institute-biomassalobby-trade-barriers-and-traded-volumes-of-sustainable-biomass-in-nl](#)
[2011-01-07-commissie-corbey-advies-over-een-duurzame-bio-economie](#)
[2011-02-08-peterson-presentation-groups-identities-in-the-biomass](#)

[2011-02-17-gov-nl-tweede-kamer-vragen-over-salaris-chris-kalden-directeur-staatsbosbeheer-ver-boven-balkenendenorm](#)
[2011-03-07-rwe-essent-biomassalobby-e-pact-eemshaven](#)
[2011-03-08-eu-a-roadmap-for-moving-to-a-competitive-low-carbon-economy-in-2050](#)
[2011-03-25-gov-nl-minez-boschap-platform-hout-in-nederland-phn-bvor-werkprogramma-schone-en-zuinige-agrosectoren](#)
[2011-04-01-edu-nl-ecofys-environmental-impact-assessment-of-carbon-capture-transport-storage-in-the-netherlands-beccs-cato-presentatie](#)
[2011-04-04-rwe-ieabioenergy-summary-synthesis-conclusions-t40-country-reports-on-international-bioenergy-trade](#)
[2011-04-07-pfpi-air-pollution-from-biomass-energy](#)
[2011-04-08-platformbioenergie-thema-biobased-economy-programma](#)
[2011-04-08-rwe-essent-kansen-in-de-bbe-voor-de-energiesector-presentatie-peter-paul-schouwenberg](#)
[2011-04-12-naider-energy-roadmap-2050-of-the-european-union-and-other-zero-carbon-proposals](#)
[2011-04-26-iwpb-international-wood-pellet-buyers-5th-industrial-wood-pellet-standardisation-meeting-in-rotterdam](#)
[2011-05-13-rwe-essent-commissions-worlds-largest-wood-pellet-factory-in-the-us-state-of-georgia](#)
[2011-05-13-anp-rwe-neemt-grootste-houtpelletfabriek-in-georgia-in-gebruik](#)
[2011-05-25-rwe-essent-ambitie-verantwoord-cr-report-2010](#)
[2011-06-01-grontmij-sweco-verkort-jaarverslag-2010](#)
[2011-06-14-tki-bbe-biomassalobby-een-punt-op-de-horizon-aanzet-voor-een-intersectoraal-businessplan-biobased-economy](#)
[2011-08-00-rwe-essent-the-whitepaper-natural-power](#)
[2011-08-16-probos-flevo-energy-wood-biomassa-project-staatsbosbeheer-en-shell-1999-presentatie-leen-kuiper-en-martijn-boosten](#)
[2011-08-24-bosrevue-bodemverdichting-door-gemechaniseerde-houtoogst-gevolgen-voor-het-bosecosysteem](#)
[2011-09-02-pfpi-the-biomass-industry-burns-whole-trees-for-fuel-here-s-proof](#)
[2011-09-02-nationaal-bossenfonds-kvk-53783697-mede-opgericht-door-sjaak-de-licht-face-the-future-bv-directeur-trees-for-all](#)
[2011-09-10-rwe-essent-biofuels](#)
[2011-09-10-rwe-essent-emissions](#)
[2011-09-14-varia-energetica-het-afscheid-van-de-universiteit-utrecht](#)
[2011-09-15-edu-nl-wur-platformbioenergie-pbe-biomassalobby-bert-annevelink-de-rol-van-de-bio-energiesector-in-de-biobased-economy](#)
[2011-09-19-gov-nl-pbl-ecm-biomassalobby-notitie-effecten-van-het-kabinetsbeleid-voor-milieu-en-klimaat](#)
[2011-09-20-energyvalley-ceo-essent-zegt-nederland-heeft-de-kolencentrale-op-biomassa-in-de-eemshaven-nodig](#)
[2011-10-03-greenpeace-reactie-op-kritiek-essent-import-houtpellets-voor-biomassa-vernietigt-canadese-bossen](#)
[2011-10-04-gov-nl-essent-green-deal-bio-energie-centrale-in-cuijk](#)
[2011-10-14-cuc-fsc-main-evaluation-report-george-borgman-biomassalobby-staatsbosbeheer-regio-zuid-cu-fm-coc-016655](#)
[2011-10-14-cuc-fsc-her-evaluatie-rapport-george-borgman-biomassalobby-staatsbosbeheer-regio-zuid-cu-fm-coc-016655](#)
[2011-10-24-gov-nl-green-deal-van-essent-new-energy-met-de-rijksoverheid-biomassa-centrale-cuijk](#)
[2011-10-24-gov-nl-green-deal-van-essent-new-energy-met-de-rijksoverheid-biomassa-centrale-cuijk-samenvatting](#)
[2011-10-27-epsu-leaked-eu-energy-road-map-2050-shameless-affair](#)
[2011-10-27-eu-energy-roadmap-2050-communication-consolidated-final-for-isc](#)
[2011-10-27-eu-energy-roadmap-2050-executive-summary](#)
[2011-11-01-h2euro-energy-roadmap-2050-choosing-the-sustainable-pathway-for-power-sector](#)
[2011-11-02-greenpeace-import-houtpellets-voor-biomassa-vernietigt-canadese-bossen](#)
[2011-11-02-greenpeace-fueling-a-biomass](#)
[2011-11-02-rwe-essent-international-conference-on-biomass-and-bio-based-economy-2011](#)
[2010-11-03-eu-ceo-conference-association-for-consultancy-and-engineering-delegate-list](#)
[2011-11-04-greenpeace-reactie-op-kritiek-van-rwe-essent-rapport-import-houtpellets-voor-biomassa-vernietigt-canadese-bossen](#)
[2011-11-10-avih-persbericht-nieuwe-natuurwet-leidt-tot-ontbossing](#)
[2011-11-17-gov-nl-green-deal-van-het-rotterdam-climate-initiative-met-de-rijksoverheid](#)
[2011-11-17-gov-nl-minezli-minbz-vno-ncw-lto-mkb-nl-mvo-nl-snm-snmf-overeenkomst-green-deal-groene-groei](#)
[2011-11-18-rwe-essent-brief-aan-minister-bleker-van-minez-mbt-e-pact-en-biomassa-centrale-eemshaven](#)
[2011-11-20-nationaalbossefondse-staatsbosbeheer-nationale-boomfeestdag-ook-staatsbosbeheer-en-trees-for-travel-trees-for-all-face](#)
[2011-11-24-eneco-slaat-eerste-paal-voor-grootste-biomassacentrale-van-de-benelux](#)
[2011-12-00-tki-bbe-biomassalobby-groene-groei-van-biomassa-naar-business-innovatiecontract-biobased-economy-2012-2016](#)
[2011-12-10-vreg-vea-beleidsadvies-inzake-de-evaluatie-van-de-certificatensystemen-voor-groene-stroom-en-wkk](#)
[2011-12-12-nos-staatsbosbeheer-gaat-meer-bos-kappen](#)
[2011-12-13-rbcn-organiseert-symposium-over-economische-kansen-biobased-economy-persbericht](#)
[2011-12-15-european-commission-energy-roadmap-2050-public-consultation-final-result](#)
[2011-12-15-eu-energy-roadmap-2050-bio-energy-and-ccs-lobby](#)
[2011-12-19-gov-nl-tweede-kamer-vaststelling-de-begroting-van-economische-zaken-landbouw-en-innovatie-onderdeel-energie](#)
[2011-12-21-commissie-corbey-waarom-een-duurzame-biobased-economy](#)
[2012-01-00-delevendenatuur-boschap-voor-de-bijl-tweede-kamer-wil-schappen-opheffen](#)
[2012-01-04-rwe-ieabioenergy-t40-global-wood-pellet-market-study](#)
[2012-01-12-greenpeace-why-burning-trees-for-energy-will-harm-people-the-climate-and-forests](#)

[2012-01-23-anp-prof-dr-jacqueline-cramer-voorzitter-van-stichting-green-gold-label-rwe-essent](#)
[2012-01-27-biojournaal-jacqueline-cramer-voorzitter-stichting-green-gold-label-van-rwe-essent](#)
[2012-01-30-gov-nl-minvws-rivm-literatuurstudie-gezondheidseffecten-van-houtrook](#)
[2012-02-00-probos-bosomvorming-zonder-compensatie](#)
[2012-02-00-vito-implementation-of-sustainability-requirements-for-biofuels-and-bioenergy-and-related-issues-for-markets-and-trade](#)
[2012-02-09-gov-nl-minez-phn-boschap-bvor-meerjarenvisie-2010-2020-schone-en-zuinige-agrosectoren](#)
[2012-02-15-icbioenergie-innovatie-contract-bioenergie](#)
[2012-02-16-avih-biomassakaart-online-transparantie-in-de-biomassamarkt-voor-hout](#)
[2012-02-22-enirotech-2050-low-carbon-road-map-up-for-discussion](#)
[2012-03-09-gov-uk-ci-officers-sylvo-thijssen-sweco-uk-holding-grontmij-director-resigned](#)
[2012-03-09-grontmij-termination-of-appointment-of-director-or-corporate-director-sylvo-thijssen](#)
[2012-03-21-ch-grontmij-now-sweco-resignation-details-director-sylvo-thijssen](#)
[2012-04-00-edu-uk-cam-biodiversity-in-dead-wood-the-surrounding-environment](#)
[2012-04-02-rwe-essent-mvo-verslag-cr-report-2011](#)
[2012-05-04-tno-ecm-biomasslobby-energy-inspiration-for-the-future](#)
[2012-05-09-rwe-essent-corporate-responsibility-report-2011](#)
[2012-05-09-grontmij-kempenenco-investmentbanking-sweco-etc-sylvo-thijssen-notice-severance-payment](#)
[2012-05-30-iwpb-initiative-wood-pellets-buyers-meeting-minutes-schiphol](#)
[2012-06-06-face-forests-absorbing-carbondioxide-emissions-face-for-futures-bv-uitspraak-rechtbank-ongerechtvaardigde-verrijking-staat](#)
[2012-06-18-fd-staatsbosbeheer-doet-natuur-in-de-uitverkoop-en-flirt-met-privatisering-landgoed-bv](#)
[2012-06-20-issuu-nieuwe-toekomst-voor-bbe-park-cuijk-van-rwe-essent](#)
[2012-06-21-cuc-fsc-surveillance-rapport-nl-george-borgman-biomasslobby-staatsbosbeheer-regio-zuid-cu-fm-coc-016655](#)
[2012-06-21-cuc-fsc-surveillance-report-en-george-borgman-biomasslobby-staatsbosbeheer-regio-zuid-cu-fm-coc-016655](#)
[2012-08-06-rwe-ieabioenergy-global-wood-chip-trade-for-energy](#)
[2012-09-12-biofuelwatch-sustainable-biomass-a-modern-myth](#)
[2012-10-02-eu-innovating-for-sustainable-growth-a-bioeconomy-for-europe-2012](#)
[2012-10-05-bioenergy-analyzing-the-effects-on-atmospheric-co2-levels-of-increased-use-of-bioenergy-from-forest-biomass](#)
[2012-11-00-vnbl-stadsrand-omvormen-tot-energiebos-advn-bv-borgman-beheer-en-advies-bv-europe-s-energy-point-bv-face-the-future-bv](#)
[2012-11-01-ministerie-van-economische-zaken-landbouw-en-innovatie-goedkeuringsbesluit-gedragscode-bosbeheer](#)
[2012-11-02-biomassalland-houtige-biomassa-bestuursleden-george-borgman-beheer-advies-bv-en-jeroen-oorschot](#)
[2012-11-02-edu-nl-uu-enhancing-the-implementation-of-quality-and-sustainability-standards-and-certification-schemes-for-solid-biofuels](#)
[2012-11-06-usi-utrecht-sustainability-institute-annual-report-2012](#)
[2012-11-08-bioenergy-mineral-soil-carbon-fluxes-in-forests-and-implications-for-carbon-balance-assessments](#)
[2012-11-12-tki-bbe-biomassalobby-presentatie-peter-paul-schouwenberg-rwe-essent](#)
[2012-11-13-dogwoodalliance-evidence-of-the-use-of-whole-trees-by-top-wood-pellet-exporters-from-the-us-south-to-europe](#)
[2012-11-13-dogwoodalliance-whole-tree-wood-pellet-production-report](#)
[2012-11-13-dogwoodalliance-evidence-of-the-use-of-whole-trees-by-top-wood-pellet-exporters-from-the-us-south-to-europe](#)
[2012-11-17-probos-borgman-beheer-en-advies-bv-biomassa-stroomlijn-groen-goud-uit-landschapsonderhoud](#)
[2012-11-19-edu-nl-uu-the-techno-economic-potential-of-integrated-gasification-co-generation-facilities-with-ccs-going-from-coal-to-biomass](#)
[2012-11-19-elsevier-the-techno-economic-potential-of-integrated-gasification-co-generation-facilities-with-ccs-going-from-coal-to-biomass](#)
[2012-11-29-bnnvara-zembla-panda-onder-vuur-wereld-natuurfonds-wnf-biomassalobby-ed-nijpels-jacqueline-cramer-tjasa-bole-rentel](#)
[2012-12-07-greenpeace-oxfamnovib-wwf-natuurenmilieu-iucn-actionaid-oproep-stop-subsidie-bij-en-meestook-biomassa-in-kolencentrales](#)
[2012-12-12-pfpi-biomass-energy-in-pennsylvania-implications-for-air-quality-carbon-emissions-and-forests](#)
[2012-12-13-nrc-het-bos-blijft-gratis-maar-moet-staatsbosbeheer-wel-geld-opleveren](#)
[2012-12-00-edu-nl-wur-strategische-agenda-bos-en-hout-internationaal-bio-economie-en-bedrijfsvoering](#)
[2012-12-13-somo-belangenbehartiging-van-de-nederlandse-biobrandstofindustrie](#)
[2012-12-14-bvor-warmte-uit-hout](#)
[2012-12-20-boschap-gedragscode-bosbeheer-2010-2015-incl-aanvulling-tussenuitspraak-23-aug-2012](#)
[2012-12-21-rspb-dirtier-than-coal-why-government-plans-to-subsidise-burning-trees-are-bad-news-for-the-planet](#)
[2013-00-00-topsectorenergie-tki-bbe-biomassacentrale-essent-rwe-staatsbosbeheer-subsidieregeling-sde-bio-energie-2013](#)
[2013-01-00-rivm-report-on-the-effects-of-deadly-particulate-pollution](#)
[2013-01-08-groenlinks-eu-green-new-deal-a-strategy-for-a-bio-based-economy-by-bas-eickhout](#)
[2013-01-17-gov-nl-sustainable-biomass-and-bioenergy-in-the-netherlands-report-2012](#)
[2013-01-29-ftm-duurzaam-nederland-verder-weg-dan-ooit](#)
[2013-02-05-co2ntramine-co2-opslag-als-oplossing-tegen-aardbevingen-in-groningen](#)
[2013-02-11-downtoearth-verstrikt-in-groene-stroom-biomassa-co2-certificaten-fout-hout-green-gold-label-nta8080](#)
[2013-02-12-trees-for-all-stichting-statuten-wijziging](#)
[2013-02-14-biofuelwatch-rwe-plans-tilbury-biomass-power-station-will-seriously-harm-forests-the-climate-and-local-people-s-health](#)
[2013-02-21-rwe-essent-biobased-economy-park-cuijk-eerste-in-rij-van-bbe-parkconcept-koppelen-van-waardeketens-het-grote-winstpunt](#)

[2013-03-00-cedelft-betaalde-pro-biomassa-lobby-backcasting-to-the-future](#)
[2013-03-06-ftm-vvd-misrekenen-zich-met-duurzame-energie](#)
[2013-03-27-rwe-essent-corporate-responsibility-report-2012](#)
[2013-04-02-ieabioenergy-biomasslobby-examining-sustainability-certification-of-bioenergy](#)
[2013-04-11-probos-biomasslobby-discussiemiddag-bio-energie-voor-het-platform-hout-nederland-phn](#)
[2013-04-18-ecm-tno-biomassalobby-biomass-and-energy-efficiency](#)
[2013-04-25-wise-rwe-essent-is-zichzelf-niet-meer](#)
[2013-04-25-buitenfonds-stichting-staatsbosbeheer-kvk-57806160-directeur-sylvo-thijsen-raad-van-toezicht](#)
[2013-05-15-gov-nl-minez-rvo-agentschapnl-statusdocument-bio-energie-2012](#)
[2013-05-15-gov-nl-rvo-universiteiten-en-sociale-innovatie](#)
[2013-05-17-rwe-essent-georgia-biomass-pelletmill-process](#)
[2013-06-00-edu-nl-wur-the-biofuel-market-in-the-netherlands-in-perspective](#)
[2013-06-00-somo-supply-chain-transparency-and-the-origin-of-solid-biomass-for-electricity-generation-in-the-netherlands](#)
[2013-06-06-probos-biomassalobby-secretariaat-platformhout-in-nederland-phn](#)
[2013-06-06-probos-biomassalobby-secretariaat-biomassa-upstream-stuurgroep-bus](#)
[2013-06-06-probos-ecofys-biomassalobby-bioexchange-nl-bioxchange-org-marktplaats-voor-biomassastromen-2003-2005](#)
[2013-07-02-probos-kosten-en-baten-wilgenenergieplantages](#)
[2013-07-08-edu-nl-wur-de-logistiek-van-biomassa-voor-de-biobased-economy](#)
[2013-07-15-snl-jaarverslag-stichting-certificering-snl-over-het-jaar-2012](#)
[2013-07-18-greco-corruption-prevention-in-respect-of-members-of-parliament-judges-and-prosecutors-in-the-netherlands](#)
[2013-07-19-edu-nl-uu-rwe-essent-green-gold-label-ggl-biomass-certification-case-studies](#)
[2013-08-13-gov-nl-pbl-and-edu-nl-wur-biomasslobby-climate-effects-of-wood-used-for-bioenergy](#)
[2013-08-25-energiehout-biomassabv-staatsbosbeheer-website](#)
[2013-08-25-energiehout-biomassabv-staatsbosbeheer-doelgroep](#)
[2013-08-25-energiehout-biomassabv-staatsbosbeheer-van-werven-bv-van-der-wiel-bv-vagroen-biomassa-bioenerco-bv-nuon](#)
[2013-08-25-energiehout-biomassabv-staatsbosbeheer-contactpersonen-zwier-van-olst-hendrik-jan-ter-weeme-en-jochem-beijer](#)
[2013-08-30-60-scientists-eu-biomass-policies-pose-risk-our-forests-and-climate](#)
[2013-09-02-edu-nl-wur-fsc-keurmerk-onder-vuur](#)
[2013-09-06-ser-energieakkoord-voor-duurzame-groei](#)
[2013-09-08-vbne-boschap-biomassalobby-gebruik-van-eigen-houtige-biomassa-in-biomassainstallaties](#)
[2013-09-08-vbne-boschap-biomassa-praktijkadvies-1-ton-biomassa-is-ca-3-kuub-houtchips](#)
[2013-09-20-european-commission-a-new-eu-forest-strategy-for-forests-and-the-forest-based-sector](#)
[2013-09-23-ecm-ea-bioenergy-task-33-biomasslobby-report-on-biomass-gasification-in-the-netherlands](#)
[2013-09-25-vbne-vereniging-van-bos-en-natureigenaren-vervangt-nederlandse-vereniging-van-boseigenaren-nvbe-en-boschap](#)
[2013-10-10-rwe-essent-essent-wekt-meeste-biomassa-stroom-op](#)
[2013-10-11-biobasedeconomy-vagroen-grontmij-sweco-biomassa-bv-probos-biomassalobby-project-energie-en-houtketens](#)
[2013-10-24-biofuelwatch-biomass-the-chain-of-destruction-executive-summary](#)
[2013-10-31-environmental-coalition-calls-for-subsidy-cuts-to-dirty-biomass-energy](#)
[2013-11-00-dcmr-onderzoek-naar-de-impact-van-biobrandstoffen-op-luchtkwaliteit-en-gezondheid](#)
[2013-11-10-greenpeace-report-canada-s-resolute-forest-products-opening-fsc-to-controversial-controlled-wood-sources](#)
[2013-11-19-woodpellet-assn-ca-what-will-happen-to-our-industry-if-ngos-convince-regulators-that-wood-pellets-cause-climate-change](#)
[2013-11-20-gov-nl-minez-handbook-on-sustainability-certification-of-solid-biomass-for-energy-production](#)
[2013-11-22-edu-nl-wur-kgagro-boschap-biomassa-uit-natuur-en-landschap](#)
[2013-11-27-edu-nl-wur-probos-biomassalobby-begrippenlijst-biomassa-uit-bossen](#)
[2013-11-28-staatsbosbeheer-verslag-prestatie-output-300-000-m3-rondhout-oogst-per-jaar](#)
[2013-12-00-gov-nl-minez-rvo-protocol-monitoring-materiaalstromen-biobased-economie-bbe](#)
[2013-12-06-gov-nl-sustainable-biomass-and-bioenergy-in-the-netherlands-report-2013](#)
[2013-12-06-gov-nl-minez-handboek-duurzaamheidscertificatie-van-biogas](#)
[2013-12-09-gov-nl-minez-rvo-how-to-select-a-biomass-certification-scheme](#)
[2013-12-09-gov-nl-minez-rvo-sustainability-certification-for-biomass-shaping-the-biomass-market](#)
[2013-12-21-downtoearthmagazine-verdwaald-in-groenestroomland](#)
[2014-01-00-edu-nl-wur-alterra-staatsbosbeheer-interactief-kappen-de-maatschappelijke-acceptatie-van-houtoogst](#)
[2014-01-10-esa-viewing-forests-through-the-lens-of-complex-systems-science](#)
[2014-01-15-nature-rate-of-tree-carbon-accumulation-increases-continuously-with-tree-size](#)
[2014-01-17-rwe-essent-profiel](#)
[2014-01-17-theconversation-big-old-trees-grow-faster-making-them-vital-carbon-absorbers](#)
[2014-01-21-edu-nl-wur-probos-duurzaam-geproduceerd-hout-op-de-nederlandsemarkt-in-2011](#)
[2014-01-22-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-biomassalobby-probos-bioxchange-houtstromen-presentatie-nico-leek](#)
[2014-01-22-ecofys-bioxchange-com-the-international-trading-floor-for-biomass-energy-presentation-bas-van-dun](#)

[2014-02-00-rvo-kwaliteitsborging-van-houtige-biomassa-buitenlandervaringen](#)
[2014-02-03-greenpeace-stop-kolencentrales-rwe-essent-eon-gdf-suez-electrabel](#)
[2014-02-05-mob-sluit-niet-alleen-de-oude-maar-ook-de-drie-nieuwe-nederlandse-kolencentrales-van-rwe-eon-en-gdf](#)
[2014-02-05-somo-europes-largest-stand-alone-biomass-power-plant-highlights-need-for-increased-transparency-on-the-origin-of-biomass](#)
[2014-02-12-rwe-essent-groene-stroom-leveren-en-opwekken](#)
[2014-02-14-edu-nl-uu-biomassalobby-copernicus-instituut-proefschrift-ric-hoefnagels-bruggen-slaan-in-bio-energie](#)
[2014-02-21-downtoearthmagazine-de-andere-milieuactivisten-achter-tralies-opvang-co2-op-losse-schroeven](#)
[2014-02-27-gov-nl-rvo-green-matter-magazine-highlighting-sustainable-biomass-projects](#)
[2014-03-00-rwe-essent-sustainable-development-eindrapportage](#)
[2014-03-03-bvor-warmte-uit-hout](#)
[2014-03-10-iea-bioenergy-annual-report-2013](#)
[2014-04-02-pfpi-how-biomass-energy-has-become-the-new-coal](#)
[2014-04-02-iea-bioenergy-edu-nl-uu-copernicus-institute-biomassalobby-rwe-essent-low-cost-long-distance-biomass-supply-chains](#)
[2014-04-06-biobased-industry-verslag-2014](#)
[2014-04-16-gov-nl-algemene-rekenkamer-compensatie-van-schade-aan-natuurgebieden](#)
[2014-05-13-gov-nl-eerste-kamer-verslag-van-de-tijdelijke-commissie-greco-rapport](#)
[2014-05-23-ecm-tno-biomassalobby-biomass-combustion-services](#)
[2014-05-26-probos-biomassalobby-biomassapotentieel-nblh-sector-in-2020-en-2050](#)
[2014-06-00-cedelft-betaalde-pro-biomassa-lobby-backcasting-haaglanden-klimaatneutraal](#)
[2015-06-01-nos-grontmij-overgenomen-voor-354-miljoen-door-sweco](#)
[2014-06-02-vbne-platform-hout-in-nederland-actieprogramma-duurzame-biomassa-2020-voor-meer-inzet-van-houtige-biomassa](#)
[2014-06-03-bezinningsgroepenergie-denktank-energie-en-milieu-essaybundel-40-jarig-jubileum](#)
[2014-06-10-gov-nl-provincie-noord-brabant-rwe-essent-duurzaam-misleidend-en-toezicht-provincie-faalt](#)
[2014-06-10-rwe-essent-mvo-verslag-essent-2012](#)
[2014-06-17-boschap-platform-hout-in-nederland-biobased-economy-het-houtconvenant-voor-houtige-biomassa](#)
[2014-06-18-stibbe-gewijzigde-wet-natuurbescherming-aan-tweede-kamer-aangeboden](#)
[2014-07-03-rwe-essent-nederland-en-de-biobased-economy-hoe-mobiliseren-we-de-benodigde-houtachtige-biomassa](#)
[2014-07-03-edu-nl-wur-alterra-biomassalobby-biomassadoelen-energieakkoord-vergen-visie-en-beleid-op-mobiliseren-van-biomassa](#)
[2014-07-03-edu-nl-wur-alterra-biomass-lobby-energy-agreement-biomass-goals-require-vision-and-policies-to-mobilize-biomass](#)
[2014-07-10-cato2-integrated-cato2-knowledge-prepares-for-the-next-step-in-co2-capture-and-storage](#)
[2014-07-14-energiegids-essent-bouwt-aan-biobased-economy-park-dankzij-mep-en-sde-subsidie-vlaggenschip-bbe](#)
[2014-07-28-rwe-essent-mvo-verslag-essent-2013](#)
[2014-07-29-pfpi-report-to-ftc-on-biomass-power-greenwashing](#)
[2014-08-01-greenpeace-report-fsc-in-russia-certifying-the-destruction-of-intact-forest-landscapes](#)
[2014-08-01-greenpeace-fsc-progress-report-on-key-issues-of-concern-by-allowing-controversial-practices-to-be-certified-by-fsc](#)
[2014-08-20-birdlife-eeb-te-bioenergy-a-carbon-accounting-time-bomb](#)
[2014-08-26-gov-nl-rvo-greendeal-duurzaamheid-vaste-biomassa](#)
[2014-08-31-rwe-essent-nieuwe-energie-kennissessie-internationale-kansen-voor-biomassa-en-bio-energie](#)
[2014-09-03-nrdc-truth-about-biomass-industry-how-wood-pellet-exports-pollute-our-climate-and-damage-our-climate-and-forests](#)
[2014-09-06-energiebos-partners-advn-bv-borgman-beheer-en-advies-bv-europe-s-energy-point-bv-face-the-future-bv](#)
[2014-09-10-avih-kritiek-op-wet-natuurbescherming-ontheffing-herplantplicht-natura2000-en-decentralisatie](#)
[2014-09-16-mdpi-legal-harvesting-sustainable-sourcing-and-cascaded-use-of-wood-for-bioenergy-certification-frameworks](#)
[2014-09-29-ftm-duurzame-energie-wordt-spotgoedkoop](#)
[2014-09-31-rwe-essent-nieuwe-energie-duurzame-innovatie-de-weg-voorwaarts](#)
[2014-10-08-volkskrant-biobrandstof-in-nederland-in-de-knel-door-milieubeweging-zegt-door-rwe-betaalde-biomassalobby-ecm-en-andre-faaij](#)
[2014-10-10-climaxi-fsc-en-het-greenwashen-van-houtpellets](#)
[2014-10-16-ad-biomassacentrale-lage-weide-van-nuon-naar-eneco](#)
[2014-10-30-beon-routekaart-groen-gas](#)
[2014-11-16-biofuelwatch-burning-wood-in-power-stations-public-health-impacts](#)
[2014-11-26-groene-amsterdammer-nevenfuncties-van-hoogleraar-catrinus-jepma-leidt-tot-belangenverstrengeling](#)
[2014-12-04-gov-nl-minez-convenant-staatsbosbeheer-een-maatschappelijke-onderneming](#)
[2014-12-04-gov-nl-minez-convenant-staatsbosbeheer-een-maatschappelijke-onderneming-samenvatting](#)
[2014-12-12-mwa-green-deal-bevorderen-duurzaam-bosbeheer-voortgangsrapportages-ondertekenaars](#)
[2014-12-12-ser-energieakkoord-voor-duurzame-groei-duurzaamheidscriteria-biomassa](#)
[2014-12-18-boerderij-cees-veerman-nieuwe-voorzitter-nationaal-groenfonds](#)
[2014-12-24-bvor-houtchips-als-brandstof](#)
[2014-12-24-gov-nl-minez-duurzaamheidscriteria-vaste-biomassa-voor-energietoepassingen](#)
[2015-01-00-usitc-developments-in-the-global-trade-of-wood-pellets](#)
[2015-01-12-knaw-vertrouwen-in-biobrandstof-en-houtstook-misplaatst](#)

[2015-01-12-knaw-visiedocument-biobrandstoffen-en-hout-als-energiebronnen-effect-op-uitstoot-van-broeikasgassen](#)
[2015-01-12-knaw-biofuel-and-wood-as-energy-sources-effect-on-greenhouse-gas-emissions](#)
[2015-01-14-burobakker-passende-beoordeling-modernisering-energiecentrale-maasbracht](#)
[2015-01-20-nen-attero-eerste-producent-van-groene-stroom-uit-aantoonbaar-duurzame-biomassa](#)
[2015-01-22-vattenfall-feestelijke-Opening-Koppeling-Nuon-Stadswarmte-met-AVR](#)
[2015-01-23-gov-nl-minez-minister-kamp-besluit-voortzetting-overleg-duurzaamheidscriteria-biomassa](#)
[2015-01-26-edu-nl-uu-copernicus-biomassalobby-boze-brief-betaalde-biomassalobbyist-wim-turkenburg-aan-knaw](#)
[2015-01-27-vbne-biomassalobby-verwarmen-op-eigen-hout-stap-voor-stap-aanpak](#)
[2015-01-28-uu-utrecht-university-copernicus-institute-of-sustainable-development-partners](#)
[2015-02-11-oneworld-de-groene-dromen-van-essent](#)
[2015-03-00-nrdc-think-wood-pellets-are-green-think-again](#)
[2015-03-00-fern-burning-matter](#)
[2015-03-12-ecn-tno-biomassalobby-innovations-in-biomass-technology](#)
[2015-03-18-energiemaatschappijen-en-milieuorganisaties-convenant-duurzaamheid-biomassa](#)
[2015-03-30-nen-commissieplan-duurzaamheidscriteria-voor-biomassa](#)
[2015-03-31-vbne-opvolger-bosch-biomassalobby-eerste-jaarverslag-de-opbouw](#)
[2015-04-01-european-parliament-report-on-a-new-eu-forest-strategy-for-forests-and-the-forest-based-sector](#)
[2015-04-09-wim-turkenburg-energy-and-environmental-consultancy-climate-change-and-our-future-energy-system](#)
[2015-04-16-ecn-tno-biomassalobby-biomass-conversion-technologies](#)
[2015-04-21-rivm-luchtkwaliteit-en-gezondheidsrisico's](#)
[2015-05-15-ncbi-inter-plant-communication-through-mycorrhizal-mediates-complex-adaptive-behaviour-in-plant-communities](#)
[2015-05-21-deloitte-energy-market-reform-in-europe-energy-and-climate-policies-achievements-and-challenges-to-2020-and-beyond](#)
[2015-06-01-swecogroup-press-release-sweco-and-grontmij-to-create-europes-leading-engineering-consultancy](#)
[2015-06-18-wim-turkenburg-energy-and-environmental-consultancy-should-we-pave-the-way-for-co2-recycling](#)
[2015-06-20-bvor-houtpellets-als-brandstof](#)
[2015-06-23-face-forests-absorbing-carbondioxide-emissions-face-for-futures-bv-uitspraak-rechtbank-ongerechtvaardigde-verrijking-staat](#)
[2015-06-24-pfpi-biomass-carbon-neutrality-rider-in-congressional-appropriations-bill-will-increase-co2-emissions-threaten-forests](#)
[2015-06-29-edu-nl-wur-alterra-ecologie-van-bosbodems](#)
[2015-07-15-gov-nl-minez-convenant-staatsbosbeheer-een-maatschappelijke-onderneming-2014-addendum](#)
[2015-07-29-eneco-informatiebrief-biomassacentrale-lage-weide-utrecht-atoomweg](#)
[2015-08-06-ciep-clingendael-eu-lobbyfacts-database-information-2014](#)
[2015-08-14-duic-eneco-wil-biomassacentrale-met-50-vrachtwagens-met-biomassa-per-dag-bevoorraden](#)
[2015-09-04-staatsbosbeheer-ondernemingsplan-2015-2020](#)
[2015-09-06-biofuelwatch-why-bioenergy-should-not-be-included-in-the-next-eu-renewable-energy-directive](#)
[2015-09-22-avih-bosbouw-artikel-rudi-van-hedel-grontmij-sweco-vagroen-van-werven-staatsbosbeheer-biomassalobby](#)
[2015-09-25-sweegersfinance-hoe-de-oprichters-van-greenchoice-het-bedrijf-bijna-te-gronde-richtten](#)
[2015-10-00-vanlanschotkempen-investment-banking-corporate-finance-transactions-2015-grontmij-sweco-october](#)
[2015-10-05-avih-bbe-vbne-fpg-bvor-pbe-biomassalobby-boekje-goed-nieuws-over-nederlandse-biomassa](#)
[2015-10-14-avih-uitnodiging-bevorderen-biomassa-keten-samenwerking-bij-van-den-broek-biomassa-bv](#)
[2015-10-20-climatecentral-burning-trees-as-fuel-in-power-plants-is-heating-the-atmosphere-more-quickly-than-coal](#)
[2015-10-22-sweco-investor-relations-archive-the-offer-for-grontmij](#)
[2015-10-29-wim-turkenburg-climate-change-and-our-future-energy-system-carbon-budget-and-carbon-capture-and-storage-ccs](#)
[2015-11-00-nrdc-in-the-us-southeast-natural-forests-are-being-felled-to-send-fuel-overseas](#)
[2015-11-00-fern-how-biomass-burning-wrecks-europes-forests](#)
[2015-11-00-ce-delft-betaalde-pro-biomassalobby-in-opdracht-van-commissie-corbey-honoreren-kwaliteit-biomassa](#)
[2015-11-12-gov-nl-minez-voortgangsrapportage-energie-uit-hernieuwbare-bronnen-in-nederland-2013-2014](#)
[2015-11-16-bio-enerco-biomassa-bv-staatsbosbeheer-levert-al-ruim-15-jaar-biomassa-aan-biomassacentrale-vattenfall-nuon-lelystad](#)
[2015-11-20-fsc-nederland-herziening-self-approval-is-nu-toegestaan-controle-door-certificeerder-achteraf](#)
[2015-11-24-edu-nl-wur-vnbl-negen-vragen-over-ecologie-van-bosbodems](#)
[2015-11-30-downtoearthmagazine-milieuclubs-gaan-in-zaken](#)
[2015-12-00-minez-strategische-visie-voor-de-inzet-van-biomassa-op-weg-naar-2030](#)
[2015-12-00-nen-nta-8080-1-duurzaamheidseisen-duurzaam-geproduceerde-biomassa-voor-bio-energie-en-biobased-producten-deel-1](#)
[2015-12-01-gov-nl-biomassa-2030-strategische-visie-voor-de-inzet-van-biomassa-op-weg-naar-2030](#)
[2015-12-04-volkscrant-minister-jacqueline-cramer-ik-heb-geen-kolencentrales-gebouwd](#)
[2015-12-04-eu-environmental-implications-of-increased-reliance-of-the-eu-on-biomass-from-the-south-east-us](#)
[2015-12-10-buitenfonds-stichting-staatsbosbeheer-anbi-en-kvk-gegevens](#)
[2015-12-15-changeinc-grootste-biomassagestookte-energiecentrale-van-nederland-terug-in-bedrijf](#)
[2015-12-16-gov-nl-wet-natuurbescherming](#)
[2016-00-00-vbne-staatsbosbeheer-praktijkadvies-oogsten-van-houtige-biomassa](#)

[2016-06-00-springassociates-sluiting-van-de-nederlandse-kolencentrales-maatschappelijke-en-economische-effecten](#)
[2016-01-14-bosgroep-biomassalobby-impact-gemechaniseerde-houtoogst-op-bosbodem-en-effecten-van-werken-met-dunningspaden](#)
[2016-03-11-pbl-ecn-tno-biomassalobby-symposium-presentatie-hoogste-tijd-voor-de-lange-termijn](#)
[2016-01-04-ftm-de-inefficiënte-verbranding-van-miljarden-belastinggeld](#)
[2016-01-16-fern-european-commissions-biodiversity-offset-report-shows-it-is-deaf-to-the-concerns-of-eu-citizens](#)
[2016-01-18-downtoearth-het-probleem-van-biomassa-uit-nederlandse-bossen](#)
[2016-01-27-gov-nl-kamerbrief-over-strategische-visie-inzet-biomassa](#)
[2016-01-31-rotterdam-bioport-biomassa-in-a-biobased-economy](#)
[2016-02-01-gov-nl-minez-beantwoording-vragen-over-bij-en-meestook-van-duurzame-biomassa-in-kolencentrales](#)
[2016-02-02-tweede-kamer-der-staten-generaal-duurzame-ontwikkeling-en-beleid-motie-beeindiging-meestook-biomassa-in-kolencentrales](#)
[2016-02-04-edu-nl-rug-co2-emissions-trading-in-the-eu-models-and-policy-applications-ets-ccs-supervisor-jepma-catrinus](#)
[2016-02-15-staatsbosbeheer-rapport-groeiende-toekomst-de-bosvisie-van-staatsbosbeheer](#)
[2016-02-24-edu-nl-wur-vnbl-permanente-dunningspaden-oplossing-beperken-bodemverdichting](#)
[2016-03-00-edu-nl-uu-wur-paid-biomassalobby-macroeconomic-outlook-of-sustainable-energy-and-biorenewables-innovations](#)
[2016-03-01-hier-klimaatbureau-en-rwe-essent-herzien-samenwerking](#)
[2016-03-04-tki-bbe-biomassalobby-the-future-of-the-dutch-bio-based-economy](#)
[2016-03-06-biomassalobby-bv-nl-macro-economic-outlook-of-sustainable-energy-and-biorenewables](#)
[2016-03-09-nvdb-commissie-corbey-advies-duurzaamheidscriteria-biomassa-post-2020](#)
[2016-03-15-nrdc-comments-on-the-impact-of-bioenergy-and-the-rggi-modeling-sensitivities-to-assumptions-about-biomass-carbon-pollution](#)
[2016-03-15-edu-nl-uu-copernicus-instituut-betaalde-pro-biomassa-lobby-de-klimaatdoelstelling-van-parijs](#)
[2016-03-23-buitenfonds-stichting-staatsbosbeheer-jaarverslag-2015](#)
[2016-03-31-rwe-securing-the-future-our-responsibility-report-2015](#)
[2016-04-00-rva-dutch-accreditation-council-publieksverslag-2015-werken-aan-vertrouwen-met-ed-nijpels-biomassalobby](#)
[2016-04-04-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobbyorganisatie-website-doel-van-de-bus](#)
[2016-04-04-bus-biomassa-upstream-stuurgroep-probos-biomassalobbyorganisatie-deelnemers-stuurgroep](#)
[2016-04-06-pfpi-carbon-and-forest-impacts-of-biomass-energy](#)
[2016-04-14-mob-beter-eeen-afvaloven-in-je-achtertuin-dan-eeen-biomassacentrale-van-eneco](#)
[2016-05-04-emis-vito-ecn-zorgt-voor-europese-certificering-van-bio-based-producten](#)
[2016-05-06-edu-nl-uu-copernicus-institute-paid-biomassalobby-challenges-and-opportunities-for-international-trade-in-forest-biomass](#)
[2016-05-10-birdlife-ngo-s-urge-the-european-commission-to-change-unsustainable-bioenergy-policy](#)
[2016-05-10-nationaleco2markt-we-zijn-begonnen-oa-essent-natuurmonumenten-natuurenmilieu-climate-neutral-group-mijnbouw-bv-etc](#)
[2016-05-12-wwf-the-afterlife-of-a-tree](#)
[2016-05-12-eu-bioenergy-biofuels-a-story-without-a-happy-end](#)
[2016-05-25-probos-accountantsverklaring-jaarverslag-2015](#)
[2016-06-03-fern-up-in-flames-how-biomass-burning-wrecks-europes-forests](#)
[2016-06-14-ers-health-impacts-of-anthropogenic-biomass-burning-in-the-developed-world](#)
[2016-06-15-ftm-verbranding-miljardensubsidies-in-kolencentrales-gaat-toch-van-start](#)
[2016-06-16-ovam-duurzaamheidscriteria-en-eeen-afwegingskader-voor-de-inzet-van-houtige-stromen](#)
[2016-06-28-ftm-eu-biobrandstofbeleid-blijkt-eeen-farce](#)
[2019-06-29-bio-enerco-over-bio-enerco-bv](#)
[2016-07-00-fern-a-comparison-of-national-sustainability-schemes-for-solid-biomass-in-the-eu](#)
[2016-07-01-edu-nl-wur-probos-platform-hout-in-nederland-phn-opgeheven-ivm-lobby-biobased-economy-mission-accomplished](#)
[2016-07-12-ciep-clingendael-eu-lobbyfacts-database-information-2015](#)
[2016-07-19-european-commission-environmental-implications-of-increased-reliance-of-the-eu-on-biomass-from-the-south-east-us](#)
[2016-07-21-veolia-ipkw-arnhem-biomassa-centrale-toelichting-ketel-14](#)
[2016-07-22-european-commission-environmental-implications-of-increased-reliance-of-the-eu-on-biomass-from-the-south-east-us](#)
[2016-08-02-pbl-biomassalobby-column-pieter-boot-kolencentrales-ja-of-nee](#)
[2016-09-09-mob-pleit-notitie-mbt-biomassacentrale-eneco-utrecht](#)
[2016-09-12-edu-nl-wur-probos-nederlands-bosbeheer-en-bos-en-houtsector-in-de-bio-economie-scenarios-tot-2030](#)
[2016-09-13-lung-health-organizations-letter-burning-biomass-creates-proven-harm-to-human-health](#)
[2016-09-13-rwe-essent-future-biomass-power-generation-in-the-netherlands](#)
[2016-09-14-nrdc-health-groups-to-congress-burning-biomass-is-bad-for-health](#)
[2016-09-14-avih-persbericht-grontmij-sweco-biomassalobby-video-nederlandse-bossen-leveren-biomassa-voor-duurzame-energie](#)
[2016-09-30-rwe-essent-bio-energie-in-cuijk](#)
[2016-10-05-fsc-nl-landentafel-schrijft-geschiedenis-en-toekomst-herziening-fsc-nl-standaard-door-patrick-jansen-biomassalobby-probos](#)
[2016-10-06-ftm-de-schizofrenie-van-de-bijstooksubsidies-in-kolencentrales](#)
[2016-10-17-facethefuturebv-origins](#)
[2016-10-19-biomassalobby-bv-biobased-economy-nederland-actieplan-bos-en-hout](#)
[2016-10-24-trouw-massale-wouden-voor-het-klimaat](#)

[2016-10-24-vbne-voorheen-boschap-werkplan-2017](#)
[2016-10-24-boerenbusiness-boeren-verbijsterd-om-nieuw-plan-bosaanplant](#)
[2016-10-24-duurzaamondernemen-henk-mirck-nieuwe-bestuursvoorzitter-stichting-trees-for-all-biomassalobby](#)
[2016-10-26-biomassalobby-bv-nl-actieplan-bos-en-hout-klimaattop-houtproductie-voor-bio-economie-energiehout](#)
[2016-11-00-birdlife-international-the-black-book-of-bioenergy-good-intentions-gone-bad](#)
[2016-11-00-energienieuws-essent-rwe-mede-initiatiefnemer-greendeal-nationale-koolstofmarkt](#)
[2016-11-01-nrdc-air-pollution-everything-you-need-to-know](#)
[2016-11-02-ad-vraagtekens-rond-duurzaam-karakter-groen-gas](#)
[2016-11-02-probos-biomassalobby-platformhout-in-nederland-phn-per-1-juli-2016-opgeheven-gaat-over-in-vbne](#)
[2016-11-09-nvde-biomassalobby-nationaal-groenfonds-financiert-biomassacentrale-in-edo](#)
[2016-11-16-ecm-tno-biomassalobby-rwe-essent-tatasteel-enge-uniper-nuon-vattenfall-staatsbosbeheer-tki-bbe](#)
[2016-11-17-universiteit-utrecht-martin-junginger-probiomassalobby-raadsvoorstel-houtenenergiestation](#)
[2016-11-23-gov-nl-energedialog](#)
[2016-11-25-fluxenergie-balende-reacties-op-bosplan-staatsbosbeheer-100000-hectare-nieuw-bos-voor-co2-reductie-en-biomassa](#)
[2016-12-00-edu-nl-uu-copernicus-institute-challenges-and-opportunities-for-international-trade-in-forest-biomass](#)
[2016-12-02-cobra-boswet-versus-wet-natuurbescherming-wie-is-bevoegd](#)
[2016-12-05-nu-kolencentrale-geertruidenberg-voor-groot-deel-over-op-biomassa](#)
[2016-12-14-pfpi-calling-out-bioenergy-myths-facing-realities-biomass-energy-as-a-carbon-con](#)
[2016-12-14-chathamhouse-biomass-energy-and-forests-finding-the-missing-emissions](#)
[2016-12-31-mobilisation-for-the-environment-verstoken-van-biomassa-een-doodlopende-weg-stop-de-perverse-subsidies-voor-houtstook](#)
[2017-00-00-sbp-sustainable-biomass-program-annual-report](#)
[2017-01-24-avih-provinciale-loket-wet-natuurbescherming-kapmelding-ontheffing-aanvragen-soort-en-gebiedsbescherming](#)
[2017-02-07-birdlife-the-burning-issue-when-bioenergy-goes-bad](#)
[2017-02-20-sbp-control-union-certifications-bv-evaluation-of-pinewells-sa-compliance-public-summary-report](#)
[2017-02-25-ftm-de-methode-jorritsma-als-zij-belt-wordt-er-opgenomen](#)
[2017-03-08-boomfeestdag-staatsbosbeheer-nieuwsbrief-stichting-nationale-boomfeestdag-2017](#)
[2017-03-13-ecofys-rapport-minez-rvo-beschikbaarheid-houtige-biomassa-voor-energie-in-nederland](#)
[2017-03-21-biofuelwatch-open-ngo-letter-on-international-day-for-forests-fao-celebrates-cutting-them-down-for-energy](#)
[2017-03-22-ftm-bos-als-brandstof-voor-onze-kolencentrales](#)
[2017-03-24-scientists-statement-increase-in-harvesting-of-wood-will-decrease-the-biodiversity-of-nature-and-accelerate-climate-change](#)
[2017-03-30-rwe-essent-pro-biomassa-lobby-future-amercentrale-presentatie](#)
[2017-04-05-wise-rwe-essent-innogy-wat-is-er-veranderd](#)
[2017-04-13-edu-nl-uu-copernicus-instituut-biomassalobby-the-biomass-transition-project-in-the-netherlands](#)
[2017-05-22-groenfonds-biomassacentrale-becc-winst-natuur-en-milieu](#)
[2017-05-24-provincie-gelderland-motie-groenlinks-d66-pvda-sp-cda-vvd-verbranding-van-biomassa](#)
[2017-04-25-fluxenergie-warmtenetten-grote-veranderingen-voor-een-nederland-dat-straks-gasloos-is](#)
[2017-05-08-ukrant-edu-nl-rug-onderzoek-naar-belangenverstrengeling-rien-herber-en-catrinus-jepma-rug-rwe-gasterra-en-shell](#)
[2017-05-08-dag-edu-nl-rug-integrity-investigation-rien-herber-and-catrinus-jepma-rwe-gasterra-shell-gazprom-exxonmobil-part-2](#)
[2017-05-11-green-deal-pilot-nationale-koolstofmarkt-dealtekst-en-alle-betrokkenen](#)
[2017-05-25-fluxenergie-eteck-neemt-16-warmtenetten-eneco-over](#)
[2017-05-26-gov-nl-staatscourant-intentieovereenkomst-actieplan-bos-en-hout](#)
[2017-05-26-gov-nl-minienm-biomassalobby-convenant-intentieovereenkomst-actieplan-bos-en-hout](#)
[2017-05-30-ciep-clingendael-eu-lobbyfacts-database-information-2015](#)
[2017-05-30-platformbioenergie-platform-bio-energiecluster-en-samenwerkingspartners](#)
[2017-06-00-nrdc-dogwoodalliance-the-sustainable-biomass-program-smokescreen-for-forest-destruction-and-corporate-non-accountability](#)
[2017-06-00-adb-adviescommissie-dbe-samenstelling-van-de-commissie](#)
[2017-06-08-rwe-ieabioenergy-global-wood-chip-trade-for-energy](#)
[2017-06-12-dekra-nta8080-betterbiomass-certification-bio-energy-certification-presentation](#)
[2017-06-25-bij12-natuursubsidies-subsidiestelsel-natuur-en-landschap-snl-natuurbeheerplan](#)
[2017-06-27-gov-nl-minez-brief-minister-kamp-aan-tweede-kamer-stand-van-zaken-ccs-project-road](#)
[2017-06-30-gov-nl-minez-rvo-btg-innovatieve-technologie-in-beheer-en-oogst-van-houtige-biomassa](#)
[2017-07-06-probos-biomassalobby-nieuwe-machines-apps-en-andere-innovaties](#)
[2017-07-05-rwe-innogy-renewables-biomass](#)
[2017-08-00-radboud-universiteit-nederlands-energiebeleid-op-hete-kolen](#)
[2017-08-00-staatsbosbeheer-energiehout-biomassabv-btgbiomassbv-heatplusbv-hout-voor-warmte-biobased-economy-bbe](#)
[2017-08-00-staatsbosbeheer-energiehout-biomassabv-btgbiomassbv-heatplusbv-hout-voor-warmte-biobased-economy-eindrapport](#)
[2017-09-05-sbp-control-union-certifications-bv-valuation-of-rwe-generation-nl-bv-essent-compliance-with-the-sbp-framework-summary](#)
[2017-09-08-edu-nl-uu-copernicus-institute-biomassalobby-junginger-naar-een-biobased-economy-tussen-panacee-en-pandemonium](#)
[2017-09-15-houtwereld-greenpeace-en-overige-milieuorganisaties-starten-kort-geding-tegen-rwe-essent-ivm-ongecertificeerde-biomassa](#)

[2017-09-20-edu-nl-wur-het-nederlandse-bos-als-bron-van-co2](#)
[2017-09-26-wim-turkenburg-energy-and-environmental-consultancy-noodzaak-status-en-potentie-van-ccus](#)
[2017-09-28-ecn-tno-biomassalobby-duurzame-energie-chemie-en-materialen-uit-biomassa-via-thermochemische-conversie](#)
[2017-10-03-agrochemie-cees-veerman-nieuwe-voorzitter-raad-van-toezicht-tki-bbe-bio-based-economy](#)
[2017-10-06-wwf-bioenergy-laid-bare-fuelling-climate-change-fuelling-hunger](#)
[2017-10-06-boomfeestdag-staatsbosbeheer-intentieverklaring-bomenverdrag-ieder-kind-een-boom-2018](#)
[2017-10-12-gov-nl-minienm-handreiking-onbehandeld-hout](#)
[2017-10-27-tki-bbe-biomassa-het-nieuwe-goud-brief-cees-veerman-namens-bio-based-economy-lobby-aan-minezk-min-wiebes](#)
[2017-10-31-orstedbioenergy-and-thermal-power-fsc-c130685-nc-coc-009619-nc-cw-009619-fuel-wood-wood-chips-wood-pellets](#)
[2017-11-02-beon-biomassalobby-bio-energiepartijen-oost-nederland-presenteren-belangrijke-mijlpalen-better-biomass-nta8080](#)
[2017-11-12-easac-multi-functionality-and-sustainability-in-the-european-union-forests](#)
[2017-11-22-groene-bij-bio-denkt-iedereen-meteen-dat-het-goed-zit](#)
[2017-11-22-investico-trouw-waarom-biomassa-een-grotere-klimaatkiller-is-dan-steenkool](#)
[2017-11-23-edu-nl-wur-de-ene-boom-is-de-andere-niet](#)
[2017-11-25-gld-streep-door-plannen-voor-biomassacentrale-nijmegen](#)
[2017-11-30-cedelft-mini-mkba-100000-hectare-extra-bos-in-nederland](#)
[2017-12-07-rtvnoord-leg-sluiting-kolencentrales-vast](#)
[2017-12-08-fern-a-dangerous-delusion-debunking-the-myths-around-sustainable-forests-and-the-european-bioenergy-policy](#)
[2017-12-13-greendeals-pilot-nationale-koolstofmarkt-factsheet](#)
[2018-00-00-sbp-sustainable-biomass-program-annual-report](#)
[2018-01-08-easac-letter-to-president-of-the-european-commission-critical-analyses-of-burning-woody-biomass](#)
[2018-01-09-wwf-eu-bioenergy-proposals-threat-to-climate-and-sustainable-development](#)
[2018-01-09-30-ngos-letter-on-bioenergy-a-serious-threat-to-climate-and-sustainable-development-goals](#)
[2018-01-14-800-scientists-letter-to-the-eu-parliament-regarding-forest-biomass](#)
[2018-01-24-vnbl-staatsbosbeheer-produceert-jaarlijks-zo-n-300-000-m3-rondhout-bijna-de-helft-van-de-totale-660-000-m3-oogst-in-nederland](#)
[2018-01-30-rtvnoord-groningen-relatief-1-na-meest-vervuilende-provincie-uitstoot-flink-toegenomen](#)
[2018-02-02-fern-covered-in-smoke-why-burning-biomass-threatens-european-health-report](#)
[2018-02-09-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-pilot-nationaleco2markt-nl-greendeal-factsheet](#)
[2018-02-20-eu-update-of-the-2012-bioeconomy-strategy](#)
[2018-02-21-gov-nl-minez-rvo-kansen-bio-energie-voor-de-industrie-agrarische-sector-en-tiliteit](#)
[2018-03-09-nrdc-bioenergy-threatens-the-heart-of-north-american-wetland-forests](#)
[2018-03-09-nrdc-forests-not-fuel-burning-trees-for-energy-increases-carbon-pollution-and-destroys-our-forests](#)
[2018-03-13-investico-hout-verstoken-kolencentrales-leidt-juist-tot-meer-broeikasgas](#)
[2018-03-14-rwe-tki-bbe-biomassa-nederlands-nieuwe-goud-presentatie-cees-veerman](#)
[2018-03-14-rwe-essent-pro-biomassa-lobby-conferentie](#)
[2018-03-26-greenpeace-verandering-in-het-greenpeace-lidmaatschap-van-de-forest-stewardship-council-fsc](#)
[2018-03-28-greenpeace-statement-no-longer-a-member-of-any-timber-certification-scheme-greenpeace-says-goodbye-to-fsc-pefc](#)
[2018-04-00-world-health-organization-report-91-percent-of-the-world-population-lives-in-places-where-air-quality-exceeds-guideline-limits](#)
[2018-04-13-rwe-our-responsibility-report-2017](#)
[2018-04-18-dnv-gl-rwe-eemshavencentrale-aanvraag-revisievergunning-wabo-verhogen-aandeel-biomassabijstook-van-800-naar-1600-kton-pj](#)
[2018-04-26-gov-nl-pbl-tweedekamer-kabinet-aanpak-klimaatbeleid-brief-van-de-minister-van-economische-zaken-en-klimaat](#)
[2018-04-26-eip-dirty-deception-how-the-wood-biomass-industry-skirts-the-clean-air-act](#)
[2018-05-00-world-health-organization-report-burden-of-disease-from-ambient-air-pollution-for-2016](#)
[2018-05-03-biofpr-paid-biomass-lobby-emerging-bioeconomy-sectors-in-energy-systems-modeling](#)
[2018-05-03-biofpr-paid-biomass-lobby-emerging-bioeconomy-sectors-in-energy-systems-modeling-full-report](#)
[2018-05-09-ciep-clingendael-eu-lobbyfacts-database-information-2016](#)
[2018-05-14-trouw-rwe-essent-van-debron-wanneer-is-groene-energie-echt-groen](#)
[2018-05-24-pbl-biomassalobby-tno-ecn-probos-staatsbosbeheer-vbne-avih-natuurenmilieu-abde-pbe-tkibbe-dnvgl-ecofys-hiernu-degemeynt](#)
[2018-05-29-nationaal-groenfonds-investeren-in-bioenergie](#)
[2018-05-30-globalforestcoalition-biomyths-the-costly-carbon-scam-of-bioenergy-executive-summary](#)
[2018-06-04-scientists-letter-to-eu-parliament-final-negotiations-on-renewable-energy-directive-emissions-biomass-harvesting-and-burning](#)
[2018-06-07-ciep-pbl-rwe-paid-biomasslobby-bio-energy-for-power-and-heat-in-the-netherlands-in-2030](#)
[2018-06-07-ciep-pbl-rwe-paid-biomasslobby-presentation-biomass-an-important-pillar-for-the-energy-transition-bbe](#)
[2018-06-07-ciep-pbl-rwe-paid-biomasslobby-presentation-negative-emissions-in-the-context-of-the-energy-transition-in-the-netherlands](#)
[2018-06-15-easac-commentary-on-forest-bioenergy-and-carbon-neutrality](#)
[2018-06-20-probos-biomassalobby-beschikbaarheid-van-nederlandse-verse-houtige-biomassa-in-2030-en-2050](#)
[2018-06-25-trees-for-all-jaarverslag-2017](#)
[2018-06-26-bvor-organisatie-profiel-bvor](#)
[2019-06-26-utrecht-university-copernicus-institute-ccus-developments-in-the-north-sea-region](#)

[2018-07-04-gov-nl-tweede-kamer-wijziging-omgevingswet-ivm-overgang-van-de-wet-natuurbescherming-naar-de-omgevingswet](#)
[2018-07-10-minez-aanbiedingsbrief-voorstel-hoofdpijnen-klimaatakkoord](#)
[2018-07-10-minez-minister-wiebes-aanbiedingsbrief-aan-eerste-kamer-voorstel-hoofdpijnen-klimaatakkoord](#)
[2018-07-12-probos-biomassalobby-adviesraad-zitten-ook-in-de-staatsbosbeheer-bosbeheer-adviescommissie](#)
[2018-07-13-mkatan-hoeveel-bos-is-er-nodig-om-electriciteitscentrales-te-stoken-op-hout](#)
[2018-07-13-rwe-research-for-power-plants-and-chemical-use-of-coal-in-the-rhenish-lignite-mining-area](#)
[2018-07-16-epv-staatsbosbeheer-directeur-zwier-van-olst-we-moeten-zagerijen-zekerheid-bieden](#)
[2017-08-03-volkskrant-kolencentrales-stoken-niet-duurzaam-zaagsel-en-omzeilen-zo-afspraken-energieakkoord](#)
[2018-08-10-cedelft-betaalde-biomassalobby-beleidsdoorlichting-artikel-19-klimaat](#)
[2018-08-16-rwe-company-presentation](#)
[2018-08-16-sbp-control-union-certifications-bv-valuation-of-rwe-generation-nl-by-essent-compliance-with-the-sbp-framework](#)
[2018-08-16-sbp-control-union-certifications-bv-valuation-of-rwe-generation-nl-by-essent-compliance-with-the-sbp-framework-second-report](#)
[2018-08-18-thefab-co2-emissie-vergelijking-biomassa-en-aardgas-gestookte-centrale-14-9-mwth](#)
[2018-08-27-theguardian-air-pollution-causes-huge-reduction-in-intelligence-study-reveals](#)
[2018-08-31-knaw-nederlandse-gedragscode-wetenschappelijke-integriteit](#)
[2018-09-00-fern-six-problems-with-beccs](#)
[2018-09-00-provincie-gelderland-natuurbeheerplan-2019](#)
[2018-09-06-gov-nl-tweede-kamer-beantwoording-vragen-over-rapport-beschikbaarheid-van-nederlandse-verse-houtige-biomassa-van-probos](#)
[2018-09-08-ftm-dubbele-petten-senatoren](#)
[2018-09-00-sbp-certification-systems-for-solid-and-liquid-biomass](#)
[2018-09-08-ieabioenergy-uu-paid-biomassalobby-overview-of-solid-and-liquid-biomass-trade-globally-presentation-martin-junginger](#)
[2018-11-07-ieabioenergy-uu-paid-biomassalobby-martin-junginger-past-present-and-future-of-global-bioenergy-trade](#)
[2018-09-12-volkskrant-het-klimaatakkoord-wordt-gesaboteerd-zegt-oud-kroonlid-van-de-ser-stop-met-polderen](#)
[2018-09-28-gov-nl-pbl-analyse-van-het-voorstel-voor-hoofdpijnen-van-het-klimaatakkoord](#)
[2018-09-28-gov-nl-pbl-analyse-van-het-voorstel-voor-hoofdpijnen-van-het-klimaatakkoord-samenvatting](#)
[2018-10-15-uu-astma-of-adhd-door-vieze-lucht](#)
[2018-11-09-ecorys-evaluatie-staatsbosbeheer](#)
[2018-11-09-ftm-de-zin-en-onzin-van-warmtenetten](#)
[2018-11-15-groenfonds-biomassacentrale-primco-lelystad-warmte-voor-vattenfall-nuon-ennatuurlijk-veolia](#)
[2018-11-27-rwe-powering-the-business-of-our-customers](#)
[2018-11-30-probos-biomassalobby-borgman-beheer-advies-biomassa-bv-houtige-biomassa-in-de-provincie-utrecht](#)
[2018-12-00-european-environment-agency-report-air-quality-in-europe](#)
[2018-12-00-royal-haskoningdhv-witboek-biomassa-2018](#)
[2018-12-00-ufp-study-long-term-exposure-to-ultrafine-particles-and-incidence-of-cardiovascular-and-cerebrovascular-disease](#)
[2018-12-13-tauw-oplegnotitie-mer-sallandse-heuvelrug-pas-regeling](#)
[2018-12-21-edu-nl-uu-copernicus-institute-tu-delft-biomassalobby-second-opinion-lange-termijn-warmtestrategie-nuon-vattenfall](#)
[2019-01-01-rvo-duurzaamheidseisen-vaste-biomassa-sde-plus](#)
[2019-01-29-ggd-luchtkwaliteit-en-gezondheid](#)
[2019-01-31-nieuwsblad-de-kaap-zware-kritiek-van-oud-directeur-staatsbosbeheer-op-houtkap-deel-1](#)
[2019-01-31-nieuwsblad-de-kaap-zware-kritiek-van-oud-directeur-staatsbosbeheer-op-houtkap-deel-2](#)
[2019-02-10-easac-forest-bioenergy-carbon-capture-and-storage-and-carbon-dioxide-removal](#)
[2019-02-10-volkskrant-staatsbosbeheer-vernielt-onze-bossen-vindt-een-oud-directeur-ze-maken-mooie-bossen-lelijk](#)
[2019-02-12-petitie-stop-grootschalige-bomenkap-een-ander-en-duurzamer-natuurbeleid](#)
[2019-02-14-european-commission-bio-energy-action-line](#)
[2019-02-04-bomenstichting-achterhoek-zware-kritiek-van-oud-directeur-staatsbosbeheer-gedeeld-door-bomen-en-natuurorganisaties](#)
[2019-02-18-easac-forest-bioenergy-carbon-capture-and-storage-and-carbon-dioxide-removal](#)
[2019-02-19-easac-forest-bioenergy-carbon-capture-and-storage-and-carbon-dioxide-removal-an-update](#)
[2019-02-22-greco-preventing-corruption-and-promoting-integrity-in-central-governments-and-law-enforcement-agencies-in-the-netherlands](#)
[2019-02-26-rvo-sde-verificatieprotocol-duurzaamheid-vaste-biomassa-voor-energietoepassingen](#)
[2019-02-27-kro-nrcv-pointer-bos-dat-vervangen-wordt-door-andere-natuur-hoef-niet-teruggeplant-te-worden](#)
[2019-03-02-kro-nrcv-pointer-onze-omgeving-wordt-kaal-gekapt-zonder-dat-we-weten-of-er-iets-voor-terugkomt](#)
[2019-03-03-rbi-redd-plus-business-and-fsc-nederland-lobby-delegation-executive-vice-president-eu-commission-frans-timmermans](#)
[2019-03-04-eubiomasscase-eu-biomass-legal-case](#)
[2019-03-04-euractiv-eu-dragged-to-court-for-backing-forest-biomass-as-renewable-energy](#)
[2019-03-04-fff-facethefuturebv-the-contribution-of-forests-to-climate-change-mitigation](#)
[2019-03-05-facethefuturebv-rbi-redd-plus-business-initiative-and-greenchoice-technical-report-assignment](#)
[2019-03-08-ftm-maak-de-energietransitie-publiek-en-rechtvaardig](#)
[2019-03-08-drax-uk-1000-tonnes-of-deadly-particulate-pollution-a-year-a-400-increase-since-they-switched-from-coal-to-biomass](#)
[2019-03-08-eubiomasscase-how-use-of-forest-biomass-in-the-eu-is-burning-up-the-carbon-sink-in-four-rhyming-graphs](#)

[2019-03-11-rwe-essent-powering-into-the-future-annual-report-2018](#)
[2019-03-13-vbne-biomassalobby-nieuwe-nederlandse-fsc-standaard-gepubliceerd-geen-normen-en-standaard-geen-controle](#)
[2019-03-13-gov-nl-staatsbosbeheer-bp-greenwashing-actie-instructie-kinderklimaattafel-nationale-viering-boomfeestdag-haarlemmermeer](#)
[2019-03-15-mo-hout-verbranden-voor-energie-een-inbreuk-op-het-eu-verdrag](#)
[2019-03-20-pfpi-aps-technologies-are-more-polluting-than-fossil-fuels-per-unit-of-energy-produced-and-should-not-be-subsidized](#)
[2019-03-25-omgevingsweb-beantwoording-kamervragen-over-het-bericht-zware-kritiek-van-oud-directeur-staatsbosbeheer-op-houtkap](#)
[2019-03-25-wetenschappelijkbureaugroenlinks-maak-een-einde-aan-de-co2-neutraliteit-van-houtstook](#)
[2019-03-25-wetenschappelijk-bureau-groenlinks-gebruik-biomassa-om-koolstof-uit-de-lucht-te-halen](#)
[2019-03-26-mob-onderzoek-resultaat-opgeleverd-gemeenteraad-nadelige-involed-biomassacentrale-emissionen](#)
[2019-03-26-gov-nl-tweede-kamer-beantwoording-vragen-zware-kritiek-van-oud-directeur-staatsbosbeheer-op-houtkap-300-000-m3-rondhout](#)
[2019-03-29-hei-ihme-report-global-exposure-to-air-pollution-and-its-disease-burden](#)
[2019-04-00-rva-dutch-accreditation-council-publieksverslag-2018-de-waarde-van-vertrouwen-voorzitter-ed-nijpels-biomassalobby](#)
[2019-04-00-environmentalpaper-the-reputational-and-financial-risks-of-investing-in-forest-biomass-energy](#)
[2019-04-03-eu-renewable-energy-policy-devastates-forests-and-accelerates-climate-change](#)
[2019-04-03-iea-bioenergy-introduction-and-funding-annual-report-2018](#)
[2019-04-11-epa-gov-integrated-science-assessment-for-particulate-matter](#)
[2019-04-12-nos-tientallen-natuurorganisaties-bundelen-krachten-tegen-bomenkap](#)
[2019-04-12-trouw-meer-dan-zestig-milieclubs-eisen-dat-staatsbosbeheer-nu-echt-stopt-met-bomen-kappen](#)
[2019-04-12-rtlnieuws-shell-extra-bomen-co2-uitstoot-aflaat-niet-planten-maar-niet](#)
[2019-04-13-staatsbosbeheer-biomassa-dossier-reactie-op-uitlatingen-van-marjan-minnesma-van-urgenda-over-bosbeheer](#)
[2019-04-19-studio-energie-martin-junginger-universiteit-utrecht-over-feiten-en-fabels-in-het-biomassa-debat](#)
[2019-04-24-gov-nl-tweedekamer-de-round-table-for-sustainable-palm-oil-de-rondetafel-voor-duurzame-palmolie](#)
[2019-04-24-gov-nl-tweedekamer-national-initiatives-for-sustainable-climate-smart-oil-palm-smallholders](#)
[2019-04-24-rtvnoord-greenpeace-dreigt-met-kort-geding-tegen-kolencentrale-eemshaven](#)
[2019-04-28-nos-steeds-meer-biomassacentrales-goed-of-slecht-voor-het-klimaat](#)
[2019-04-29-nos-zorgen-over-luchtkwaliteit-terecht-gezondheidseffect-biomassa-onderzoeken](#)
[2019-05-02-mer-milieu-effectrapportage-rotterdam-ccus-project-porthos](#)
[2019-05-07-trouw-reusachtige-houtkachels-leveren-duurzame-energie-maar-zijn-ook-een-bron-van-zorgen](#)
[2019-05-08-rwe-generation-nl-essent-circulair-congres-parallelsessie-tki-biologiknl-potentieel-bagasse](#)
[2019-05-15-rtvnoord-rwe-essent-noemt-ervroegde-sluiting-kolencentrale-eemshaven-niet-realistisch](#)
[2019-05-17-guardian-air-pollution-may-be-damaging-every-organ-and-cell-in-the-body-finds-global-review](#)
[2019-05-20-trouw-greenpeace-sleept-energiebedrijven-voor-de-rechter-om-stook-van-biomassa](#)
[2019-05-21-gov-nl-wiebes-antwoorden-op-kamervragen-over-bijstook-biomassa](#)
[2019-05-22-gelderlander-provincie-onderzoekt-nut-massale-bomenkap-door-staatsbosbeheer-in-gelderland](#)
[2018-05-22-ecf-european-climate-foundation-cib-report-carbon-impacts-of-biomass-consumed-in-the-eu](#)
[2019-05-24-edu-nl-ru-milieunetwerk-groenLinks-wetenschappelijk-bureau-groenLinks-heleen-de-coninck-biomassalobby-presentatie](#)
[2019-05-25-wwf-how-to-account-for-biogenic-carbon-of-forest-biomass](#)
[2019-05-26-staatsbosbeheer-dossier-biomassa-zakendoen-samen-met-shell-voor-nederlands-bos](#)
[2018-05-28-wwf-eu-biomass-rules-could-increase-emissions-say-advisors-to-european-commission](#)
[2019-05-08-presentatie-circulair-event-blackwood-technology](#)
[2019-05-31-gelderlander-protest-tegen-centrale-voor-biomassa-in-arnhem-zwelt-aan](#)
[2019-05-20-pvdd-vragen-en-antwoorden-over-massale-bomenkap-in-nederland](#)
[2019-05-26-staatsbosbeheer-biomassa-dossier-zakendoen-inspirerende-voorbeelden-avantium](#)
[2019-06-01-edu-nl-wur-minInv-programmeringsstudie-biogrondstoffen](#)
[2019-06-01-staatsbosbeheer-en-shell-zeggen-dat-ze-5-miljoen-bomen-gaan-aanplanten-voor-de-bio-based-economy](#)
[2019-06-01-fsc-std-nld-02-2018-the-fsc-national-forest-stewardship-standard-of-the-kingdom-of-the-netherlands](#)
[2019-06-03-tweede-kamer-hoorzitting-bomen-kappen-voor-klimaat-en-natuur-roofbouw-of-noodzakelijk-kwaad](#)
[2019-06-04-gov-nl-wiebes-antwoorden-op-kamervragen-pvdd-over-de-bij-stook-van-biomassa-in-centrales](#)
[2019-06-04-arnhemspeil-bezwaarschrift-tegen-omgevingsvergunning-biomassacentrale-veolia-kleefse-waard-arnhem](#)
[2019-06-05-groenlinks-wetenschappelijk-bureau-biomassa-voedsel-grondstof-of-brandstof-conferentieverslag](#)
[2019-06-07-gov-nl-minez-minister-wiebes-beantwoording-vragen-milieuschade-houtstook-is-vele-malen-hoger-dan-door-aardgas-of-stookolie](#)
[2019-06-08-arnhemspeil-actualisatieverzoek-omgevings-en-natuurvergunning-veolia-biomassacentrale-ipkw-arnhem](#)
[2019-06-11-frontiers-research-proforestation-mitigates-climate-change-and-serves-the-greatest-good](#)
[2019-06-12-fao-restoring-forest-landscapes-through-assisted-natural-regeneration-anr-a-practical-manual](#)
[2019-06-13-gov-nl-minez-aankondiging-adviesaanvraag-duurzaamheidskaderbiomassa](#)
[2019-06-14-adbe-protocol-voor-de-toetsing-van-certificatieschema-s-aan-de-nederlandse-duurzaamheidseisen-voor-vaste-biomassa](#)
[2019-06-14-southernenvironment-burning-trees-for-power-the-truth-about-woody-biomass-energy-and-wildlife](#)
[2019-06-16-arnhemspeil-analyse-artikel-stentor-hoogleraar-bomenkap-is-niet-oorzaak-van-het-verdwijnen-van-bos-maar-de-natuurwet](#)
[2019-06-17-mob-verzoek-tot-intrekken-natuurvergunning-en-actualisatieverzoek-omgevingsvergunning-veolia-biomassacentrale](#)

[2019-06-17-nrdc-dogwoodalliance-southern-environmental-law-center-global-markets-for-biomass-energy-are-devastating-us-forests](#)
[2019-06-18-gov-nl-minlnv-innovatiecontract-biobased-economy-2012-2016](#)
[2019-06-18-ciep-clingendael-eu-lobbyfacts-database-information-2018](#)
[2019-06-19-gemeente-arnhem-politieke-avond-betoog-marloes-spaander-arnhems-peil-tegen-de-biomassacentrale-veolia](#)
[2019-06-19-gemeente-arnhem-politieke-avond-motie-stop-de-biomassacentrale-van-veolia-kleefse-waard-ipkw](#)
[2019-06-19-iea-bioenergy-task-40-deployment-of-biobased-value-chains-ronald-zwart-minvrom-rbcn-rwe-pbe-goodfuels-ckade-sweco-etip](#)
[2019-06-27-minlnv-beantwoording-schriftelijke-vragen-over-het-bericht-staatsbosbeheer-wil-duidelijker-bosbeleid-van-minister](#)
[2019-06-28-gov-nl-tweede-kamer-beantwoording-vragen-staatsbosbeheer-wil-duidelijker-bosbeleid-houtkap-300-000-m3-rondhout-per-jaar](#)
[2019-06-28-gov-nl-aanbieding-klimaatakkoord-ed-nijpels-voorzitter-klimaatberaad](#)
[2019-06-28-gov-nl-klimaatakkoord](#)
[2019-06-29-bio-enerco-over-bio-enerco-by](#)
[2019-07-00-european-union-biomass-voluntary-schemes-overview](#)
[2019-07-00-edu-nl-uu-en-de-betaalde-biomassa-lobby-rapport-efficiënte-biomassa-logistieke-ketens-voor-nederland](#)
[2019-07-02-gov-nl-hoofdlijnenbrief-schone-lucht-akkoord](#)
[2019-07-02-gov-nl-ser-biomassa-snelste-groeier](#)
[2019-07-02-gov-nl-ser-ontwikkeling-duurzaamheidskader-biomassa-van-start](#)
[2019-07-03-provincie-gelderland-betoog-marloes-spaander-arnhems-peil-tegen-de-biomassacentrale-veolia](#)
[2019-07-04-gov-nl-pbl-start-onderzoek-naar-beschikbaarheid-en-toepassingsmogelijkheden-van-biomassa](#)
[2019-07-04-natuur-en-milieu-initiatiefnemer-biomassa-warmtepact-met-vattenfall-eneco-ennatuurlijk-eteck-en-veolia](#)
[2019-07-04-platformbioenergie-gebruik-van-houtige-biomassa-voor-energieopwekking-jaarrapportage-2018-voorzitter-henk-wanningen](#)
[2019-07-08-eqn-report-threat-map-are-forests-the-new-coal](#)
[2019-07-10-leffert-oldenkamp-reactie-op-eentweetje-tussen-betaalde-pro-biomassalobbyist-martin-junginger-en-pbl](#)
[2019-07-13-gelderlander-ja-het-is-omstreden-hout-stoken-om-het-klimaat-te-redden](#)
[2019-07-18-eneco-warmtebedrijven-en-milieuorganisaties-sluiten-biomassa-warmtepact](#)
[2019-07-22-ennatuurlijk-ondertekent-biomassa-warmtepact-met-vattenfall-eneco-eteck-veolia-en-natuur-en-milieu](#)
[2019-07-22-vattenfall-ondertekend-biomassalobby-warmtepact-van-natuurenmilieu-samen-met-eneco-essent-eteck-ennatuurlijk-veolia](#)
[2019-07-23-ec-communication-eu-action-protect-restore-forests](#)
[2019-07-24-rwe-pro-biomassa-lobby-h1-2019-pre-release-of-power-generation-data](#)
[2019-07-25-edu-nl-wur-probos-soil-compaction-and-deformation-in-forest-exploitation](#)
[2019-07-29-brg-zienswijze-mbt-mer-en-aanvraag-vergunning-biomassacentrale-rwe-eemshaven-geertruidenberg](#)
[2019-08-00-eu-biomass-legal-case-environmental-objectives](#)
[2019-08-00-eu-biomass-legal-case-main-arguments](#)
[2019-08-08-ipcc-summary-report-for-policymakers-on-climate-change-and-land](#)
[2019-08-09-easac-serious-mismatches-continue-between-science-and-policy-in-forest-bioenergy](#)
[2019-08-12-virginia-commonwealth-university-structurally-complex-forests-better-at-carbon-sequestration](#)
[2019-08-13-npr-air-pollution-may-be-as-harmful-to-your-lungs-as-smoking-cigarettes-study-finds](#)
[2019-08-19-nvde-biomassalobby-brochure-warmtebronnen-res](#)
[2019-08-22-bioenergy-serious-mismatches-continue-between-science-and-policy-in-forest-bioenergy](#)
[2019-08-23-gov-nl-minezk-zienswijze-deelnemers-green-deal-pilot-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-certificaten](#)
[2019-08-27-rwe-essent-geschiedenis](#)
[2019-09-00-asnbank-steeds-meer-milieuorganisaties-en-onderzoekers-negatief-over-de-duurzaamheid-van-biomassa](#)
[2019-09-03-mob-persbericht-rutte-milieuorganisaties-voorzien-nieuwe-juridische-stikstofprocedures-waarschuwing-voor-quick-fix](#)
[2019-09-09-dogwoodalliance-synthesis-of-best-available-science-and-implications-for-forest-carbon-policy](#)
[2019-09-09-rwe-acquires-eon-innogy-renewables-assets-in-september](#)
[2019-09-10-gov-nl-minezk-adviesaanvraag-duurzaamheidskader-biomassa](#)
[2019-08-16-arnhemspeil-meerdere-vragen-tav-de-vergunningen-van-de-biomassacentrale-van-veolia-op-het-ipkw-arnhem](#)
[2019-09-10-arnhemspeil-aansprakelijkheidstelling-gs-voor-schade-aan-gezondheid-milieu-en-klimaat-ivm-de-biomassacentrale](#)
[2019-09-10-gld-actiegroep-dreigt-provincie-voor-internationaal-strafhof-te-dagen](#)
[2019-09-11-easac-environmental-experts-call-for-international-action-to-restrict-climate-damaging-forest-bioenergy-schemes](#)
[2019-09-12-nih-gov-study-suggests-higher-air-pollution-exposure-during-second-pregnancy-may-increase-preterm-birth-risk](#)
[2019-09-16-dnvgl-emissies-naar-de-lucht-bij-inzet-van-biomassa-voor-electriciteit-en-warmte-producties](#)
[2019-09-16-ad-nergens-in-europa-zo-veel-kinderen-met-astma-door-uitstoot-als-in-nederland](#)
[2019-09-18-veolia-reactie-op-bezwaarschriften-omgevingsvergunning-bijgebouw-en-overige-benodigdheden-biomassacentrale-ipkw-arnhem](#)
[2019-09-20-gov-nl-gs-gelderland-reactie-arnhems-peil-aankondiging-acties-en-aangifte-internationaal-strafhof](#)
[2019-09-23-gov-nl-ser-adviesaanvraag-voor-duurzaamheidskader-biomassa](#)
[2019-09-25-gov-nl-rapport-commissie-remkes-eerste-advies-adviescollege-stikstofproblematiek-niet-alles-kan](#)
[2019-09-26-energeia-commissie-remkes-heroverweeg-subsidies-voor-biomassabijstook](#)
[2019-09-26-mob-verstoken-van-biomassa-een-doodlopende-weg-stop-de-perverse-subsidies-voor-houtstook-doe-mee-aan-de-boycot-actie](#)
[2019-09-27-betterbiomass-nta8080-certificaathouders](#)

[2019-09-29-rwe-twitter-multiple-false-claims-burning-biomass-reduces-co2-emissions](#)
[2019-09-30-arnhemspeil-reactie-op-dreigbrief-veolia-aan-150-plus-arnhemers-die-bezwaar-aantekenden-tegen-de-vergunning](#)
[2019-09-30-rwe-false-carbon-neutral-by-2040-claim-one-of-the-worldleading-renewable-energy-companies](#)
[2019-10-00-rivm-verkenning-risicos-van-de-energietransitie-voor-de-nationale-veiligheid](#)
[2019-10-03-leffert-oldenkamp-reactie-op-betaalde-pro-biomassalobby-berichtgeving-in-het-nieuws-door-junginger-en-nabuurs](#)
[2019-10-07-arnhemspeil-vragen-over-conclusies-easac-rapport-verbranding-houtige-biomassa-en-presentatie](#)
[2019-10-08-gelderlander-naam-nuon-verdwijnt-na-25-jaar-en-maakt-plaats-voor-vattenfall](#)
[2019-10-08-david-borgman-directeur-at-borgman-beheer-advies-forestry-consultants-linkedin-profiel](#)
[2019-10-09-pbe-platformbioenergie-betaalde-pro-biomassalobbyorganisatie](#)
[2019-10-09-jeroen-oorschot-borgman-beheer-advies-forestry-consultants-linkedin-profiel](#)
[2019-10-09-silvan-de-boer-senior-business-developer-bij-eneco-new-energy-linkedin-profiel](#)
[2019-10-09-peter-paul-schouwenberg-vice-president-biomass-trading-essent-vice-voorzitter-rwe-generation-linkedin-profiel](#)
[2019-10-10-gov-nl-tweedekamer-initiatiefnota-over-het-nationaal-bomenplan](#)
[2019-10-12-sbp-sustainable-biomass-program-board-members](#)
[2019-10-12-sbp-sustainable-biomass-program-lobbyfacts-database-information](#)
[2019-10-12-sbp-sustainable-biomass-program-financial-information](#)
[2019-10-12-sbp-sustainable-biomass-program-standards-committee](#)
[2019-10-12-henk-wanningen-staatsbosbeheer-energiehoutbv-directeur-bioenercobv-pbe-fsc-ggl-betterbiomass-linkedin-profiel](#)
[2019-10-14-arnhemspeil-reactie-op-brief-van-de-provincie-gelderland-mbt-vragen-over-de-biomassacentrale-van-veolia-in-arnhem](#)
[2019-10-16-probos-biomassalobby-leden-adviesraad](#)
[2019-10-16-zwier-van-olst-staatsbosbeheer-directeur-at-energiehoutbv-biogrodstoffenbv-buitenlevvakantiesbv-fsc-linkedin-profiel](#)
[2019-10-16-certiq-de-deelnemersraad-behartigt-de-belangen-van-de-deelnemers-aan-het-certificatensysteem](#)
[2019-10-16-certiq-de-deelnemersraad-certificatensysteem-certiq-avr-eneco-enge-essent-platform-bio-energie](#)
[2019-10-17-probos-pro-biomassa-lobby-betrokken-partijen](#)
[2019-10-18-eneco-bio-golden-raand-de-grootste-biomassacentrale-van-nederland](#)
[2019-10-20-buitenfonds-initiatief-van-staatsbosbeheer-zakelijke-investeerders-shell-greenchoice-microsoft](#)
[2019-10-22-eenvandaag-steeds-meer-zorgen-om-effecten-biomassacentrales-brandende-ogen-keelpijn-en-niet-kunnen-slapen-van-de-stank](#)
[2019-10-23-pbe-platformbioenergie-nieuwe-directeur-ronald-zwart-rwe-en-voorzitter-henk-wanningen-directeur-staatsbosbeheer](#)
[2019-10-26-dogwoodalliance-uncovering-the-truth-investigating-the-destruction-of-precious-forests](#)
[2019-10-26-rwe-twitter-biomassalobby-propaganda-poging-om-dogwood-alliance-natuurorganisatie-in-diskrediet-te-brengen](#)
[2019-10-29-gov-nl-tweede-kamer-der-staten-generaal-motie-verzoek-subsidies-voor-houtgestookte-biomassacentrales-stop-te-zetten](#)
[2019-10-29-gov-nl-eerste-kamer-der-staten-generaal-motie-verzoek-subsidies-voor-houtgestookte-biomassacentrales-stop-te-zetten](#)
[2019-10-30-utrecht-university-copernicus-instituut-martin-junginger](#)
[2019-10-30-nos-onderzoek-biomassacentrales-stoten-meer-co2-uit-dan-steenkoolcentrales](#)
[2019-10-31-agro-chemie-biomassacentrales-veroorzaken-20-procent-meer-uitstoot-dan-kolencentrales](#)
[2019-10-31-rwe-ag-lobby-facts-database-information](#)
[2019-11-01-beon-probos-btg-borgman-beheer-advies-biomassalobby-actieplan-biomassa-en-landschapsonderhoud-in-overijssel](#)
[2019-11-02-gov-nl-tweedekamer-vragen-en-antwoorden-over-het-gebruik-van-biomassa-als-energiebron](#)
[2019-11-03-gov-nl-pbl-klimaat-en-energieverkenning-2019](#)
[2019-11-03-rwe-annual-report-2018](#)
[2019-11-04-lobbyfacts-organizations-registered-as-paid-pro-biomass-lobby-in-european-institutions](#)
[2019-11-04-greendeal-bio-energie-centrale-bec-essent](#)
[2019-11-04-lobbyfacts-organizations-registered-as-paid-pro-biomass-lobby-in-european-institutions](#)
[2019-11-05-sciencemag-degradation-and-forgone-removals-increase-the-carbon-impact-of-intact-forest-loss-by-626-percent](#)
[2019-11-08-thefab-biofuelwatch-dogwoodalliance-environmentalpapernetwork-letter-to-rwe-financiers-on-the-risks-of-investing-in-biomass](#)
[2019-11-08-thefab-brief-aan-de-financiers-van-rwe-over-de-investeringsrisicos-van-biomassa](#)
[2019-11-12-nrdc-burnout-eu-clean-energy-policies-lead-forest-destruction](#)
[2019-11-12-gov-nl-eerste-kamer-motie-subsidies-voor-hout-bijstook-in-kolencentrales-op-zo-kort-mogelijke-termijn-stop-zetten](#)
[2019-11-13-probos-biomassalobby-stand-van-zaken-bos-in-nederland](#)
[2019-11-13-forisk-north-american-wood-pellet-exports-q4-2019-update](#)
[2019-11-13-theguardian-air-pollution-particles-linked-to-brain-cancer-in-new-research](#)
[2019-11-13-bnnvara-onderzoekers-verband-tussen-fijnstof-en-hersentumoren](#)
[2019-11-14-gov-nl-tweedekamer-schriftelijke-vragen-gebruik-van-biomassa-als-energiebron](#)
[2019-11-14-thefab-onderzoeksrapport-biomassavrije-energieleveranciers](#)
[2019-11-14-omroepgelderland-actiegroepen-starten-campagne-voor-biomassavrije-energieleveranciers](#)
[2019-11-15-arnhemspeil-handleiding-wat-kunt-u-doen-tegen-de-biomassacentrale-van-veolia-in-arnhem](#)
[2019-11-17-rbcn-rwe-essent-meet-the-board](#)
[2019-11-19-rwe-essent-cato-consortium](#)
[2019-11-19-gov-nl-tweede-kamer-beantwoording-vragen-over-inzet-van-biomassa-als-energiebron](#)

[2019-11-19-gov-nl-eerste-kamer-motie-per-direct-nieuwe-subsidieverlening-voor-biomassacentrales-stop-zetten](#)
[2019-11-20-gov-nl-tweede-kamer-motie-herzien-van-het-biomassabeleid](#)
[2019-11-20-gov-nl-tweede-kamer-motie-milieuvergunning-voor-alle-biomassacentrales](#)
[2019-11-20-gov-nl-tweede-kamer-motie-geen-nieuwe-beschikkingen-voor-biomassacentrales](#)
[2019-11-20-gov-nl-tweede-kamer-motie-normen-voor-stikstof-en-fijnstof-voor-installaties-en-onderhoud-van-biomassacentrales](#)
[2019-11-20-gov-nl-tweede-kamer-motie-kosten-en-baten-sde-plus-voor-biomassa-energiebesparende-maatregelen-inzichtelijk-maken](#)
[2019-11-22-gov-nl-minez-voorstel-voor-het-klimaatplan](#)
[2019-11-22-edsp-eco-pro-biomassa-lobbyfeiten-onderzoek-deel-3-wetenschappers-martin-junginger](#)
[2019-11-22-edsp-eco-pro-biomassa-lobbyfacts-research-part-3-scientists-martin-junginger](#)
[2019-11-22-edsp-eco-pro-biomassa-lobbyfeiten-onderzoek-deel-3-wetenschappers-martin-junginger-nl](#)
[2019-11-22-commissie-corbey-biomassalobby-deelnemer-rwe-essent-directeur-peter-paul-schouwenberg](#)
[2019-11-24-arnhemspeil-verzoek-onafhankelijke-meting-uitstoot-biomassacentrale-veolia-en-ondersteuning-luchtdataproject](#)
[2019-11-25-dwa-ngos-to-dutch-government-biomass-is-not-a-lifeline-for-coal](#)
[2019-11-25-ngos-letter-to-dutch-government-end-subsidies-for-burning-biomass-in-coal-fired-power-stations-and-dedicated-biomass-plants](#)
[2019-11-26-gov-nl-prov-gelderland-biomassalobby-informatie-document-biomassa-voor-ronde-tafel-biomassa](#)
[2019-11-26-greenpeace-bio-energie-oppassen-geblazen](#)
[2019-11-27-trouw-met-biomassa-subsidieer-je-klimaatverandering](#)
[2019-11-28-ser-overdracht-van-energieakkoord-naar-klimaatakkoord](#)
[2019-11-29-nrc-bomen-stoken-in-centrales-waanzin](#)
[2019-11-29-tropism-reactie-op-staatsbosbeheer-biomassale-kaalkap-film](#)
[2019-12-03-wikipedia-enxis-en-moederbedrijf-essent](#)
[2019-12-03-gov-nl-eerste-kamer-motie-geen-nieuwe-beschikkingen-voor-biomassacentrales](#)
[2019-12-03-gov-nl-eerste-kamer-motie-resterende-nederlandse-kolencentrales-ombouwen-tot-biomassacentrales-is-onwenselijk](#)
[2019-12-03-gov-nl-eerste-kamer-motie-ervangen-kolen-voor-alternatieve-brandstof-mag-niet-leiden-tot-hogere-uitstoot](#)
[2019-12-03-gov-nl-eerste-kamer-motie-verbod-op-houtstook-voor-de-opwekking-van-energie](#)
[2019-12-05-arnhemspeil-reactie-op-het-odra-veolia-fijnstofonderzoek-van-20-november-2019](#)
[2019-12-09-edsp-eco-reactie-jacqueline-cramer-op-pro-biomassa-lobbyfeiten-onderzoeksrapport-rwe-essent-en-copernicus-instituut](#)
[2019-12-10-rwe-twitter-betaalde-pro-biomassa-propaganda](#)
[2019-12-11-eu-commission-the-european-green-deal](#)
[2019-12-11-gov-nl-provincie-noord-brabant-verslag-rwe-ontwerpbesluit-biomassa-stook-amercentrale-geertruidenberg](#)
[2019-12-12-rwe-essent-pro-biomassa-lobby-presentatie-amer-centrale-waar-komt-de-warmte-voor-tilburg-ee-vandaan](#)
[2019-12-13-nrc-feiten-zoeken-zonder-werkelijkheid-pbl-onderzoek-naar-duurzame-biomassa-tbv-input-normen-sociaal-economische-raad](#)
[2019-12-17-rwe-twitter-reactie-ieabioenergy-luc-pelkmans-op-easac-biomassa-rapport](#)
[2019-12-19-arnhemspeil-reactie-op-brief-omgevingsdienst-tav-twijfel-over-de-betrouwbaarheid-en-onafhankelijkheid-van-de-odra](#)
[2019-12-19-theguardian-deforestation-world-losing-area-forest-size-of-uk-each-year-report-finds](#)
[2019-12-27-pinnacle-biomass-producer-from-roundwood-for-rwe-netherlands-woodpellets-for-bioenergy-annual-information-filings](#)
[2019-12-27-mob-ingebrekestelling-provincie-gelderland-actualisatie-omgevingsvergunning-intrekking-van-natuurvergunning-veolia](#)
[2019-12-19-gov-nl-tweedekamer-vragen-en-antwoorden-over-bomen-stoken-in-energiecentrales-waanzin](#)
[2020-00-00-bezinningsgroepenergie-geschiedenis-organisatie-bestuur](#)
[2020-01-03-edsp-eco-een-bespreking-van-de-problemen-rondom-houtkap-in-nederland](#)
[2020-01-03-gelderlander-chef-klimaat-van-de-provincie-worstelt-met-weerstand-het-is-alarmpfase-nummer-1](#)
[2020-01-03-gelderlander-provincie-gelderland-geeft-tegenstanders-energiecentrales-op-biomassa-gelijk-met-forse-beperkingen](#)
[2020-01-10-gov-nl-minienw-adviesaanvraag-gezondheidsrisicos-ultrafijn-stof](#)
[2020-01-10-arnhemspeil-melding-onbetrouwbaar-bestuur-provincie-gelderland-mbt-communicatie-over-de-biomassacentrale-van-veolia](#)
[2020-01-10-gov-nl-minez-rvo-evaluatie-programma-groene-groei](#)
[2020-01-13-gov-nl-schone-lucht-akkoord-inclusief-bijlagen](#)
[2020-01-20-leffert-oldenkamp-input-rondetafelgesprekken-over-biomassa-heikele-discussiepunten](#)
[2020-01-20-leffert-oldenkamp-input-rondetafelgesprekken-over-biomassa-bondige-weergave-problematiek](#)
[2020-01-21-dogwoodalliance-joint-letter-to-the-gov-nl-pbl-on-joint-fact-finding-availability-and-application-sustainable-biomass](#)
[2020-01-25-mob-beroep-uitbreiding-wijziging-wnb-vergunning-rwe-geertruidenberg-centrale-ivm-overstap-kolen-naar-houtige-biomassa](#)
[2020-01-26-mob-gevolgen-klimaat-en-biodiversiteit-ivm-extra-uitstoot-biomassacentrale-rwe-essent-door-verbranding-houtige-biomassa](#)
[2020-01-27-mob-biofuelwatch-beroep-wet-natuurbescherming-uitbreiding-wijziging-wnb-vergunning-rwe-generation](#)
[2020-01-29-dogwoodalliance-scientific-studies-and-reports-on-the-impacts-of-industrial-scale-biomass](#)
[2020-01-30-milieudefensie-onvoldoende-hout-voor-meer-biomassacentrales](#)
[2020-02-00-cedelft-royalhashkoningdhv-biomassalobby-inbreng-pbl-rapport-toepassingen-en-beschikbaarheid-van-duurzame-biomassa](#)
[2020-02-04-rwe-cr-report-2019](#)
[2020-02-04-rwe-overall-report-2019](#)
[2020-02-05-gov-nl-tweede-kamer-brief-en-verslag-schriftelijk-overleg-kabinetsaanpak-klimaat-en-biomassabeleid-minez](#)

[2020-02-07-gov-nl-tweede-kamer-vragen-over-ontbreken-vergunningen-wet-natuurbescherming-subsidie-aanvragen-biomassa-projecten](#)
[2020-02-10-edu-nl-wur-probos-borgman-beheer-advies-bv-biomassalobby-face-the-future-bv-klimaatbos-co2-compensatie-concept](#)
[2020-02-14-arnhemspeil-reactie-op-uitnodiging-rondetafelgesprekken-en-invloed-van-de-betaalde-pro-biomassa-lobby-op-provincie-gelderland](#)
[2020-02-25-edu-wur-nl-vnbl-van-bosbeleidsplan-1994-naar-eeen-bossenstrategie-2020](#)
[2020-02-14-arnhemspeil-reactie-op-uitnodiging-rondetafelgesprekken-en-invloed-van-de-betaalde-pro-biomassa-lobby-op-de-provincie-gld](#)
[2020-02-20-ggd-gezondheidseffecten-van-luchtverontreiniging](#)
[2020-02-28-mob-toename-van-stikstofemissie-en-of-depositie-als-gevolg-van-massaal-stoken-op-hout-biomassa-ongewenst-en-onnodig](#)
[2020-03-01-thefab-het-maatschappelijk-debat-over-biomassa-voor-en-tegen-argumenten](#)
[2020-03-01-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-kvk-76727734-oprichter-joris-hogenboom-van-natuur-en-milieu](#)
[2020-03-03-nrc-staatsbosbeheer-directeur-sylvo-thijzen-zegt-we-moeten-leren-omgaan-met-die-heftige-confrontaties](#)
[2020-03-06-nrc-frits-van-beusekom-voormalig-directeur-staatsbosbeheer-hou-op-met-zinloos-rooien-van-ons-bos](#)
[2020-03-09-staatsbosbeheer-ondernemingsplan-2020-2025](#)
[2020-03-09-biofuelwatch-is-wood-based-bioenergy-climate-friendly-if-it-comes-from-residues](#)
[2020-03-10-binnenlandsbestuur-gelderse-restrictie-biomassa-krijgt-navolging](#)
[2020-03-12-rwe-our-energy-for-a-sustainable-life-annual-report-2019](#)
[2020-03-13-staatsbosbeheer-ondernemingsplan-2020-2025-gemiddeld-300-000-m3-houtoogst-per-jaar](#)
[2020-03-14-leffert-oldenkamp-bondige-weergave-biomassa-problematiek](#)
[2020-03-14-thefab-overzicht-belangenverstrengeling-staatsbosbeheer-bomenkap-voor-houtige-biomassa-productie](#)
[2020-03-16-edsp-eco-pro-biomass-lobbyfacts-research-part-1-the-energy-companies](#)
[2020-03-16-edsp-eco-pro-biomassa-lobbyfeiten-onderzoek-deel-1-de-energiemaatschappijen](#)
[2020-03-16-edsp-eco-pro-biomass-lobbyfacts-research-part-3-rwe-essent-and-the-scientists-of-the-copernicus-institute](#)
[2020-03-16-edsp-eco-pro-biomassa-lobbyfeiten-onderzoek-deel-3-rwe-essent-en-de-wetenschappers-van-het-copernicus-instituut](#)
[2020-03-16-edsp-eco-input-for-the-gov-nl-pbl-research-on-the-availability-of-sustainable-biomass-and-usage-in-the-netherlands](#)
[2020-03-16-edsp-eco-inbreng-pbl-onderzoek-tav-de-beschikbaarheid-van-duurzame-biomassa-en-de-toepassingsmogelijkheden-in-nederland](#)
[2020-03-16-edsp-eco-lijst-top-400-betrokkenen-bij-de-betaalde-pro-biomassalobby-in-nederland-inbreng-pbl-onderzoek-tbv-advies-ser](#)
[2020-03-16-cedelft-betaalde-pro-biomassa-lobby-archief-van-honderden-betaalde-pro-biomassa-rapporten-gepubliceerd-door-cedelft](#)
[2020-03-16-thefab-ook-het-biomassavirus-is-levensgevaarlijk-reactie-op-het-biomassalobby-rapport-van-royalhaskoningdhv-io-van-de-nvde](#)
[2020-03-16-thefab-reactie-met-onderbouwing-op-betaalde-pro-biomassa-lobby-rapport-van-royal-haskoningdhv-in-opdracht-van-de-nvde](#)
[2020-03-17-royalhaskoningdhv-reactie-op-commentaar-thefab-op-rapport-biomassa-vs-aardgas-rhdhv-in-opdracht-van-de-nvde](#)
[2020-03-19-gov-nl-tweedekamer-vragen-aan-minister-minez-en-klimaat-over-biomassa](#)
[2020-03-23-mo-bossen-zijn-krachtige-co2-stofzuigers-laait-ze-dus-groeien](#)
[2020-03-26-royalhaskoningdhv-rapport-warmte-uit-aardgas-of-uit-biomassa-in-opdracht-van-nvde-betaalde-pro-biomassalobby](#)
[2020-03-27-pbe-platform-bioenergie-biomassalobby-workshop-co2-prestatie-bio-energie](#)
[2020-03-30-standearth-investigation-canada-s-growing-wood-pellet-export-industry-threatens-forests-wildlife-and-our-climate](#)
[2020-03-31-edsp-eco-dringend-advies-aan-gov-nl-pbl-projectleider-onderzoek-duurzaamheid-en-inzet-biomassa-om-inbreng-mee-te-nemen](#)
[2020-03-31-gov-nl-pbl-rwe-essent-copernicus-instituut-uu-betaalde-palm-olie-biomassalobby-betrokkenheid-voorbeeld](#)
[2020-03-31-edsp-eco-research-on-the-gov-nl-pbl-rwe-essent-copernicus-institute-uu-involvement-in-the-paid-palm-oil-biomassalobby](#)
[2020-03-23-mo-bossen-zijn-krachtige-co2-stofzuigers-laait-ze-dus-groeien](#)
[2020-04-02-rwe-non-financial-report-2019](#)
[2020-04-05-rwe-biomass-50-mw-co-firing-chp-plant](#)
[2020-04-05-rwe-biomass-co-firing-expertise](#)
[2020-04-05-rwe-biomass-co-firing-project-support](#)
[2020-04-05-rwe-de-brandstof-voor-de-energietransitie](#)
[2020-04-05-rwe-eemshavencentrale](#)
[2020-04-05-rwe-grond-en-brandstoffen](#)
[2020-04-05-rwe-innogy-claim-replacing-hard-coal-with-biomass-results-in-significant-co2-savings](#)
[2020-04-05-rwe-innogy-eon-we-will-turn-rwe-into-one-of-europes-leading-power-producers](#)
[2020-04-05-rwe-owners-engineer-chp-plant-modernization](#)
[2020-04-05-rwe-turning-biomass-into-electricity](#)
[2020-04-22-staatsbosbeheer-dossier-biomassa-veelgestelde-vragen-organisaties-bio-enerco-energiehout-by](#)
[2020-04-27-jin-stichting-nationale-koolstofmarkt-snk-eindrapportage-project-green-deal-nationale-koolstofmarkt-0-4a-co2-certificering](#)
[2020-05-04-nvde-betaalde-biomassalobby-groen-gas-informatie-document](#)
[2020-05-06-thefab-rectificatieverzoek-biomassa-vs-import-gas-rapport-royalhaskoningdhv-in-opdracht-van-nvde-betaalde-pro-biomassa-lobby](#)
[2020-05-06-nature-deforestation-and-world-population-sustainability-a-quantitative-analysis](#)
[2020-05-06-thefab-rectificatieverzoek-nos-publicatie-biomassa-vs-import-gas-rapport-royalhaskoningdhv-io-van-nvde-biomassa-lobby](#)
[2020-05-07-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-jaarverslag-2019-opgesteld-door-gert-jan-nabuurs-van-edu-nl-wur](#)
[2020-05-08-gov-nl-pbl-studie-opmaat-naar-duurzaamheidskader-biomassa](#)
[2020-05-08-gov-nl-pbl-beschikbaarheid-en-toepassingsmogelijkheden-van-duurzame-biomassa-zoektocht-naar-gedeelde-feiten-opvattingen](#)

[2020-05-08-mob-kritische-reactie-johan-vollenbroek-op-pbl-rapport-beschikbaarheid-en-toepassingsmogelijkheden-van-duurzame-biomassa](#)
[2020-05-08-thefab-reactie-op-pbl-rapport-beschikbaarheid-en-toepassingsmogelijkheden-van-duurzame-biomassa](#)
[2020-05-09-gov-nl-minez-rvo-subsidie-en-financieringswijzer-stimulering-duurzame-energieproductie-sde-biomassa-duurzaamheidseisen](#)
[2020-05-13-easac-iea-bioenergy-critique-of-easac-publications-on-forest-bioenergy](#)
[2020-05-14-20-ngos-letter-to-vice-president-eu-commission-timmermans-reviewing-the-eu-s-bioenergy-policies](#)
[2020-05-15-60-ngos-letter-to-vice-president-eu-commission-timmermans-bioenergy-policy-impacts-on-climate-environment-and-biodiversity](#)
[2020-05-15-50-scientists-letter-to-european-parliament-request-to-recognise-relation-forests-climate-change-and-mitigate-proforestation](#)
[2020-05-22-pbe-platform-bio-energie-betalde-pro-biomassalobbyorganisatie](#)
[2020-05-22-edsp-eco-reactie-op-antwoorden-minister-wiebes-op-tweede-kamer-vragen-over-biomassa](#)
[2020-05-26-usda-report-dutch-wood-pellet-imports-surge-to-a-new-record](#)
[2020-05-29-staatsbosbeheer-over-staatsbosbeheer-dossiers-biobased-economy](#)
[2020-05-30-thefab-brandbrief-aan-ser-met-oproep-om-de-sde-subsidie-voor-biomassaverbranding-stop-te-zetten](#)
[2020-06-02-trouw-natuurstichting-roept-kamer-op-sta-niet-toe-dat-boseigenaren-een-halve-hectare-bos-mogen-kappen](#)
[2020-06-04-kalavastra-urgenda-onderzoeksrapport-een-co2-neutraal-energiesysteem-met-en-zonder-biomassa](#)
[2020-06-04-greendeals-koolstofmarkt-krijgt-handen-en-voeten](#)
[2020-06-05-bnnvara-mob-biomassacentrale-diemen-stoot-giftige-stoffen-uit](#)
[2020-06-06-edsp-eco-inbreng-res-reactie-op-voorstel-warmtenetten-verwarmt-doormiddel-van-het-verbranden-van-biomassa](#)
[2020-06-07-int-scientists-comment-on-strengers-and-elzenga-gov-nl-pbl-report-on-the-availability-and-applications-of-sustainable-biomass](#)
[2020-06-09-edsp-eco-verzoek-aan-ser-om-een-eerlijk-biomassa-advies-aan-het-kabinet-te-leveren](#)
[2020-06-15-eu-commission-aanbevelingen-rechtskader-voor-beeindiging-en-omkeer-eu-bevorderde-ontbossing-op-wereldniveau](#)
[2020-06-22-stichting-nationale-koolstofmarkt-snk-informatieblad](#)
[2020-06-23-bio-energy-eu-lobby-forest-based-sector-stakeholders-seeking-member-states-decisions-on-forests-and-nature](#)
[2020-06-23-biogeosciences-understanding-the-uncertainty-in-global-forest-carbon-turnover](#)
[2020-06-25-fern-eu-biodiversity-restoration-briefing-how-european-forests-can-help-tackle-the-climate-crisis](#)
[2020-06-25-stuurgroepnationalebiomassa-brief-aan-minister-van-lnv-schouten-oprichting-stuurgroep-klimaatakkoord-biomassa](#)
[2020-06-26-gov-nl-minez-rvo-routekaart-nationale-biogroeststoffen-naar-een-groter-aanbod-en-betere-benutting](#)
[2020-06-26-natuur-en-milieu-biomassalobby-de-rol-van-biomassa-in-een-duurzame-economie-biomassavisie-2020](#)
[2020-06-26-cedelft-betalde-probiomassalobby-convenant-duurzaamheid-biomassa-jaarrapportage-2019-en-mid-term-evaluatie](#)
[2020-06-29-klimaatakkoord-nederland-kan-10-miljoen-ton-extra-biogroeststoffen-produceren](#)
[2020-07-01-nature-abrupt-increase-in-harvested-forest-area-over-europe-after-2015](#)
[2020-07-01-theguardian-europe-losing-forest-to-harvesting-at-alarming-rate-data-suggests](#)
[2020-07-02-eoswetenschap-europese-bossen-wordt-meer-gekapt](#)
[2020-07-03-mo-ontbossing-europa-gaat-steeds-snel](#)
[2020-07-04-wyniasweek-europa-maakt-de-kachel-aan-met-zijn-bossen](#)
[2020-07-06-edu-scientists-comments-on-gov-nl-pbl-biomass-report-on-the-availability-and-applications-of-sustainable-biomass](#)
[2020-07-06-pfpi-paper-tiger-report-why-the-eu-s-red2-biomass-sustainability-criteria-fail-forests-and-climate](#)
[2020-07-07-gov-nl-minez-rvo-biomassalobby-de-korte-en-de-lange-koolstofkringloop](#)
[2020-07-09-tno-emissiereductie-en-mogelijke-normering-voor-verbranding-vaste-biomassa-in-biomassaketels](#)
[2020-07-10-ser-biomassa-in-balans-een-duurzaamheidskader-voor-hoogwaardige-inzet-van-biogroeststoffen](#)
[2020-07-16-beon-door-biomassalobby-betalde-wetenschappers-reageren-op-het-ser-advies-biomassa-in-balans](#)
[2020-07-27-thefab-rectificatieverzoek-ftm-publicatie-de-zin-en-onzin-van-biomassa](#)
[2020-07-30-thefab-rectificatieverzoek-ftm-publicatie-de-zin-en-onzin-van-biomassa-volledige-discussie](#)
[2020-07-30-oko-the-climate-impact-of-forest-and-land-management-in-the-eu-and-the-role-of-current-reporting-and-accounting-rules](#)
[2020-07-31-fsc-nl-national-risk-assessment-for-the-netherlands](#)
[2020-08-06-ciep-clingendael-eu-lobbyfacts-database-information-2019](#)
[2020-08-06-greenpeace-milieudefensie-wnf-natuur-en-milieu-oproep-om-biomassa-bijstook-in-kolencentrales-per-direct-te-stoppen](#)
[2020-08-12-rwe-investor-presentation](#)
[2020-08-16-rwe-our-energy-for-a-sustainable-life](#)
[2020-08-23-biomassalobby-bv-nl-brief-aan-ministeries-als-reactie-op-ser-advies-biomassa-in-balans](#)
[2020-08-25-mob-bezwaarschrift-arnhemspeil-awn-bba-tegen-weigering-van-verzoek-tot-handhaving-van-de-natuurvergunning-2019](#)
[2020-08-26-easac-call-on-eu-to-correct-biomass-carbon-accounting-rules](#)
[2020-08-26-groene-staatsbosbeheer-dit-is-landbouw-met-bomen-kaalkap-platgereden-bosgrond](#)
[2020-08-27-gov-nl-minez-beantwoording-kamervragen-over-het-onmiddellijk-stopzetten-van-biomassa](#)
[2019-08-28-arnhemspeil-reactie-provincie-gelderland-vergunningen-veolia-biomassacentrale-ipkw-arnhem](#)
[2020-09-00-climateneutralgroup-team-and-the-international-carbon-reduction-and-offset-alliance-icroa](#)
[2020-09-01-nvde-paid-biomassalobby-a-study-into-a-100-percent-renewable-energy-system-in-the-netherlands-in-2050](#)
[2020-09-07-rwe-grond-en-brandstoffen-biomassa-biogas](#)
[2020-09-08-bbc-eu-says-one-in-eight-deaths-is-linked-to-pollution](#)
[2020-09-08-eea-tackling-pollution-and-climate-change-in-europe-will-improve-health-and-well-being-especially-for-the-most-vulnerable](#)
[2020-09-08-pbe-biomassalobby-bv-gebruik-van-houtige-biomassa-voor-energieopwekking-jaarrapportage-2019](#)

[2020-09-14-eu-commission-greenhouse-gas-emissions-from-land-use-forestry-co2-offsets-submission-fern](#)
[2020-09-25-gov-nl-minim-verslag-stakeholdersbijeenkomst-voornemen-wijzing-emissiegrenswaarden-biomassa](#)
[2020-09-25-gov-nl-minim-presentatie-stakeholdersbijeenkomst-voornemen-wijzing-emissiegrenswaarden-verbranding-biomassa](#)
[2020-09-26-staatsbosbeheer-dossiers-biomassa-reactie-op-video-biomassa](#)
[2020-10-01-geschillencommissie-biomassa-bevindingen](#)
[2020-10-06-guardian-air-pollution-particles-in-young-brains-linked-to-alzheimers-damage](#)
[2020-10-10-volkskrant-hout-als-energiebron-is-schadelijk-voor-het-klimaat-10-redenen-om-geen-biomassa-te-verbranden](#)
[2020-10-13-pfpi-five-questions-for-gov-nl-minez-about-the-purpose-of-burning-woody-biomass-in-the-netherlands](#)
[2020-10-13-leffert-oldenkamp-aanvullende-argumentatie-tegen-het-gebruik-van-biomassa](#)
[2020-10-13-eu-eea-state-of-nature-in-the-eu-results-from-reporting-under-the-nature-directives-2013-2018](#)
[2020-10-13-edu-nl-uu-copernicus-bio-based-economy-door-rwe-essent-betaalde-biomassalobby-wetenschapper-martin-junginger-factcheck](#)
[2020-10-14-staatsbosbeheer-directeur-sylvo-thijssen-notitie-voor-rondetafel-biomassa-minez](#)
[2020-10-14-gov-nl-tweede-kamer-commissie-voor-economische-zaken-en-klimaat-rondetafelgesprek-biomassa](#)
[2020-10-14-volkskrant-bij-economische-zaken-zit-vooral-de-pro-biomassalobby-aan-tafel](#)
[2020-10-14-nioo-knaw-wur-rol-van-biomassa-in-de-energietransitie-position-paper-voor-rondetafelgesprek-biomassa](#)
[2020-10-15-nature-scientific-report-large-trees-are-disproportionately-important-concerning-carbon-storage-and-wider-impact-on-ecosystem](#)
[2020-10-16-gov-nl-minez-kamerbrief-over-duurzaamheidskader-biogrondstoffen](#)
[2020-10-21-rwe-essent-green-gold-label-international-certification-programme-for-sustainable-biomass-website](#)
[2020-10-21-rwe-essent-green-gold-label-ggl-peter-paul-schouwenberg-andre-faaij-kees-boon-jeroen-oorschot-alessia-capurso-paul-bins](#)
[2020-10-23-nrc-een-boze-professor](#)
[2020-10-27-mob-desastreuze-consequenties-vergunningverlening-verdubbeling-bijstook-kolencentrale-eemshaven-rwe](#)
[2020-10-27-thefab-verzoek-aan-nienke-homan-af-te-zien-van-een-positief-besluit-over-de-vergunning-voor-biomassa-bijstook-rwe-eemshaven](#)
[2020-10-28-dvhn-verdubbeling-bijstook-kolencentrale-nog-niet-rond](#)
[2020-11-02-thefab-brandbrief-aan-ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat-tav-sde-subsidies-biomassa](#)
[2020-11-17-gov-nl-minInv-uitwerking-ambities-en-doelen-landelijke-bossenstrategie-en-beleidsagenda-2030](#)
[2020-11-18-staatsbosbeheer-ministerie-van-Inv-presenteert-nieuwe-bossenstrategie](#)
[2020-11-18-trouw-minister-schouten-wil-bomen-planten-collega-van-nieuwenhuizen-wil-ze-kappen](#)
[2020-11-22-mob-zienswijze-namens-arnhems-peil-mbt-ontwerpbeschikking-omgevingsvergunning-biomassacentrale-van-veolia-ipkw-arnhem](#)
[2020-11-24-denkhausbremen-joint-statement-no-overexploitation-of-forests-for-a-wrong-energy-turnaround](#)
[2020-11-26-gov-nl-minez-verslag-van-notaoverleg-klimaat-en-energie](#)
[2020-11-26-gov-nl-minez-rvo-vbne-biomassalobby-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer](#)
[2020-11-27-lob-elf-intensive-logging-impacts-in-estonian-and-latvian-forests-biomass-report](#)
[2020-11-30-arnhemspeil-biomassacentrale-van-veolia-arnhem-mag-4x-meer-emissie-uitstoten-per-mwth-vergeleken-met-de-gascentrale](#)
[2020-12-01-elf-de-duistere-kant-van-een-houtpellet-verregaande-effecten-van-houtkap-in-de-baltische-staten](#)
[2020-12-02-naturalert-ecologische-effecten-van-vlaktekop-op-de-kwaliteit-van-bosecosystemen](#)
[2020-12-02-telegraaf-vraag-naar-biomassa-funest-voor-bossen](#)
[2020-12-02-ggd-handreiking-verbranding-van-biomassa-en-gezondheid](#)
[2020-12-03-betaalde-pro-biomassa-lobby-brief-aan-college-en-gemeenteraad-van-zaanstad-mbt-motie-onderzoek-biomassastook](#)
[2020-12-03-greenpeace-report-the-future-of-forests-in-the-european-union](#)
[2020-12-04-gov-nl-minez-rvo-eindrapportage-convenant-schone-en-zuinige-agrosectoren](#)
[2020-12-06-bnnvara-bossen-van-de-baltische-staten-worden-verstookt-in-nederlandse-biomassa-centrales](#)
[2020-12-07-edu-nl-wur-pro-biomassa-lobby-rapport-twee-jaar-ervaring-met-klimaatlim-bos-en-natuurbeheer-in-nederland](#)
[2020-12-09-investico-hoe-estse-bomen-worden-opgestookt-in-onze-centrales](#)
[2020-12-14-urgenda-duidelijkheid-over-kaalkap-onderzoek-sluit-aan-bij-maatregel-7-54-puntenplan-urgenda](#)
[2020-12-18-probos-biomassalobby-rapport-twee-jaar-ervaring-met-klimaatlim-bos-en-natuurbeheer-in-nederland](#)
[2020-12-18-agro-chemie-betaalde-pro-biomassalobby-zonder-biomassa-is-energieakkoord-onhaalbaar](#)
[2020-12-24-thefab-brief-aan-college-en-gemeenteraad-zaandam-als-reactie-op-motie-onderzoek-biomassastook](#)
[2020-12-31-thefab-eindejaarsafsluiting-en-plannen-voor-2021](#)
[2021-01-01-bosenklimaat-hout-van-lage-kwaliteit-kun-je-stoken-of-storten-hoe-on-verstandig-is-houtstook](#)
[2021-01-02-arnhemspeil-verzoek-aan-tinka-chabot-mbt-de-communicatie-over-het-bomenbeleid-van-arnhem](#)
[2021-01-02-naturalert-amendement-op-de-bossenstrategie](#)
[2021-01-04-mob-dringende-oproep-aan-banken-om-financiering-van-houtstook-te-stoppen](#)
[2021-01-13-gov-nl-minez-uitstel-beantwoording-kamervragen-over-duurzaamheid-houtige-biomassa](#)
[2021-01-13-mob-brief-aan-zijne-majesteit-de-koning-j-accuse-ik-beschuldig-het-kabinet-rutte-loopt-ten-einde](#)
[2021-01-14-guardian-carbon-neutrality-is-a-fairy-tale-how-the-race-for-renewables-is-burning-europes-forests](#)
[2021-01-15-eu-jrc-the-use-of-woody-biomass-for-energy-production-in-the-eu](#)
[2021-01-20-guardian-limiting-air-pollution-could-prevent-50000-deaths-in-europe](#)
[2021-01-25-eu-commission-jrc-the-use-of-woody-biomass-for-energy-production-in-the-eu](#)
[2021-01-26-guardian-air-pollution-linked-to-higher-risk-of-irreversible-sight-loss](#)

[2021-01-07-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-paul-koutstaal-van-pbl-vervangt-jacqueline-cramer-als-voorzitter](#)
[2021-01-27-mob-nieuws-over-aangifte-van-fraude-door-vattenfall-inzake-vergunningprocedure-nieuw-te-bouwen-biomassacentrale-te-diemen](#)
[2021-01-28-trouw-nieuwkomers-joris-thijssen-pvda-en-henri-bontenbal-cda-twisten-over-de-klimaataanpak](#)
[2021-01-29-mo-europees-rapport-hout-slechter-dan-fossiele-brandstoffen-voor-energie](#)
[2021-02-05-mob-overstapcampagne-stap-over-naar-een-biomassavrije-energieleverancier](#)
[2021-02-11-epa-gov-us-wood-smoke-and-your-health](#)
[2021-02-14-nature-today-dood-hout-leeft](#)
[2021-02-18-staatsbosbeheer-dossiers-biomassa-feiten-en-cijfers-over-biomassa](#)
[2021-02-24-eea-state-of-nature-in-the-eu-results-from-reporting-under-the-nature-directives-2013-2018](#)
[2021-02-24-staatsbosbeheer-biomassalobby-campagne-nederland-plant-bomen](#)
[2021-03-01-edsp-eco-onderzoeksrapport-echt-groen-energieadvies-2021](#)
[2021-03-10-greenpeace-certification-schemes-such-as-fsc-are-greenwashing-forest-destruction](#)
[2021-03-15-greenpeace-report-certification-not-a-solution-to-deforestation-forest-degradation-and-ecosystem-conversion](#)
[2021-03-18-trouw-het-is-kiezen-tussen-dennen-of-stuivende-duinen](#)
[2021-03-30-natuurenmilieu-biomassalobby-factsheet-biograndstoffen-voor-nederlandse-kolencentrales](#)
[2021-04-04-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-jaarsverslag-2020-opgesteld-door-gert-jan-nabuurs-van-edu-nl-wur](#)
[2021-04-09-biomassalobby-bv-nl-brief-informateur-en-fractievoorzitters-over-bio-economie](#)
[2021-04-21-thefab-open-letter-to-eu-president-forests-must-be-protected-not-burned-for-energy](#)
[2021-04-23-thefab-brandbrief-tweede-kamer-verzoek-stopzetting-subsidie-biomassaverbranding](#)
[2021-05-12-fsc-nl-jaarsverslag-2020-in-gesprek-met-frans-timmermans-redd-plus-business-initiative-rbi-en-oa-greenchoice-en-essent](#)
[2021-05-20-staatsbosbeheer-jaarsverslag-2020](#)
[2021-05-19-groningen-gemeenteraad-regionale-energiestrategie-res-toespraak-boomwachters](#)
[2021-06-03-greenpeace-ontbossing-in-baltische-staten-door-nederlandse-biomassaverbranding](#)
[2021-06-03-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-biomassalobby-klimaatlim-beheer-van-bestaande-bossen](#)
[2021-06-03-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-facethefuturebv-probos-methode-vaststelling-emissiereductie-co2-eq-nieuw-bos](#)
[2021-06-03-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-facethefuturebv-probos-methode-vaststelling-emissiereductie-co2-eq-klimaatlim-bosbeheer](#)
[2021-06-14-facethefuturebv-carbon-certificates-from-national-carbon-market-foundationsnk-bosgroepen-and-probos-initiative](#)
[2021-06-24-staatsbosbeheer-presentatie-business-developer-jan-pieter-peijs-verdienmodellen-tbv-nationale-bossenstrategie-co2-certificaten](#)
[2021-06-25-gov-nl-ienw-beantwoording-vragen-staatssecretaris-inzake-appreciatie-ser-advies-over-een-duurzaamheidskader-voor-biomassa](#)
[2021-07-05-somo-how-dutch-government-subsidies-for-estonian-biomass-aggravate-the-biodiversity-and-climate-crisis](#)
[2021-07-07-greenpeace-nl-natuurschade-in-estland-voor-biomassa-nederland-milieuorganisaties-stappen-uit-convenant](#)
[2021-07-07-greenpeace-nederland-de-biomassa-leugen-exit-convenant-duurzaamheid-biomassa](#)
[2021-07-16-eu-nieuwe-eu-bosstrategie-voor-2030](#)
[2021-07-16-eu-nieuwe-eu-bosstrategie-voor-2030-bijlage](#)
[2021-07-16-eu-the-3-billion-tree-planting-pledge-for-2030-new-eu-forest-strategy-for-2030](#)
[2021-07-16-eu-the-3-billion-tree-planting-pledge-for-2030-new-eu-forest-strategy-for-2030-summary](#)
[2021-07-23-rabobank-stichting-nationale-koolstofmarkt-how-to-unlock-the-green-potential-of-the-agricultural-sector-voluntary-carbon-credits](#)
[2021-07-28-platformco2neutraal-over-onze-certificaten](#)
[2021-07-31-platformco2neutraal-over-ons](#)
[2021-09-17-gov-nl-minInv-mededeling-eu-bossenstrategie](#)
[2021-09-27-pbe-platformbioeconomie-betaalde-biomassalobby-gebruik-biomassa-in-nederland-77-procent-gecertificeerd-duurzaam](#)
[2021-09-30-gov-nl-minez-brief-tweede-kamer-antwoord-stimulering-duurzame-energieproductie-sde-verzoek-uitsluiten-houtige-biomassa](#)
[2021-10-01-naturalert-notitie-bossenstrategie-tbv-de-vaste-commissie-lnv](#)
[2021-10-04-guardian-biomass-is-promoted-as-a-carbon-neutral-fuel-but-is-burning-wood-a-step-in-the-wrong-direction](#)
[2021-10-22-eu-enerdata-study-on-energy-subsidies-and-other-government-interventions](#)
[2021-10-22-nos-wat-doen-politici-na-de-politiek-er-zou-een-afkoelperiode-moeten-zijn](#)
[2021-10-27-biomassalobby-bv-nl-ccs-warmtenet-pleidooi-shell-vattenfall-eneco-tennet-stedin-nvde-gasunie-ennatuurlijk-veolia-enexis-etc](#)
[2021-10-28-fern-drawbacks-of-intensive-forestry-and-the-solutions-offered-by-close-to-nature-practices](#)
[2021-11-10-mongabay-cop26-eu-is-committed-to-forest-biomass-burning-to-cut-fossil-fuel-use](#)
[2021-11-18-econsultancy-rapport-quickscan-wet-natuurbescherming-voedselbos-hilkensberg](#)
[2021-11-22-voedselbos-hilkensberg-word-bosbeschermer-informatie](#)
[2021-11-23-gov-nl-tweede-kamer-vaststelling-van-de-begrotingsstaten-van-het-minInv-en-diergezondheidsfonds](#)
[2021-11-23-stentor-steenwijkerland-geen-parijs-of-tokyo-maar-steenwijkerwold-6-vragen-en-5-antwoorden-over-het-co2-bos](#)
[2021-11-25-econsultancy-quickscan-wet-natuurbescherming-voedselbos-hilkenberg](#)
[2021-11-30-edu-nl-wur-weer-minder-bos-bosoppervlakte-in-nederland-is-in-de-afgelopen-vier-jaar-met-1925-hectare-afgenomen](#)
[2021-12-01-arnhemspeil-inspraak-marloes-spaander-tav-het-warmtenet-van-vattenfall-gestookt-op-import-afval-en-biomassa](#)
[2021-12-06-cedelft-biomassalobby-rapport-duurzaamheidsranking-nederlandse-elektriciteitsleveranciers-overzicht-greenchoice-2021](#)
[2021-12-08-rtvoost-in-steenwijkerwold-bedrijven-compenseren-via-staatsbosbeheer-co2-uitstoot-in-een-klimaatbestendig-bos](#)
[2021-12-13-wise-onderzoek-duurzaamheid-nederlandse-stroom-leveranciers-2021](#)

[2021-12-14-eneco-blijft-duurzaamste-stroomleverancier-van-de-grote-energiebedrijven-dankzij-betaalde-lobby-natuur-en-milieu](#)
[2021-12-14-vnbl-staatsbosbeheer-levert-certificering-van-koolstofvastlegging-door-nieuw-bos-green-deal-snk-nationale-koolstofmarkt](#)
[2021-12-22-gov-nl-prov-gelderland-handhaving-ivm-emissie-van-ammoniak-biomassacentrale-arnhem-veolia-ipkw](#)
[2022-01-02-nos-petitie-tegen-uitreiking-eredoctoraat-frans-timmermans-ruim-23574-keer-ondertekend](#)
[2022-01-04-ftm-eurocommissaris-timmermans-plant-bossen-aan-op-drijfzand](#)
[2022-01-14-eu-three-billion-additional-trees-by-2030-declaration-of-honour](#)
[2022-01-14-natuuralert-haal-kaalkap-uit-de-nationale-bossenstrategie](#)
[2022-01-19-bnnvara-opleppen-jetten-trap-niet-in-biomassaplannen-timmermans](#)
[2022-01-25-gelderlander-biomassacentrale-veolia-krijgt-hoge-uitstoot-ammoniak-niet-onder-controle-vier-keer-de-overschrijding-is-absurd](#)
[2022-01-27-hallohorstaandemaas-jeroen-en-marloes-beginnen-helemaal-opnieuw-en-gaan-een-voedselbos-in-broekhuizen-realiseren](#)
[2022-02-04-ad-milieugroepen-dagen-brussel-opstoken-van-bossen-is-geen-klimaatbijdrage](#)
[2022-02-08-ad-greenpeace-komt-in-actie-bij-staatsbosbeheer-in-amersfoort-schaamteloze-samenwerking-met-shell](#)
[2022-02-09-beon-biomassalobby-informatiesessie-bio-energie-provinciale-staten](#)
[2022-02-17-staatsbosbeheer-wob-besluit-natuur-beheerplannen-en-schouwrapporten](#)
[2022-02-17-staatsbosbeheer-wob-besluit-natuur-beheerplannen-en-schouwrapporten-fsc-verplichting-non-compliant](#)
[2022-02-28-easac-forest-bioenergy-update-beccs-and-its-role-in-integrated-assessment-models](#)
[2022-03-07-gov-nl-minvws-rivm-tno-ggd-uu-samentvatting-samenwerking-houtrookonderzoek](#)
[2022-03-08-fern-six-problems-with-beccs](#)
[2022-04-05-fda-future-on-fire-how-the-eu-burns-trees-in-the-name-of-renewable-energy](#)
[2022-04-15-stichting-nationale-koolstofmarkt-snk-proces-uitgifte-certificaten-van-plan-tot-certificaat](#)
[2022-04-22-gov-nl-minezk-minienw-brief-stimulering-duurzame-energieproductie-biobrandstoffen](#)
[2022-04-26-tinus-pulles-opinion-piece-co2-emissions-from-biomass-combustion-accounting-of-co2-emissions-from-biomass-under-the-unfccc](#)
[2022-04-29-groningenseaports-vergadering-van-aandeelhouders-verkoop-terrein-aan-wood-trading-and-technologies-zagerij-staatsbosbeheer](#)
[2022-05-16-gov-nl-minezk-beantwoording-tweede-kamer-vragen-over-complete-boomverbrandingen-voor-biomassa](#)
[2022-06-04-voedselbos-hilkensberg-onderzoek-vleermuizen-nioo-knaw](#)
[2022-06-17-gov-nl-rivm-inventarisatie-van-benodigde-maatregelen-om-who-advieswaarden-voor-luchtkwaliteit-in-2030-te-realiseren](#)
[2022-06-22-gov-nl-prov-gelderland-voornemen-opleggen-dwangsom-veolia-ivm-overschreiding-uitstoot-biomassacentrale-ipkw-arnhem](#)
[2022-06-22-vbne-biomassalobby-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap-presentatie](#)
[2022-07-08-kin-klimaatonderzoek-initiatief-nederland-wetenschappelijke-klimaatraad-wkr-biomassa-ccs-koolstofmarktlobby-advies](#)
[2022-07-19-eu-three-billion-additional-trees-by-2030-visual-guidelines](#)
[2022-07-18-gelderlander-24-miljoen-subsidie-voor-vattenfall-om-om-heel-arnhem-malburgen-oost-versneld-aan-te-sluiten-op-warmtenet](#)
[2022-07-27-guardian-air-pollution-is-likely-to-raise-dementia-risk-find-uk-government-experts](#)
[2022-07-29-wosten-juridisch-advies-wie-is-cees-veerman-oud-minister-of-wolf-in-schaapskleren](#)
[2022-08-16-snl-subsidiestelsel-natuur-en-landschapsbeheer-programma-van-eisen-certificering-voor-natuurbeheerders](#)
[2022-08-26-vbne-biomassalobby-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap](#)
[2022-08-31-avih-position-paper-marktverstoring-door-staatsbosbeheer](#)
[2022-08-31-vbne-biomassalobby-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap-artikel](#)
[2022-09-06-vbne-biomassalobby-gedragscode-soorten-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap-en-verstoren-beschermde-soorten](#)
[2022-09-12-vogelbescherming-eu-subsidie-voor-biomassa-bedreigt-europese-bossen](#)
[2022-09-28-staatsbosbeheer-directeur-sylvo-thijssen-dag-geen-social-media-omdat-xr-einde-eist-aan-greenwashing-praktijken-shell](#)
[2022-10-02-eu-retaining-deadwood-disturbed-forests-reduces-changes-soil-fungal-communities-and-promotes-regeneration](#)
[2022-10-04-gelderlander-milieuactivisten-marloes-en-jeroen-spaander-zeggen-arnhem-vaarwel-maar-ze-zijn-nog-niet-van-ons-af](#)
[2022-10-17-chathamhouse-why-burning-biomass-is-not-zero-carbon](#)
[2022-10-24-staatsbosbeheer-aanplant-nieuw-bos-verloopt-nog-niet-snel-genoeg](#)
[2022-10-24-klimaatcoalitie-reactie-op-het-advies-van-de-taskforce-klimaatonderzoek-tav-het-klimaatonderzoek-initiatief-nederland](#)
[2022-10-29-bosgroepen-fsc-group-certificate-c011833cu-fm-coc-02-2022-products-roundwood-fuel-wood](#)
[2022-11-03-nrdc-government-subsidies-for-electricity-generation-and-combined-heat-and-power-chp-from-solid-biomass](#)
[2022-11-08-control-union-certifications-fsc-certification-unie-van-bosgroepen-incl-lijst-van-alle-organisaties-cy-fm-co-011833](#)
[2022-11-10-nrdc-countries-increase-biomass-subsidies-despite-cop27-pledge](#)
[2022-11-10-comiteschonelucht-nederland-in-top3-op-internationale-lijst-van-grootste-biomassasubsidieverstrekker](#)
[2022-11-11-edu-nl-ru-de-lulucf-verordening-en-koolstofcertificaten-van-twee-walletjes-eten](#)
[2022-12-02-ad-vijf-miljoen-bomen-dankzij-shell-liever-niet-zegt-utrechtse-politiek](#)
[2022-12-02-gov-nl-algemene-rekenkamer-bosbeheer-in-beeld-staatsbosbeheer-en-de-bossenstrategie](#)
[2022-12-06-gov-nl-algemene-rekenkamer-brief-aan-tweede-kamer-bosbeheer-in-beeld-staatsbosbeheer-en-de-bossenstrategie](#)
[2022-12-13-euractiv-biomass-drives-wedge-in-eu-parliament-over-renewables-permitting-rules](#)
[2022-12-15-change-nieuwe-eu-wet-voor-ontbossingsvrije-producten-is-een-feit-nalatigheid-wordt-beboet](#)
[2022-12-16-frdo-briefing-european-green-deal](#)
[2023-01-18-guardian-revealed-more-than-90-percent-of-rainforest-carbon-offsets-by-biggest-certifier-are-worthless-analysis-shows](#)
[2023-01-26-biomassalobby-bv-platformbioeconomie-25-jaar-platform-bio-economie](#)

[2023-02-08-bnnvara-certificeren-op-papier-zonder-naar-het-bos-te-kijken](#)
[2023-02-08-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-nationaleco2markt-nl-over-snk-wie-zijn-onze-deelnemers](#)
[2023-02-13-gov-nl-cop-oppervlakte-bos-in-nederland-1970-2021](#)
[2023-02-16-gov-nl-minInv-cie-convocatie-technische-briefing-onderzoek-algemene-rekenkamer-rapport-staatsbosbeheer-en-bossenstrategie](#)
[2023-02-22-gov-nl-minez-rvo-verificatieprotocol-duurzaamheid-biomassa-aantonen-van-red2-duurzaamheid-voor-sde-en-eu-ets](#)
[2023-03-05-snl-stichting-certificering-certificering-en-audits-soorten-certificaten](#)
[2023-03-08-klimaatcoalitie-brandbrief-kamermeerderheid-voor-ondermijning-rechtsstaat](#)
[2023-03-08-rbi-redd-plus-business-meerjarenplan-2023-2026](#)
[2023-03-12-wwf-living-planet-report-nl-2023-kiezen-voor-natuurherstel](#)
[2023-03-17-hier-klimaatbureau-samenvatting-van-de-jaarrekening-en-bestuursverslag-2022](#)
[2023-03-21-longfonds-factsheet-gezonde-lucht](#)
[2023-03-22-klimaatcoalitie-ngo-s-call-for-the-eu-to-reject-carbon-offsets](#)
[2023-03-27-sciencebasedtargets-independent-body-to-strengthen-technical-decision-making-chaired-by-kornelis-blok-co2-credits-market](#)
[2023-03-28-gov-nl-minienw-pbl-klimaat-en-energieverkenning-2022](#)
[2023-03-28-gov-nl-prov-gelderland-beslissing-bezwaarschrift-biomassacentrale-veolia-arnhem-info-en-dwangsom-overtreding](#)
[2023-03-09-gov-nl-minezk-beantwoording-vragen-miljoenen-overheidsgeld-op-het-spel-biomassacentrale-gelderland](#)
[2023-03-24-gov-nl-minezk-benoeming-nieuwe-leden-wetenschappelijke-klimaatraad-wkr-biomassalobby-beccs-lobby](#)
[2023-03-30-wwf-zonder-grootschalig-natuurherstel-verdwijnt-belangrijke-natuur-in-nederland](#)
[2023-04-11-ecorys-evaluatie-staatsbosbeheer](#)
[2023-04-12-climateneutralgroep-presentatie-jos-cozijnsen-lunchen-met-nieuwe-energie-de-werking-van-de-co2-markt](#)
[2023-04-14-verbiedfossielereclame-jongeren-staatsbosbeheer-tegen-samenwerking-met-shell-dit-is-greenwashing](#)
[2023-04-19-energiea-lege-gasvelden-als-troef-in-het-klimaatbeleid-bio-ccs-lobby-rwe-essent](#)
[2023-05-09-cbs-minste-vertouwen-in-de-tweede-kamer-in-10-jaar-tijd](#)
[2023-05-12-epn-biomass-carbon-accounting-is-no-longer-fit-for-purpose](#)
[2023-05-15-guardian-adverts-claiming-products-are-carbon-neutral-by-using-offsetting-face-ban](#)
[2023-05-16-gov-nl-tweede-kamer-vragen-minInv-over-het-rapport-bosbeheer-in-beeld-over-staatsbosbeheer-en-bossenstrategie](#)
[2023-05-30-biofuelwatch-sustainable-biomass-program-sbp-certificering-op-papier-zonder-naar-het-bos-te-kijken](#)
[2023-05-31-biofuelwatch-sustainable-biomass-program-certifying-paperwork-without-looking-at-the-forest](#)
[2023-06-09-natuur-en-milieu-biomassalobby-position-paper-rondetafel-biomassa](#)
[2023-06-13-bnnvara-de-bedenklijke-rol-van-biomassa-in-de-energietransitie](#)
[2023-06-14-somo-schadelijke-houtpellets-uit-de-baltische-staten](#)
[2023-06-15-gov-nl-tweede-kamer-rondetafelgesprek-biomassa](#)
[2023-06-15-nrdc-biofuelwatch-dwa-sef-brandbrief-cie-ezk-ronde-tafel-biomassa-tekortkomingen-sbp-cert-en-rol-martin-junginger](#)
[2023-06-15-comiteschonelucht-biomassa-en-energietransitie-een-bedenklijke-rol-position-paper-rondetafel-biomassa-cie-ezk](#)
[2023-06-18-bomenbond-arnhem-inbreng-omgevingsvisie-teveel-uitstoot-biomassacentrale-veolia-ipkw-volgens-provincie](#)
[2023-06-20-gov-nl-tweede-kamer-het-aanvullende-klimaatpakket](#)
[2023-06-22-gov-nl-minInv-kamerbrief-evaluatie-staatsbosbeheer-conclusie-transparantie-financien-en-beter-inzicht-doelmatigheid-benodigd](#)
[2023-06-29-bnnvara-klimaatcrisis-valt-niet-te-begrijpen-zonder-kennis-van-de-ecologische-crisis](#)
[2023-07-04-gov-nl-pbl-lessen-uit-10-jaar-natuurpact](#)
[2023-07-09-greco-avelingsrapport-nederland-vijfde-evaluatieronde-en-aanbevelingen-voorkoming-corruptie-en-bevordering-van-integriteit](#)
[2023-07-28-comiteschonelucht-biomassasubsidies-brandbrief-internationale-coalitie-milieuorganisaties-tweede-kamer](#)
[2023-08-12-parool-scherpe-kritiek-op-verbranden-klimaatneutrale-biomassa-doorgaan-is-echt-dramatisch](#)
[2023-08-22-gov-nl-clo-realisatie-natuurnetwerk-verwerving-en-inrichting-1990-2021](#)
[2023-09-00-probos-biomassalobby-debossenmakelaar-stichting-nationale-koolstofmarkt-snk](#)
[2023-09-07-fbn-biomassalobby-biomaterialen-een-blinde-vlek-in-de-transitie-naar-een-fossielvrije-economie](#)
[2023-09-21-fd-groendfonds-fors-verlies-op-overheidsleningen-aan-biomassacentrale-duiven](#)
[2023-09-25-rtlnieuws-bergen-aan-zee-strijd-om-kap-13000-bomen-we-moeten-nu-echt-ingrijpen](#)
[2023-09-27-agrochemie-de-biobased-economy-heeft-behoefte-aan-nieuw-leiderschap](#)
[2023-10-03-klimaatcoalitie-brandbrief-bezorgde-ambtenaren-zorgen-over-aanpak-klimaat-en-ecologische-crisis](#)
[2023-10-03-jin-bio-based-economy-and-bioenergy-biomassalobby-adviesbureau-van-catrinus-jepma-edu-nl-rug](#)
[2023-10-03-ftm-greenchoice-blijft-achter-de-keuze-voor-fictieve-co2-certificaten-staan](#)
[2023-10-10-csl-definitieve-eu-richtlijn-hernieuwbare-energie-aangenomen-aanjagen-boskap-voor-biomassa-blijft-van-kracht](#)
[2023-10-17-gov-nl-minbzk-brief-tweedekamer-tweede-nalevingsverslag-greco-vijfdeevaluatie-ronde-en-evaluatie-uncac](#)
[2023-10-18-trouw-porthos-start-definitief-met-co2-opslagproject-in-nederland](#)
[2023-10-18-portofrotterdam-biomassalobby-porthos-first-co2-storage-project-in-the-netherlands-is-launched](#)
[2023-10-20-kin-wkr-biomassalobby-klimaatonderzoek-initiatief-nederland-wetenschappelijke-klimaatraad-advies-kabinet](#)
[2023-10-20-transparency-greco-avelingsrapport-nederland-vijfde-evaluatieronde-contact-met-lobbyisten-moet-aan-banden-gelegd](#)
[2023-10-23-wwf-policy-consistency-for-climate-the-eu-case-report-summary](#)
[2023-10-24-eu-enerdata-study-on-energy-subsidies-and-other-government-interventions](#)

[2023-10-27-gov-nl-minezk-brief-aan-tweede-kamer-contouren-klimaatplan-2024](#)
[2023-10-27-gov-nl-minez-reageren-op-contouren-klimaatplan-2024-en-inek](#)
[2023-10-27-vwdr-adviescommissie-eindrapport-koester-de-democratie](#)
[2023-11-01-sinkit-biomassa-beccs-daccs-nationale-koolstofmarkt-lobby-bv-nl-carbon-removal-werkconferentie-rapport](#)
[2023-11-08-eu-nieuwe-bossenstrategie-2030-verbetering-van-de-quantiteit-en-kwaliteit-van-de-bossen-in-de-eu](#)
[2023-11-11-klimaatcoalitie-reactie-motie-en-statenvragen-brandbrief-bezorgde-ambtenaren](#)
[2023-11-21-gov-nl-prv-gelderland-gelderse-gemeenten-ondersteund-bij-verstelling-warmtetransitie-met-meer-publieke-warmtenetten](#)
[2023-11-22-eu-proposal-for-a-regulation-of-the-european-parliament-and-of-the-council-on-nature-restoration](#)
[2023-11-29-gov-nl-minInv-bij12-ipo-natuur-in-nederland-stand-van-zaken-eind-2022](#)
[2023-11-30-gdaf-coalition-letter-calling-on-countries-to-establish-a-declaration-to-protect-climate-critical-forests](#)
[2023-12-05-gelderlander-staatsbosbeheer-en-natuurmonumenten-grootschalige-kap-van-55-hectare-bos-natura2000](#)
[2023-12-12-lancet-discovery-science-ambient-air-pollution-and-the-dynamic-transitions-of-stroke-and-dementia](#)
[2023-12-13-volkskrant-europese-rekenkamer-zeer-kritisch-over-brussels-beleid-rond-biobrandstoffen](#)
[2023-12-13-csl-rwe-start-controversieel-vergunningenproces-voor-biomassa-met-beccs-amercentrale](#)
[2024-01-01-nationaleco2markt-tarieven-stichting-nationale-koolstofmarkt](#)
[2024-01-01-leefmilieu-onzalig-plan-ombouw-rwe-kolencentrales-naar-biomassa-met-co2-afvang-en-opslag](#)
[2024-01-07-rwe-essent-executive-board-roger-miesen-functies](#)
[2024-01-08-vanwervenbv-over-ons-geschiedenis-90s-staatsbosbeheer-biomassa-als-biobrandstof](#)
[2024-01-09-kvk-fsc-nederland-stichting-goed-hout-en-papier-uittreksel-handelsregister-30158761](#)
[2024-01-11-wemove-petition-the-eu-must-protect-forests-not-burn-them-for-energy-petition-nl-243566-signatures-since-2020-09-00](#)
[2024-01-11-bosgroepen-unie-bosbeheer-fsc-groeps-certificering-skal-cu-fm-coc-011833](#)
[2024-01-11-betterbiomass-over-ons-organisatie](#)
[2024-01-12-gov-nl-duurzame-energie-bio-energie-subsidies-voor-warmte-en-elektra-maar-niet-alleen-voor-elektra](#)
[2024-01-12-gov-nl-duurzame-energie-bio-energie-overheid-stimuleert-nuttige-biomassa-toepassingen-voor-restwarmte-en-warmtenetten](#)
[2024-01-16-bomenbond-steun-rechtszaak-gedragscode-bosbeheer-om-grootschalige-kap-te-voorkomen](#)
[2024-01-18-iea-trees-for-burning-the-biomass-controversy](#)
[2024-01-20-rbi-redd-plus-business-initiative-members](#)
[2024-01-20-rbi-redd-plus-business-about-us](#)
[2024-01-20-eneco-rbi-redd-plus-business-jan-willem-beukers-linkedin-profiel](#)
[2024-01-21-facethefuturebv-services-projectdevelopment-clients-probos-biomasslobby](#)
[2024-01-21-biomassalobbybv-nl-hollandseweg-7-wageningen-probos-sbh-vhn-avih-ewpmg-pefc-kbnl-vnbl-knb-face-ftf-fff-borgman-treeinvest](#)
[2024-01-22-joris-hogenboom-oprichter-bestuurslid-snk-nationale-koolstofmarkt-directeur-natuur-en-milieu-utrecht-docent-wur](#)
[2024-01-22-janpieter-peijs-oprichter-snk-nationale-koolstofmarkt-staatsbosbeheer-bv-duurzame-energie-adviseur](#)
[2024-01-22-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-kvk-76727734-oprichter-joris-hogenboom-van-natuur-en-milieu](#)
[2024-01-23-jin-adviesbureau-catrinus-jepma-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-green-deal-koolstofcertificaten-klimaat-eu-ets-co2](#)
[2024-01-23-hans-warmenhoven-gov-nl-minez-senternovem-advisor-ebn-bv-de-gemeynt-boardmember-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt](#)
[2024-01-23-sjaak-de-licht-minInv-biomassa-expert-en-projectuitvoerder-sep-stichting-face-en-face-the-future-bv-directeur-trees-for-all](#)
[2024-01-23-frank-van-hedel-minInv-staatsbosbeheer-senior-project-developer-marketing-of-biomass-in-biobased-economy-buitenfonds](#)
[2024-01-23-debbie-kamphuis-staatsbosbeheer-bestuurslid-buitenfonds-natuurwijs-nationale-boomfeestdag-en-directeur-partnerships](#)
[2024-01-25-gov-nl-minezk-antwoorden-op-vragen-tweedekamer-over-mondiale-beleidsinzet-biogroeststoffen-en-beccs](#)
[2024-01-31-gld-boosheid-over-grootschalige-bomenkap-in-gelderland](#)
[2024-01-31-nu-nederland-heeft-steeds-meer-moeite-met-voorkomen-van-corruptie](#)
[2024-02-01-energeia-meer-scheepvaart-naar-eemshaven-door-toekomstige-biomassacentrale-rwe](#)
[2024-02-05-bioenergyinternational-biomasslobby-sweco-to-support-gasunies-energy-infrastructure-transition](#)
[2024-02-19-edesevos-bonje-met-biomassa-10-000-m2-bos-illegaal-gekapt-en-versnipperd](#)
[2024-02-20-wytze-van-der-gaast-professor-hanze-directeur-stichting-nationale-koolstofmarkt-onderzoeker-adviesbureau-jin](#)
[2024-02-20-snk-stichting-nationale-koolstofmarkt-nationaleco2markt-nl-over-snk-organisatie-bestuur](#)
[2024-02-22-easac-to-protect-the-climate-we-need-trees-to-grow-not-to-burn](#)
[2024-02-22-easac-letter-to-wri-and-wbcds-proper-accounting-for-wood-harvest-and-use-in-the-ghg-protocol](#)
[2024-02-27-eu-milieucriminaliteit-ep-keurt-nieuwe-lijst-van-strafbare-feiten-en-sancties-goed](#)
[2024-02-28-trouw-omgebouwde-kolencentrale-levert-niet-opeens-groene-energie-integendeel](#)
[2024-02-29-gov-nl-tweede-kamer-jaarsverslag-onafhankelijk-adviseur-integriteit-2023](#)
[2024-03-00-edu-nl-wur-alumniverhaal-miriam-nienhuis-van-doremaele-directeur-vbne](#)
[2024-03-06-ennatuurlijk-oude-businessunit-rwe-essent-10-jaar-biomassa-en-warmtenetten](#)
[2024-03-11-nos-kabinet-volgt-met-tegenzin-wens-kamer-en-zal-in-eu-tegen-natuurherstelwet-stemmen](#)
[2024-03-13-edu-nl-tudelft-in-naam-van-klimaatverandering-wordt-ontbossing-juist-versneld](#)
[2024-03-14-houtwereld-staatsbosbeheer-wil-grote-zagerij-in-nederland](#)
[2024-03-26-nos-nieuwsuur-onderzoek-nevenfunctieregister-tweedekamerleden-een-derde-opgaaf-niet-in-orde](#)
[2024-04-10-gov-nl-eerste-kamer-verslag-reactie-minister-op-vragen-over-evaluatie-staatsbosbeheer](#)

[2024-04-11-xr-en-scientist-rebellion-verstoren-lobby-evenement-ondergrondse-co2-opslag-van-energiebeheer-nederland-ebn](#)
[2024-04-18-gov-nl-tweede-kamer-sterk-ontmoedigen-en-geen-subsidie-meer-voor-import-houtige-biomassa-uit-buitenland](#)
[2024-04-19-csl-implementatie-eu-richtlijn-hernieuwbare-energie-red3-nationale-wetgeving-biomassa-klimaat-en-energiebeleid](#)
[2024-04-20-ftm-de-rabobank-belooft-een-betere-wereld-met-dubieuze-co2-compensatie](#)
[2024-04-23-gov-nl-minez-beslisnota-advies-wetenschappelijke-klimaatraad-wkr-biomassa-ccs-koolstofmarktlobby](#)
[2024-04-23-gov-nl-minezk-brief-minister-aan-tweede-kamer-wetenschappelijke-klimaatraad-wkr-biomassa-ccs-koolstofmarktlobby](#)
[2024-04-24-gov-nl-tweede-kamer-verslag-schriftelijk-overleg-openstelling-sde-plus-plus-2024](#)
[2024-04-24-nu-pbl-marko-hekkert-sinkit-biomassa-beccs-daccs-nationalekoolstofmarkt-lobby-nederland-klimaatneutraal](#)
[2024-04-24-gov-nl-pbl-biomassa-biogas-beccs-lobby-ook-controversiele-opties-nodig-voor-klimaatneutraal-nederland-in-2050](#)
[2024-04-24-gov-nl-pbl-biomassa-biogas-beccs-lobby-trajectverkenning-klimaatneutraal-2050](#)
[2024-04-28-edesevos-edese-regelovtreder-biomassbv-vlucht-weg-uit-hall](#)
[2024-04-30-gov-us-eia-co2-emissions-biomass-or-biofuels-combustion-are-not-included-in-national-greenhouse-gas-emissions-inventories](#)
[2024-04-30-nu-jetten-overweegt-subsidie-voor-omstreden-biomassacentrales-ondanks-kritiek](#)
[2024-05-13-fern-clientearth-cls-rapport-verstandiger-met-hout-handleiding-implementatie-eu-red3-in-nl-wetgeving](#)
[2024-05-22-gov-nl-pbl-biomassa-biogas-beccs-lobby-2024-trajectverkenning-klimaatneutraal-2050](#)
[2024-05-24-trouw-staatsbosbeheer-bestaat-125-jaar-maar-er-is-weinig-reden-voor-een-feestje-we-zijn-miljoenen-kwijt](#)
[2024-05-30-probos-biomassalobby-rapport-houtproductie-en-gebruik-in-nederland-in-2022](#)
[2024-05-30-probos-biomassalobby-rapport-2023-functievervulling-en-ontwikkelingen-van-bossen-in-nederland](#)
[2024-06-06-csl-eu-jaarlijkse-stimuleringsubsidies-en-vrijstellingen-voor-biomassa-28-miljard-euro](#)
[2024-06-09-ftm-invloedrijk-klimaatkeurmerk-zet-de-deur-voor-afkopen-van-uitstoot-wagenwijd-open](#)
[2024-06-11-gov-nl-tweede-kamer-eu-verband-inzetten-internationale-klimatafspraken-houtige-biomassa-is-niet-duurzaam](#)
[2024-06-12-telegraaf-verbazing-over-biomassa-draai-van-timmermans-absurd-en-ongeloofwaardig](#)
[2024-06-12-staatsbosbeheer-directeur-sylvo-thijsen-draagt-stokje-over](#)
[2024-06-14-wri-four-growing-threats-to-europe-s-forests-logging-bioenergy-wildfires-and-pests](#)
[2024-06-14-ten-executive-network-profiel-directeur-staatsbosbeheer](#)
[2024-06-16-ciep-centre-for-international-energy-policy-about-us](#)
[2024-06-17-gov-nl-minezk-staza-minister-jetten-tweede-kamer-mbt-openstelling-sde-pluplus-20240-en-resultaten-2023](#)
[2024-06-17-nu-jetten-trekt-toch-geen-subsidie-uit-voor-omgebouwde-kolencentrales-op-biomassa-maar-wel-voor-beccs-dus-alsnog-wel](#)
[2024-06-17-nos-wisselende-reacties-op-natuurwet-van-schoffering-tot-cruciale-overwinning](#)
[2024-06-18-gov-us-eia-co2-emissions-biomass-or-biofuels-combustion-not-included-in-national-greenhouse-gas-emissions-inventories-note](#)
[2024-06-18-wri-4-growing-threats-to-europe-s-forests-logging-bioenergy-wildfires-and-pests](#)
[2024-06-18-naturetoday-meer-oud-hout-en-biodiversiteit-door-stoppen-met-houtkap-en-bosbeheer](#)
[2024-06-22-marketscreener-sylvo-thijsen-active-and-non-active-positions](#)
[2024-06-23-trouw-het-aantal-grote-oude-bomen-neemt-af-in-europa-dat-is-slecht-nieuws-voor-het-klimaat-oude-bomen-nemen-meer-co2-op](#)
[2024-07-02-betterbiomass-nta8080-over-ons-commissie-van-deskundigen](#)
[2024-07-03-odra-voornemen-last-onder-dwangsom-overtreding-uitstoot-fijnstof-en-ammoniak-biomassacentrale-veolia-arnhem-ipkw](#)
[2024-07-05-ad-shell-drukt-op-pauzeknop-bouw-grootste-biobrandstoffenfabriek-van-europa-stilgelegd](#)
[2024-07-06-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-downloads-internet-archief](#)
[2024-07-10-wkr-wetenschappelijke-klimaatraad-biomassa-beccs-lobby-over-de-wkr-raadsleden](#)
[2024-07-10-telegraaf-houtige-biomassa-verder-in-verdrukking-maar-onze-energiecentrales-kunnen-nu-niet-zonder](#)
[2024-07-10-nos-advies-wkr-wetenschappelijke-klimaatraad-biomassalobby-nederland-moet-co2-verwijderen-met-biomassa-en-ccs](#)
[2024-07-17-nationaleco2markt-register-co2-compensatie-certificaten-face-the-future-borgman-beheer-advies-bv-en-probos](#)
[2024-07-21-sylvo-thijsen-directeur-staatsbosbeheer-overzicht-functies-en-nevenfunctie](#)
[2024-07-21-klimaatcoalitie-reactie-wetenschappelijke-klimaatraad-en-klimaatonderzoek-initiatief-nederland-biomassa-en-beccs-lobbyadvies](#)
[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassalobby-en-bomenkap-belangenverstremgeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer](#)
[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassalobby-en-bomenkap-belangenverstremgeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-bronnen](#)
[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassalobby-en-bomenkap-belangenverstremgeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-wederhoor](#)
[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassalobby-en-bomenkap-belangenverstremgeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-samenvatting](#)
[2024-08-28-ftm-vooral-big-oil-profiteert-van-miljardensubsidies-voor-co2-opslag-rotterdam-porthos](#)
[2024-09-10-gelderlander-biomassacentrale-in-arnhem-stoot-weer-te-veel-giftig-gas-uit-centrale-krijgt-uitstoot-niet-onder-controle](#)
[2024-09-17-odra-last-onder-dwangsom-overtreding-uitstoot-fijnstof-en-ammoniak-biomassacentrale-veolia-arnhem-ipkw](#)
[2024-09-18-bomenbond-arnhem-oproep-benw-en-gemeenteraad-arnhem-stop-rijks subsidie-biomassacentrale-veolia-ipkw-ivm-giftige-uitstoot](#)
[2024-09-21-bomenbond-arnhem-oproep-provincie-gelderland-stop-rijks subsidie-biomassacentrale-veolia-ipkw-arnhem-ivm-giftige-uitstoot](#)
[2024-09-22-gemeente-arnhem-onvolledig-overzicht-raadsdossier-biomassacentrale-arnhem-veolia-ipkw](#)
[2024-09-23-gelderlander-petitie-arnhemse-bomenbond-om-subsidie-voor-arnhemse-biomassacentrale-te-stoppen](#)
[2024-09-24-bomenbond-arnhem-feitelijke-informatie-toevoeging-collegebrief-tav-giftige-uitstoot-biomassacentrale-veolia-arnhem](#)
[2024-09-25-trouw-natuurorganisaties-voeren-rechtszaak-tegen-toestaan-kaalkap-bos](#)
[2024-09-25-gemeente-arnhem-alternatieve-energiebronnen-biomassacentrale-veolia-interpellatieverzoek-weer-teveel-giftig-gas](#)
[2024-09-25-gemeenteraad-arnhem-motie-van-afkeuring-weer-te-veel-giftig-gas-bij-biomassacentrale-veolia](#)

[2024-09-25-gemeente-arnhem-motie-gemeenteraad-heeft-recht-op-kwartaalrapportage-biomassacentrale-veolia-ipkw](#)
[2024-09-25-gemeente-arnhem-ggd-onderzoek-luchtkwaliteit-risicos-biomassacentrale-veolia-ipkw](#)
[2024-09-26-bomenbond-nieuwsbericht-behandeling-beroep-gedragscode-bosbeheer-minlnv-vbne-rechtbank-arnhem](#)
[2024-09-26-gelderlander-felle-kritiek-op-biomassacentrale-vanwege-uitstoot-giftige-stoffen-gemeente-arnhem-eist-sluiting](#)
[2024-09-26-gld-arnhem-niet-geinformeerd-over-giftige-smeerpijp-wethouder-onder-vuur](#)
[2024-09-29-wikipedia-profiel-prof-dr-jacqueline-cramer](#)
[2024-09-29-ciep-centre-for-international-energy-policy-about-us-staff](#)
[2024-09-29-ciep-centre-for-international-energy-policy-partner-institutions](#)
[2024-09-29-ciep-pieter-boot-ciep-pbl-ecn-tno-gov-nl-minez](#)
[2024-10-02-nu-europese-wet-die-ontbossing-moet-tegengaan-met-jaar-uitgesteld](#)
[2024-10-02-nrc-jaarlijks-verdwijnt-wereldwijd-10-miljoen-hectare-bos-de-europese-commissie-wil-ontbossingswet-jaar-uitstellen](#)
[2024-10-04-bomenbond-arnhem-verzoek-aan-ps-gelderland-om-de-sde-subsidie-voor-de-biomassacentrale-van-veolia-te-laten-beeindigen](#)
[2024-10-06-gelderlander-hoge-uitstoot-ammoniak-geen-reden-om-bioamassacentrale-arnhem-te-sluiten](#)
[2024-10-09-nos-6-3-miljoen-hectare-bos-vernietigd-doelstelling-2030-raakt-uit-zicht](#)
[2024-10-09-fsc-unie-van-bosgroepen-fsc-c006314-cu-fm-coc-011833-group-certificate-details](#)
[2024-10-09-fsc-groeps-certificaat-unie-van-bosgroepen-lijst-organisaties-interne-en-externe-audits-2011-tot-2024](#)
[2024-10-09-fsc-unie-van-bosgroepen-fsc-c006314-cu-fm-coc-011833-group-certificate-members](#)
[2024-10-09-scientias-klimaatwetenschappers-slaan-alarm-we-stevenen-af-op-catastrofe](#)
[2024-10-10-trouw-het-aantal-wilde-dieren-neemt-sterk-af-en-dat-kan-ook-voor-mensen-rampzalig-zijn](#)
[2024-10-10-marcel-van-dun-woordvoerder-staatsbosbeheer-en-eneco-biomassa-en-ccs-lobby-linkedin-profiel](#)
[2024-10-10-globalbiopact-eu-paid-biomasslobby-consortium-edu-nl-uu-copernicus-institute-btg-biomass-technology-bv-nl-rsb-wip-etc](#)
[2024-10-10-2bcm-platform-groen-gas-leden](#)
[2024-10-15-cso-statement-hands-off-the-eu-deforestation-regulation-eudr](#)
[2024-10-15-trouw-het-kabinet-laat-de-vn-hangen-nog-geen-actieplan-voor-herstel-biodiversiteit-en-afwezig-bij-top](#)
[2014-10-16-parool-biomassacentrale-van-vattenfall-bij-diemen-definitief-van-de-baan-einde-aan-zes-jaar-slepende-discussie](#)
[arnhemspeil.nl/acties/stop-de-biomassacentrale](#)
[arnhemspeil.nl/acties/stop-parengo](#)
[bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/natura-2000-beheerplannen](#)
[biomassmurder.org](#)
[biomassalobby.klimaatcoalitie.org](#)
[fsc-watch.com](#)
[ftm.nl/dossier/groene-beloften-gouden-business](#)
[ftm.nl/dossier/wetenschap-op-bestelling](#)
[ftm.nl/tag/south-pole](#)
[iea-bioenergy-task-40.zip](#)
[klimaatcoalitie.org/rwe-stop-ermee](#)
[klimaatcoalitie.org/kappen-met-kappen](#)
[probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassalobby-alle-downloads-internet-archief](#)
[the-fab.org](#)
[web.archive.org/web/*/http://www.skalint.com/homepage/publications*](#)